

**PROGRAM REWITALIZACJI  
OBSZARÓW MIEJSKICH MIASTA PIŁY**

PIŁA, MARZEC 2013 ROKU

UCHWAŁA NR XXXVI/460/13

RADY MIASTA PIŁY

Z DNIA 27 SIERPNI 2013 ROKU

## SPIS TREŚCI

1.	Wstęp .....	5
2.	Wykorzystane materiały, dokumentacje.....	5
3.	Diagnoza miasta Piły.....	6
3.1.	Położenie i rys historyczny .....	6
3.2.	Środowisko naturalne .....	8
3.3.	Sytuacja demograficzna .....	10
3.4.	Rynek pracy i bezrobocie .....	13
3.5.	Edukacja i oświata.....	17
3.6.	Pomoc społeczna .....	19
3.7.	Gospodarka .....	20
3.8.	Infrastruktura techniczna.....	23
3.9.	Organizacje pozarządowe .....	26
3.10.	Kultura i zabytki .....	28
3.11.	Turystyka, sport i rekreacja.....	30
4.	Założenia programu rewitalizacji .....	34
4.1.	Okres realizacji programu rewitalizacji .....	34
4.2.	Kryteria wyboru obszarów dysfunkcyjnych w ramach programu rewitalizacji .....	34
4.2.1.	Założenia analizy wskaźnikowej.....	34
4.2.2.	Poziom ubóstwa i wykluczenia .....	37
4.2.3.	Stopa długotrwałego bezrobocia.....	38
4.2.4.	Poziom przestępczości i wykroczeń .....	40
4.2.5.	Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej .....	42
4.2.6.	Poziom wartości zasobu mieszkaniowego.....	44
4.2.7.	Podsumowanie analizy wskaźnikowej dotyczącej wskazania obszarów dysfunkcyjnych i obszarów mieszkalnictwa. Zasięg terytorialny obszarów dysfunkcyjnych.....	46
4.3.	Charakterystyka opisowa obszarów dysfunkcyjnych.....	51
4.4.	Zidentyfikowane problemy występujące w obszarach dysfunkcyjnych .....	52
4.5.	Szczegółowa charakterystyka problemów występujących w obszarach dysfunkcyjnych. Identyfikacja rejonów interwencji publicznej .....	56
4.6.	Cele bezpośrednie, pośrednie rewitalizacji obszarów miejskich dla Piły .....	81
4.7.	Plany działań według poszczególnych sfer rozwoju dla rewitalizacji obszarów miejskich Piły .....	86
4.7.1.	Plan działań przestrzennych .....	86
4.7.2.	Plan działań gospodarczych .....	89

4.7.3.	Plan działań społecznych .....	90
5.	Powiązania programu ze strategicznymi dokumentami dotyczącymi rozwoju regionu i miasta .	92
5.1.	Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 .....	92
5.2.	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny Województwa na lata 2007-2013.....	93
5.3.	Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2007 – 2015 .....	94
5.4.	Strategia Rozwoju Miasta Piły na lata 2005 - 2015.....	94
5.5.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Piły / Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego .....	96
5.6.	Strategia mieszkalnictwa dla miasta/ gminy Piły na lata 2007-2013 .....	97
5.7.	Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla Gminy Piła na lata 2010 do 2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014 do 2017 .....	97
6.	System wdrażania, monitorowania, aktualizacji. Komunikacja i partycypacja społeczna .....	98
6.1.	Wdrażanie .....	98
6.2.	Monitorowanie i ocena realizacji programu.....	99
6.3.	System aktualizacji .....	100
6.4.	Komunikacja i partycypacja społeczna.....	101
Załącznik nr 1 – projekty rewitalizacyjne .....		102
1.	Plan finansowania projektów rewitalizacyjnych .....	102
2.	Karty projektów rewitalizacyjnych .....	107
2.1.	Projekty z zakresu infrastruktury służby zdrowia .....	107
2.2.	Projekty z zakresu infrastruktury aktywizacji gospodarczej .....	109
2.3.	Projekty z zakresu infrastruktury edukacyjnej.....	112
2.4.	Projekty z zakresu infrastruktury sieciowej .....	123
2.5.	Projekty z zakresu terenów zieleni .....	125
2.6.	Projekty z zakresu infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej.....	127
2.7.	Projekty z zakresu infrastruktury społecznej .....	132
2.8.	Projekty z zakresu infrastruktury kultury.....	134
2.9.	Projekty z zakresu infrastruktury mieszkaniowej .....	135
2.10.	Projekty z zakresu infrastruktury bezpieczeństwa publicznego .....	139
2.11.	Projekty z zakresu infrastruktury drogowej.....	140
2.12.	Projekty inne .....	148
3.	Wpływ projektów rewitalizacyjnych na środowisko .....	150

## 1. Wstęp

Opracowanie *Programu rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły* jest kontynuacją działań rewitalizacyjnych prowadzonych na terenie miasta od dziesięciu lat, na terenach powojkowych i przemysłowych. Procesy społeczno-gospodarcze i przestrzenne zachodzące w mieście oraz potrzeba zmian były przyczyną podjęcia problemu rewitalizacji terenów miejskich. Rada Miasta Piły Uchwałą Nr XXIII/306/12 z dnia 28 sierpnia 2012 roku wyraziła wolę przystąpienia do opracowania programu rewitalizacji obszarów miejskich dla miasta Piły. Program rewitalizacji ma na celu zdiagnozowanie obecnej sytuacji społeczno-ekonomicznej i przestrzennej w Pile w celu wskazania obszarów dysfunkcyjnych miasta, a następnie działań rewitalizacyjnych. Dokument jest zgodny z aktualnymi *Wytycznymi w zakresie zasad opracowania programów umożliwiających ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013*.

W poszczególnych rozdziałach omówione zostały najważniejsze elementy składające się na całościowy obraz miasta.

Program opracowali konsultanci firmy Lider Projekt Sp. z o.o., przy udziale Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji, powołanego Zarządzeniem Nr 1019/185/10 Prezydenta Miasta Piły z dnia 4 października 2010 r. w sprawie powołania Pełnomocnika i Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji, zm. Zarządzeniem Nr 554(188)12 Prezydenta Miasta Piły z dnia 11 października 2012 r. Prace ze strony Urzędu Miasta koordynował Wydział Rozwoju i Funduszy Europejskich.

## 2. Wykorzystane materiały, dokumentacje

W pracach nad diagnozą miasta Piły wykorzystano najważniejsze dokumenty o charakterze strategiczno-programowym, opracowania branżowe, dostępne analizy, raporty oraz sprawozdania:

- Strategia Rozwoju Miasta Piły na lata 2005 – 2015,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Piły do roku 2020,
- Sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Piła na lata 2005 – 2012,
- Strategia Mieszkalnictwa dla Miasta/Gminy Piły na lata 2007 – 2013,
- Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Piła za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2011,
- Plan gospodarki odpadami dla Gminy Piła,
- Lokalny program rewitalizacji obszarów powojkowych na terenie miasta Piły – aktualizacja,
- Lokalny program rewitalizacji obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły do 2020 roku,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Piły,

- Program ochrony środowiska dla Gminy Piła na lata 2010 – 2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014 - 2017,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Piła na lata 2010 – 2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014 - 2017.

W przeprowadzonych analizach uwzględniono również raporty Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu, Powiatowego Urzędu Pracy w Pile oraz coroczne opracowania statystyczne dotyczące sytuacji na rynku pracy w powiecie i województwie wielkopolskim.

Wykorzystane zostały także dane statystyczne, opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny. Ich bezpośrednim źródłem był portal Bank Danych Lokalnych – [www.stat.gov.pl](http://www.stat.gov.pl). Opierano się ponadto na informacjach pozyskanych z oficjalnych stron internetowych instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych:

- Oficjalny serwis miasta Piły: [www.pila.pl](http://www.pila.pl),
- Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Piły: [www.bip.um.pila.pl](http://www.bip.um.pila.pl),
- Serwis internetowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile: [www.mops.pila.pl](http://www.mops.pila.pl),
- Serwis internetowy Polskiej Fundacji Przedsiębiorczości: [www.pfp.com.pl](http://www.pfp.com.pl),
- Serwis internetowy Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o.: [www.warp.org.pl](http://www.warp.org.pl),
- Serwis internetowy Izby Gospodarczej Północnej Wielkopolski: [www.igpw.pila.pl](http://www.igpw.pila.pl),
- Serwis internetowy Regionalnego Centrum Kultury: [www.rck.pila.pl](http://www.rck.pila.pl),
- Serwis internetowy [www.regionwielkopolska.pl](http://www.regionwielkopolska.pl),
- Serwisy internetowe instytucji kultury.

Całość została uzupełniona informacjami zawartymi w innych źródłach internetowych, bezpośrednio podejmujących tematykę poświęconą Pile.

### 3. Diagnoza miasta Piły

#### 3.1. Położenie i rys historyczny

##### **Położenie**

Piła jest największym miastem północnej Wielkopolski, położonym nad rzeką Gwdą na pograniczu Pomorza Zachodniego i Wielkopolski. Powierzchnia całkowita miasta wynosi 103 km<sup>2</sup>.

W latach 1975 – 1998 Piła była stolicą województwa pilskiego. Aktualnie jest siedzibą władz powiatu ziemskiego. W skład powiatu pilskiego wchodzi gminy: Piła, Białośliwie, Kaczory, Łobżenica, Miasteczko Krajeńskie, Szydłowo, Ujście, Wyrzysk i Wysoka.

Z uwagi na swoje położenie geograficzne, Piła jest znaczącym skrzyżowaniem szlaków komunikacyjnych, nie tylko w skali regionu, ale również kraju. Krzyżują się tutaj drogi krajowe: Nr 11 Kołobrzeg – Bytom, łącząca wybrzeże Morza Bałtyckiego z Polską południowo-zachodnią; Nr 10 Płońsk – Szczecin, łącząca północno-zachodnią granicę kraju z Polską centralną. Przez Piłę przebiegają również drogi wojewódzkie: nr 179 Rusinowo - Piła, nr 180 Kocień Wielki – Trzcianka – Piła i nr 188

Człuchów - Piła. Ponadto przebiegają przez Piłę linie kolejowe: Toruń – Bydgoszcz – Krzyż - Kostrzyn, Poznań – Kołobrzeg, Piła – Złotów – Chojnice oraz Piła – Wałcz.

Do największych miast w pobliżu Piły należą:

- Poznań – 102 km,
- Bydgoszcz – 89 km,
- Gorzów Wielkopolski – 121 km,
- Szczecin – 173 km,
- Koszalin – 140 km

Piła podzielona jest na 9 osiedli: Śródmieście, Zamość, Staszycy, Motylewo, Podlasie, Jadwiżyn, Koszyce, Górne oraz Gładyszewo, w ramach których działa 7 jednostek pomocniczych (bez Śródmieścia i Jadwiżyna).

### **Rys historyczny**

Piła jest miastem o bogatej historii. Wielokrotnie była bardzo boleśnie dotknięta przez pożary i działania wojenne, co skutkowało utratą zabytkowej architektury i wymusiło na mieszkańcach budowanie miasta od podstaw.

Piła wyrosła ze starej rybackiej osady położonej wśród lasów nad rzeką Gwdą. Prawa miejskie otrzymała już prawdopodobnie w XV wieku, co potwierdzono w 1513 r. przez króla Zygmunta I Starego. Była ona wtedy małym rzemieślniczym miasteczkiem położonym na skrzyżowaniu ważnych dróg handlowych. W wyniku pożarów nie zachowały się dokumenty obrazujące najstarsze dzieje miasta. Najprawdopodobniej początkowo miasto prawie w całości zbudowane było z drewna i skupione wokół Starego Rynku. Pożar, który wybuchł w 1626 r. całkowicie zniszczył miasto. Ponieważ Piła była wówczas miastem królewskim, należącym do żony króla Zygmunta III Wazy - Konstancji, bardzo szybko zapadły decyzje o jego odbudowie. Postanowiono jednak odbudować miasto w innym miejscu i układzie. Opracowany plan zabudowy wskazywał nowy okazały rynek, na którym stanął ratusz. Od rynku biegło 5 szerokich ulic. Tym samym Piła miała się stać ważnym ośrodkiem handlu.

Miasto rujnowane było wielokrotnie podczas licznych wojen i walk powstańczych. W 1772 r. w wyniku I rozbioru Polski Piła trafiła pod zabór pruski. W tym okresie Piła stała się ważnym ośrodkiem na drodze do Berlina i zaczęła się rozwijać gospodarczo. Niestety wielkie pożary jeszcze kilkakrotnie nawiedziły miasto. W 1834 r. spłonął ratusz wraz z archiwum miasta.

Bardzo ważnym wydarzeniem w historii Piły było uzyskanie pierwszego połączenia kolejowego, 27 lipca 1851 roku oddano do eksploatacji trasę kolejową Krzyż – Piła – Bydgoszcz, którą rok później przedłużono do Tczewa, a pięć lat później – do Frankfurtu nad Odrą. W ciągu 20 lat Piła stała się jednym z największych węzłów kolejowych we wschodniej części ówczesnych Niemiec, co znacznie przyczyniło się do rozbudowy miasta. Piła rozwinęła się przestrzennie i stopniowo wchłaniała kolejne przedmieścia.

W latach międzywojennych Piła stała się siedzibą władz prowincji Poznań – Prusy Zachodnie. Dzięki środkom finansowym z Berlina nastąpiło wielkie ożywienie budowlane, czego efektem była znaczna rozbudowa i modernizacja miasta. Pod koniec II wojny światowej miasto zostało zamienione w twierdzę, której zadaniem było powstrzymywać wojska radzieckie i opóźnić ich marsz na

Kołobrzeg, Szczecin i Berlin. Piła została prawie całkowicie zniszczona. Reszty zniszczeń dopełniły przypadkowe pożary, a później rozbiórka budynków, z których cegłę wykorzystywano do odbudowy Warszawy. W wyniku działań wojennych oraz wysiedlenia ludności niemieckiej, miasto niemal całkowicie zostało wyludnione. Wojna zamieniła w ruiny 65 proc. budynków mieszkalnych Piły, a w samym centrum ponad 80 proc. Dopiero w roku 1956, przystąpiono do realizacji nowego budownictwa. W wyniku nowego podziału administracyjnego z dniem 1 czerwca 1975 Piła stała się stolicą województwa pilskiego. Od tego czasu Piła rozwija się w bardzo szybkim tempie. W 1999 r. w wyniku kolejnej reformy administracyjnej Piła przestała być miastem wojewódzkim stając się siedzibą pilskiego powiatu ziemskiego.

### 3.2. Środowisko naturalne

Piła położona jest na skraju Wielkopolski oraz Pomorza, w dolinie rzeki Gwdy, w pobliżu jej ujścia do Noteci. Charakterystyczne dla miasta są ogromne obszary zielone, stanowiące 52% powierzchni miasta. W granicach miasta znajduje się 8 jezior i 1 sztuczny zbiornik wodny. Do największych należą jezioro Płotki (o powierzchni 44 ha) i Rudnickie (34 ha). Mniejsze od nich są jeziora Jeleniowe (13,03 ha) i Błotne, położone w zachodniej części miasta oraz Piaszczyste, rozciągające się na południe od centrum Piły. W sumie obszar wód w mieście i w najbliższym jego sąsiedztwie dochodzi do ok. 300 ha, i na wody przypada 3,4% powierzchni miasta.

**Tabela 1. Struktura terenów Piły w 2012 r.**

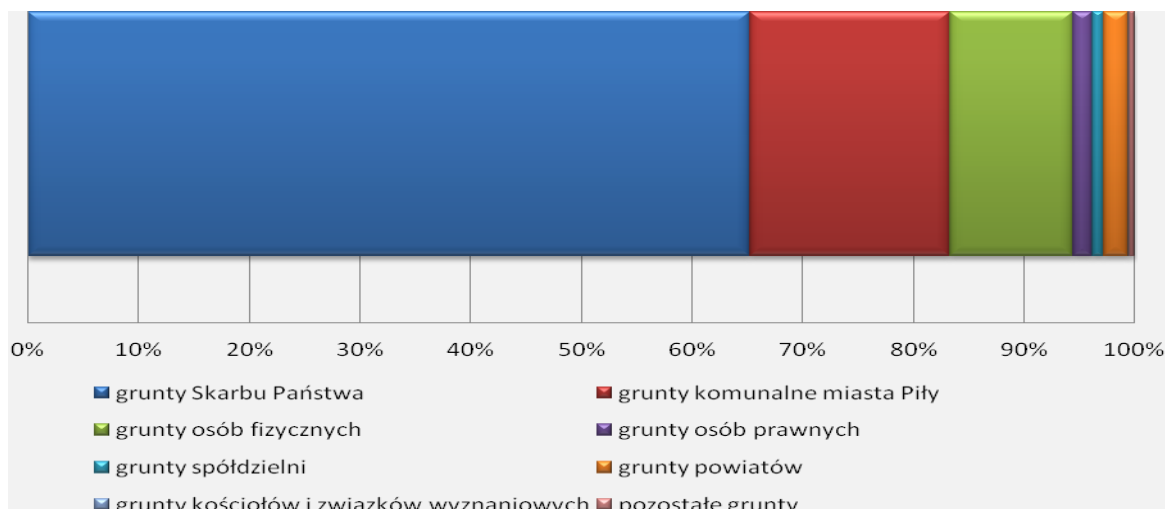
Powierzchnia miasta (ha)	2012
ogółem	10272
użytki rolne	1710
tereny osiedlowe	2252
tereny pod lasami i zadrzewieniami	5342
tereny o innym użytkowaniu	968

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W 2012 roku 65% powierzchni miasta było własnością Skarbu Państwa, 18% to grunty komunalne miasta Piły.



**Wykres 1. Struktura terenów miasta Piły w 2012 r. wg form własności**



Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na terenie Piły znajduje się jeden rezerwat przyrody *Kuźnik*, a 30 obiektów zostało uznanych za pomniki przyrody. Ponadto Piła leży w obrębie oddziaływania dwóch obszarów chronionego krajobrazu – Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy oraz Dolina Noteci.

**Rezerwat przyrody Kuźnik** to rezerwat krajobrazowy o powierzchni 97,7 ha<sup>2</sup>, utworzony w 1959 roku. Obejmuje jeziora i torfowiska, łągi, olsy, źródlika, fragmenty dąbrów i różnego rodzaju borów sosnowych. Obszar podlega ochronie z uwagi na ciekawy krajobraz, utworzony przed wiekami w wyniku działalności lodowców. W jego skład wchodzi dwie rynny jeziorne: jezioro Rudnickie (o powierzchni 23,26 ha), przez które przepływa rzeka Ruda i rynna Kuźnicka, obejmująca niewielkie jeziora Kuźniczek oraz Mały i Duży Kuźnik. Rezerwat zamieszkuje ponad 500 gatunków zwierząt, a wśród nich m.in. wydra bóbr europejski, nietoperze, błotniak stawowy, dzięcioł zielony.

**Pomniki przyrody** w Pile to przede wszystkim pomniki przyrody ożywionej, na które składają się pojedyncze drzewa i grupy drzew. Wśród pojedynczych drzew dominuje dąb szypułkowy – 18szt. Ponadto występują: buk pospolity, buk odmiana purpurowa, topola biała, wiąz polny, Lipa drobnolistna. Na grupy drzew składają się: 9 klonów srebrzystych, 4 topole czarne, 3 kasztanowce, 10 lip, 4 dęby szypułkowe, 4 modrzewie europejskie. W grupie pomników przyrody znajduje się jeden pomnik przyrody nieożywionej – głąz narzutowy znajdujący się w lustrze wody Zalewu Koszyckiego.

**Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy** o powierzchni 58 375 ha jest jednym z większych obszarów chronionego krajobrazu w województwie wielkopolskim. Rozciąga się na terenie Pojezierza Wałeckiego, równin Wałeckiej i Drawskiej oraz w Dolinie Gwdy. Jego krajobraz tworzą doliny rzek, torfowiska i jeziora. Jednym z bardziej malowniczych rejonów jest dolina rzeki Rurzyca. Dolina Gwdy leży na pograniczu trzech województw: wielkopolskiego, zachodniopomorskiego i pomorskiego. Rzeka, swoim środkowym odcinkiem, przepływa przez Pojezierze Wałeckie. Leżące na tym odcinku w niej głązy powodują powstawanie bystrzy. Rosnące wzdłuż Gwdy lasy tworzą ogromny kompleks boru sosnowego, zwany często Puszczą nad Gwdą.

Obszar chroniony porastają także łągi olszowo – jesionowe, bagienne olsy wokół jezior, buczyny, grądy. Na tym terenie można spotkać cenne gatunki ptaków – m.in. bielika, rybołowa, muchołówkę małą, dzięcioła czarnego, kanię czarną.

**Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci** o powierzchni 72 020 ha leży na terenie Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej. Dominujące w krajobrazie są tu łąki oraz pola z enklawami zakrzewień i zadrzewień, rzadziej lasy i jeziora. Szczególne znaczenie mają Nadnoteckie łągi w dolnym biegu rzeki. To w większości torfowiska niskie i zalewowe łąki - łągi. Region ten jest ważną ostoją ptaków wodno-błotnych – m.in. bąków, bocianów białych, błotniaków łąkowych, żurawi, ptaków siewkowatych, remiz, podróźniczków. Większość powierzchni Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci pokrywa się z obszarem Natura 2000 – Dolina Noteci.

Na powierzchnię terenów zielonych składają się m.in. parki miejskie. Zabytkowym parkiem, objętym ochroną konserwatorską, jest Park Miejski im. Stanisława Staszica. Najstarsza część parku pochodzi z 1900 roku. Park wyróżnia się ogromnym bogactwem gatunków drzew, z których część zakwalifikowano jako pomniki przyrody.

### 3.3. Sytuacja demograficzna

W 2011 roku Piłę zamieszkiwało 74 818 mieszkańców, przy gęstości zaludnienia 729 osób/km<sup>2</sup>. Kobiety stanowiły 52% ludności. W okresie 2006 – 2011 ogólna liczba ludności podlegała jedynie nieznacznym wahaniom. W 2009 r. odnotowano 74 638 mieszkańców, natomiast rok później o 218 osób więcej. Struktura ludności wg płci w badanym okresie wskazuje, że liczebność populacji mężczyzn ulegała większym zmianom niż w przypadku populacji kobiet. W latach 2006 – 2009 nieznacznie spadała, natomiast w 2010 roku odnotowano wzrost o 350 osób. Populacja kobiet wzrastała do roku 2008 i wtedy tendencja ta się odmieniła. Aktualnie z roku na rok odnotowuje się spadek liczby kobiet. W efekcie wskaźnik feminizacji również nie podlegał znacznym zmianom. W 2011 roku na 100 mężczyzn przypadało 108 kobiet. W Polsce wskaźnik ten wynosi 107, natomiast w Wielkopolsce 106.

**Tabela 2. Zmiany liczby ludności miasta Piły w latach 2006 – 2011**

	Rok					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ogółem	74 720	74 687	74 735	74 638	74 856	74 818
mężczyźni	35 769	35 662	35 617	35 585	35 935	35 913
kobiety	38 951	39 025	39 118	39 053	38 921	38 905

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W ostatnich latach przyrost naturalny w Pile ulegał silnym zmianom. W 2006 r. wynosił 113, w 2008 r. 219, natomiast w 2011 r. już 83. W ostatnim badanym roku, współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł 1,11‰ (wartość współczynnika dla całego kraju wyniosła w tym roku 0,4‰, natomiast dla Wielkopolski 2,12‰).

Liczba urodzeń żywych ulegała dużym zmianom – wzrastała do roku 2008, a następnie do roku 2011 znacząco spadała. W 2009 r. odnotowano największą wartość 829 urodzeń żywych, natomiast w roku 2011 liczba ta spadła do 746 urodzeń. Inaczej przedstawiają się zmiany dotyczące liczby zgonów – najniższą wartość odnotowano w 2008 r. – 610, najwyższą rok później 680. Bardzo niekorzystnie

zaznaczył się rok 2006 pod względem zgonów niemowląt – odnotowano 10 takich przypadków. W kolejnych latach liczba ta była dużo niższa, natomiast w 2011 r. odnotowano 6 zgonów niemowląt.

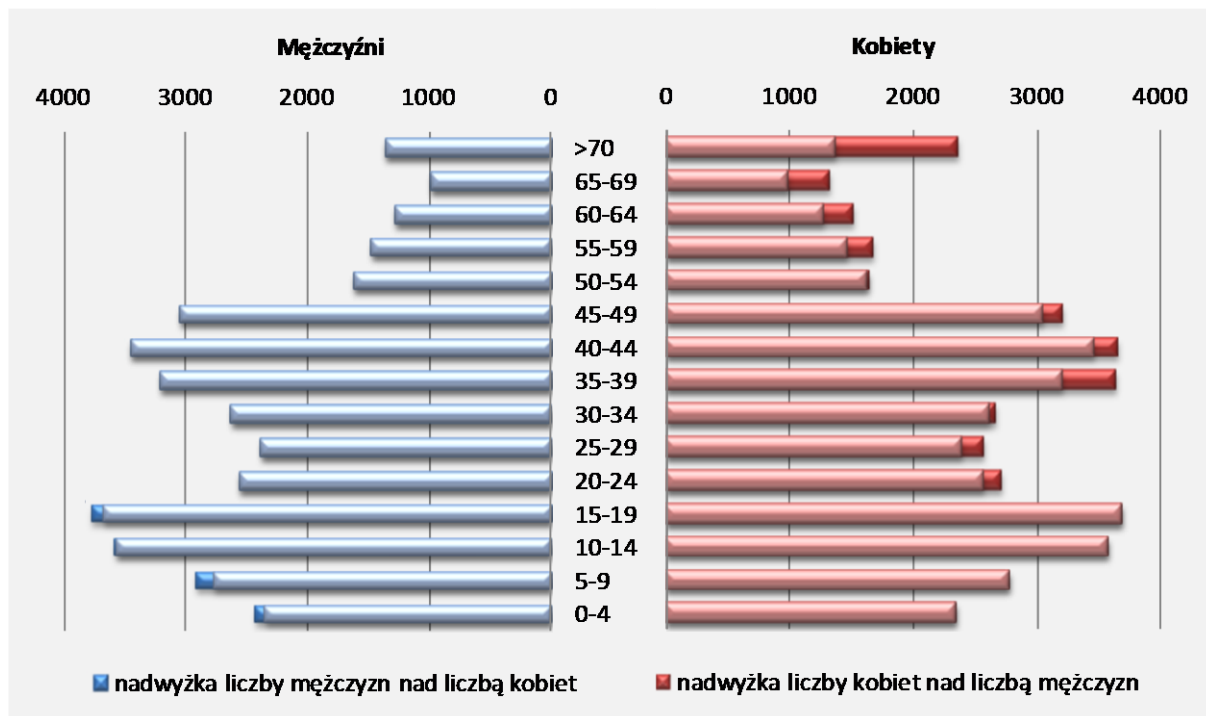
**Tabela 3. Ruch naturalny ludności Piły w latach 2006 – 2011**

	Rok					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
urodzenia żywe	736	793	829	824	807	746
zgony	623	638	610	680	619	663
<i>niemowląt</i>	10	7	3	3	2	6
przyrost naturalny	113	155	219	144	188	83

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

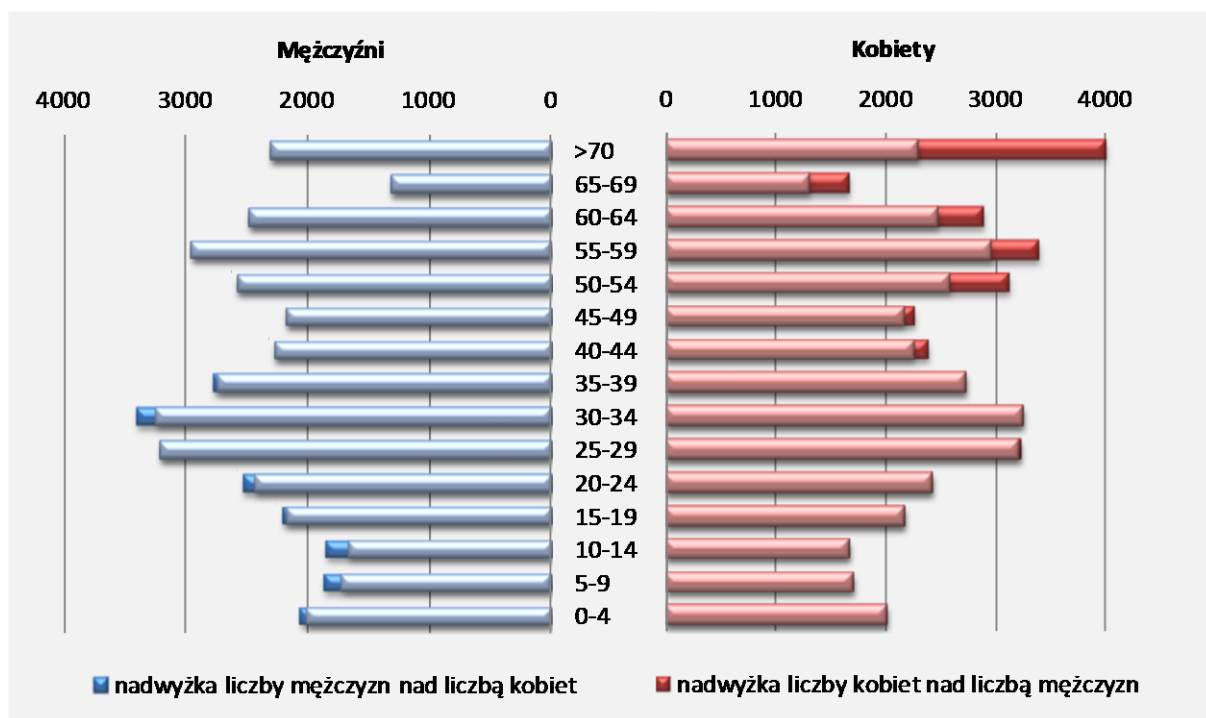
Struktura demograficzna z podziałem na grupy wiekowe i płeć w odniesieniu do udziału procentowego w całej populacji znacząco zmienia się. Jest to charakterystyczne dla całego kraju i wskazuje na cechy społeczeństwa starzejącego się. Udział najmłodszych grup (wcięcie podstawy piramidy) znacznie spada, przy jednoczesnym wzroście udziału grup w wieku powyżej 50 lat. W rocznikach najmłodszych przeważają chłopcy nad dziewczętami. W 2011 roku największa przewaga 0,25% przypada na grupę 10-14 lat. Sytuacja ta zmienia się jedynie w grupie wiekowej 25-29 lat, w której liczba kobiet jest niewiele większa niż mężczyzn, później dopiero dla grup wieku powyżej 40 lat. W każdej kolejnej grupie udział kobiet w całości populacji jest coraz większy. W najstarszej grupie 70 lat i więcej udział ten jest większy od udziału mężczyzn o 2,3%. Charakterystyczne dla Piły jest to, że przewaga udziału procentowego grup wiekowych, zarówno chłopców w grupach najmłodszych, jak i kobiet w rocznikach starszych, nie jest tak wyraźna. Bardzo widoczne są w strukturze echa demograficzne. Duże udziały procentowe grup wiekowych 25-29 i 30-34 to efekt wyżu demograficznego lat 80-tych. Później zauważa się spadek populacji grup dzisiejszych czterdziestolatków, a następnie kolejny gwałtowny wzrost udziału grup 50-54 i 55-59, który jest efektem naturalnego powojennego wyżu demograficznego.

Wykres 2. Struktura ludności Piły wg płci i grup wieku w 1995 r.



Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 3. Struktura ludności Piły wg płci i grup wieku w 2011 r.



Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Zjawisko migracji w Pile wykazuje bardzo dużą zmienność. W badanym okresie najwięcej zameldowań nastąpiło w roku 2007 (866), najmniej dwa lata później w 2009 (599). Natomiast największa liczba wymeldowań nastąpiła również w 2007 r. (1079), a najmniejsza w 2009 (776). Saldo migracji jest ujemne. W 2011 r. odnotowano ujemne saldo migracji na poziomie -121.

**Tabela 4. Migracje na pobyt stały w latach 2006 - 2011**

	Rok					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
zameldowania ogółem	720	866	665	599	638	691
wymeldowania ogółem	1 060	1 079	943	776	914	812
saldo migracji	-340	-213	-278	-177	-276	-121

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

### 3.4. Rynek pracy i bezrobocie

Rozpatrując sytuację na rynku pracy Piły na przestrzeni lat 2006 – 2011, zauważalne są dwie bardzo niekorzystne tendencje. Jedną z nich to wyraźny spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat). W roku 2006 grupa ta liczyła blisko 14,9 tys. osób, natomiast w 2011 r. 13,6 tys. osób. Spadek wyniósł ponad 8,6%. Drugim niekorzystnym zjawiskiem jest wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Wzrost jest obserwowany przez wszystkie rozpatrywane lata i wynosi aż 22%. Zjawiska te są efektem o wiele szerszego, ogólnokrajowego procesu starzenia się społeczeństwa i jego wpływu na demografię kraju.

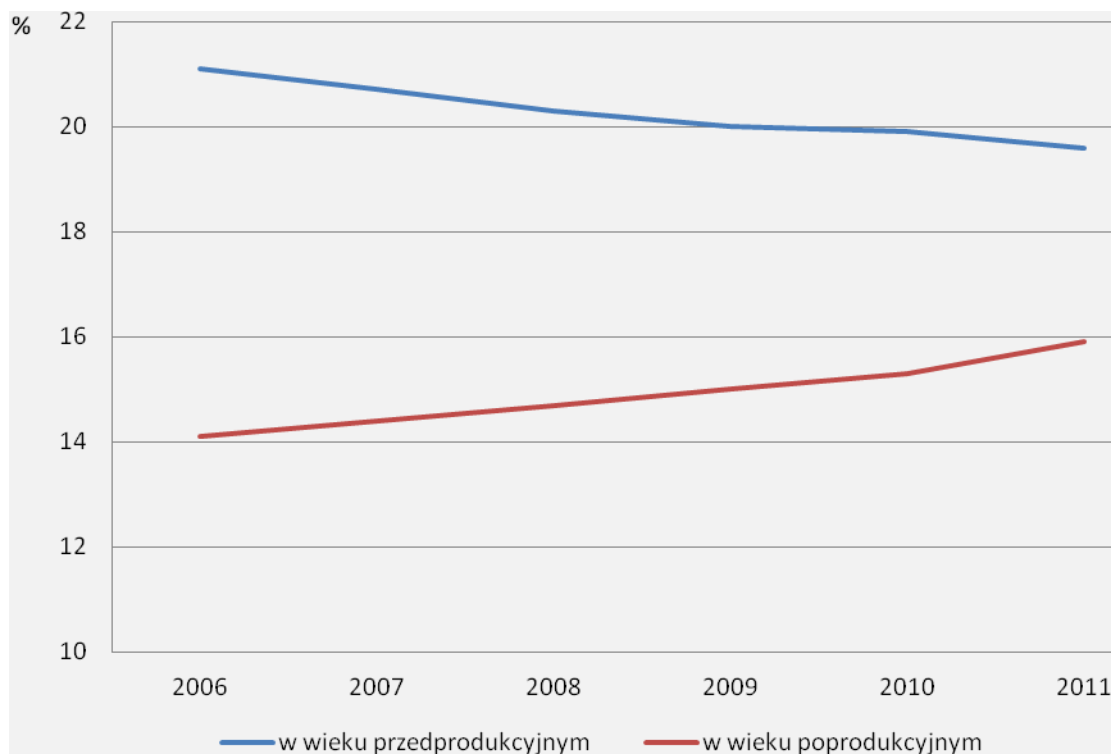
**Tabela 5. Ludność Piły w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym**

	Rok											
	2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	osób	%	osób	%	osób	%	osób	%	osób	%	osób	%
ludność ogółem	74 720	100	74 687	100	74 735	100	74 638	100	74 856	100	74 818	100
w wieku przedprodukcyjnym	14 858	19,9	14 543	19,5	14 354	19,2	14 139	18,9	13 830	18,5	13 585	18,2
w wieku produkcyjnym	49 928	66,8	49 800	66,7	49 652	66,4	49 343	66,1	49 440	66,0	49 054	65,6
w wieku poprodukcyjnym	9 934	13,3	10 344	13,8	10 729	14,4	11 156	14,9	11 586	15,5	12 179	16,3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wskazany powyżej procesom towarzyszył nieznaczny spadek liczby osób w wieku produkcyjnym, z 49 928 osób do 49 054 osób, czyli o blisko 2%. Udział grupy osób w wieku produkcyjnym utrzymuje się na poziomie ok. 66%. Sytuacja, w której spada liczba osób najmłodszych i już pracujących, a wzrasta liczba osób starszych, niepracujących, jest od wielu lat wielkim problemem rozwiniętych krajów Europy Zachodniej. Problem ten nasila się również w Polsce, a Piła nie wyróżnia się na tym polu na tle całego województwa wielkopolskiego.

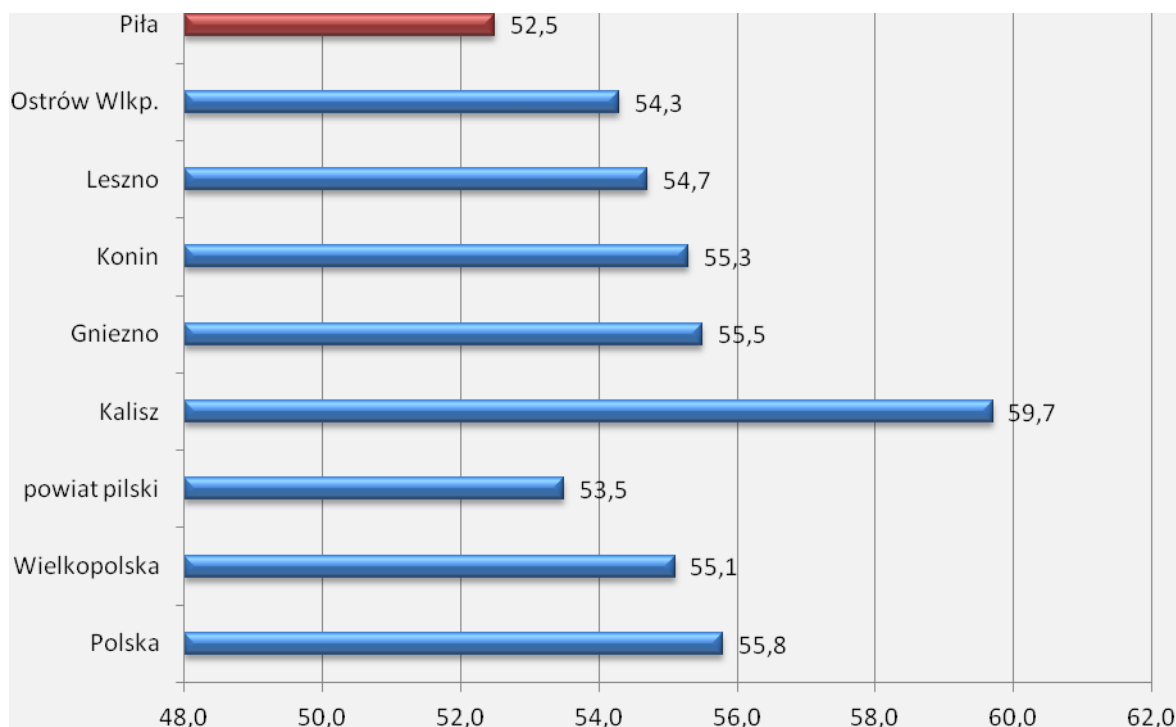
**Wykres 4. Udział ludności w wieku przed- i poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności Wielkopolski**



Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wskaźnik obciążenia demograficznego, obrazujący liczbę ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, w ostatnich latach znaczenie wzrósł. W 2011 r. wskaźnik obciążenia demograficznego dla Piły wyniósł 52,5 (w 2006 r. 49,7), co oznacza w uproszczeniu, że na jedną osobę niepracującą przypadały mniej niż dwie osoby pracujące. Mimo tej niekorzystnej tendencji Piła wypada najlepiej spośród większych miast Wielkopolski. Dla Polski wskaźnik ten wyniósł 55,8, natomiast dla województwa wielkopolskiego 55,1.

**Wykres 5. Wskaźnik obciążenia demograficznego**



Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2011 r. w Pile pracowało 23,8 tys. osób, co stanowiło 72,8 % ogółu pracujących w powiecie pilskim i 2,8 % w województwie wielkopolskim. Kobiety stanowiły 48,6% osób pracujących. Na 1000 mieszkańców przypadały 382 osoby pracujące. Wysokość wskaźnika wzrastała do 2008 r. – w 2006 r. wynosiła 323 osoby, a w 2008 r. 345. W kolejnych latach tendencja ta się odwróciła.

W analizowanym okresie udział osób pracujących w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym podlegał niewielkim wahaniom. W 2011 r. osoby pracujące stanowiły prawie 48,5 % osób w wieku 18-59/64 lata. Najwyższą wartość odnotowano w 2008 r. i wynosiła blisko 52%.

W sektorze prywatnym pracowało w 2011 r. ponad 65% ogółu pracujących w Pile. Budownictwo i przemysł zapewniały pracę 8,9 tys. osób (37,4%). 57,8% osób pracowało w podmiotach działających w następujących branżach: handlowa, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja.

**Tabela 6. Pracujący wg płci**

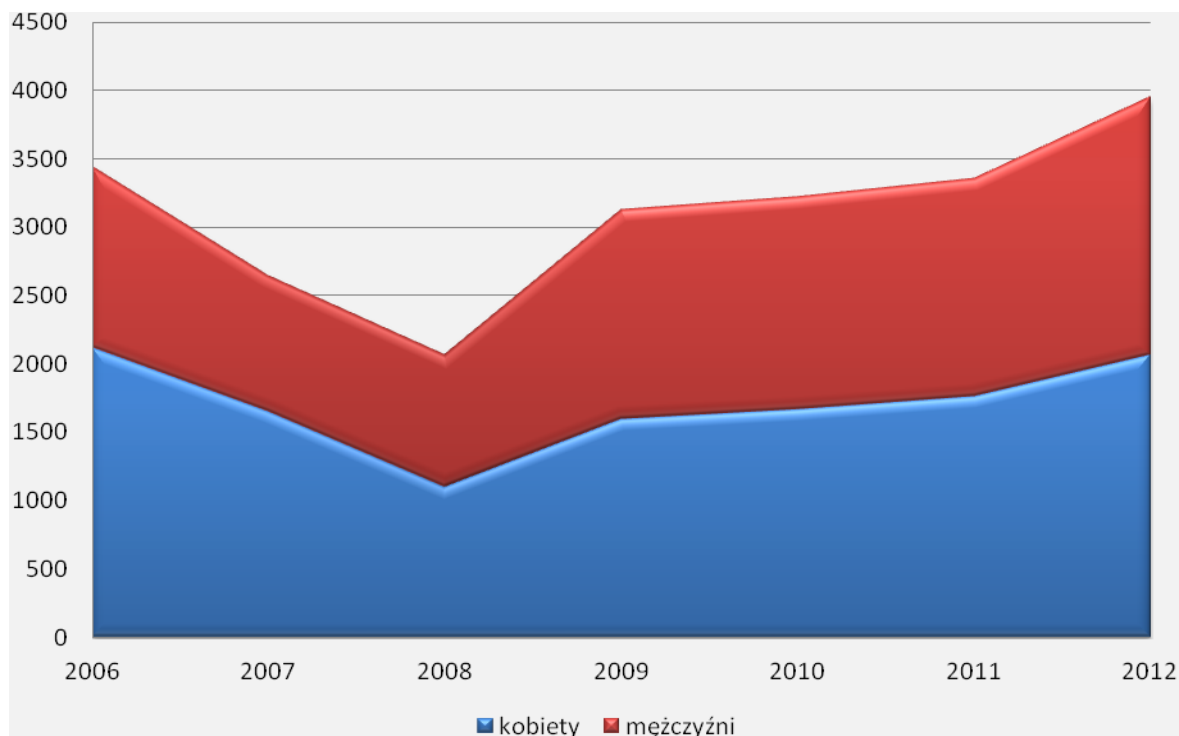
	Rok											
	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	2011	%
ogółem	24 115	100	24 542	100	25 784	100	24 882	100	24 157	100	23 808	100
mężczyźni	12 530	52,0	12 598	51,3	12 985	50,4	12 576	50,5	12 107	50,1	12 241	51,4
kobiety	11 585	48,0	11 944	48,7	12 799	49,6	12 306	49,5	12 050	49,9	11 567	48,6

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W Pile na koniec 2012 roku bez pracy pozostawało 3950 osób, co stanowiło 53 % ogółu bezrobotnych w powiecie pilskim i 2,7% w województwie wielkopolskim. Ponad połowa z nich to kobiety (52,5%).

Do roku 2008 liczba bezrobotnych spadała (spadek o 40% w stosunku do 2006 roku), jednak kryzys gospodarczy w negatywny sposób odbił się na rynku pracy i w latach 2009-2012 liczba osób pozostających bez pracy wzrosła aż o ok. 1,9 tys. Należy również podkreślić, że powiat pilski zaliczany jest do grupy powiatów w Wielkopolsce z najwyższą liczbą bezrobotnych – 5% ogółu bezrobotnych w województwie. Wyższy wskaźnik odnotowano jedynie dla powiatu poznańskiego, konińskiego i gnieźnieńskiego.

Wykres 6. Liczba bezrobotnych w Pile w latach 2006 - 2012



Źródło: Główny Urząd Statystyczny

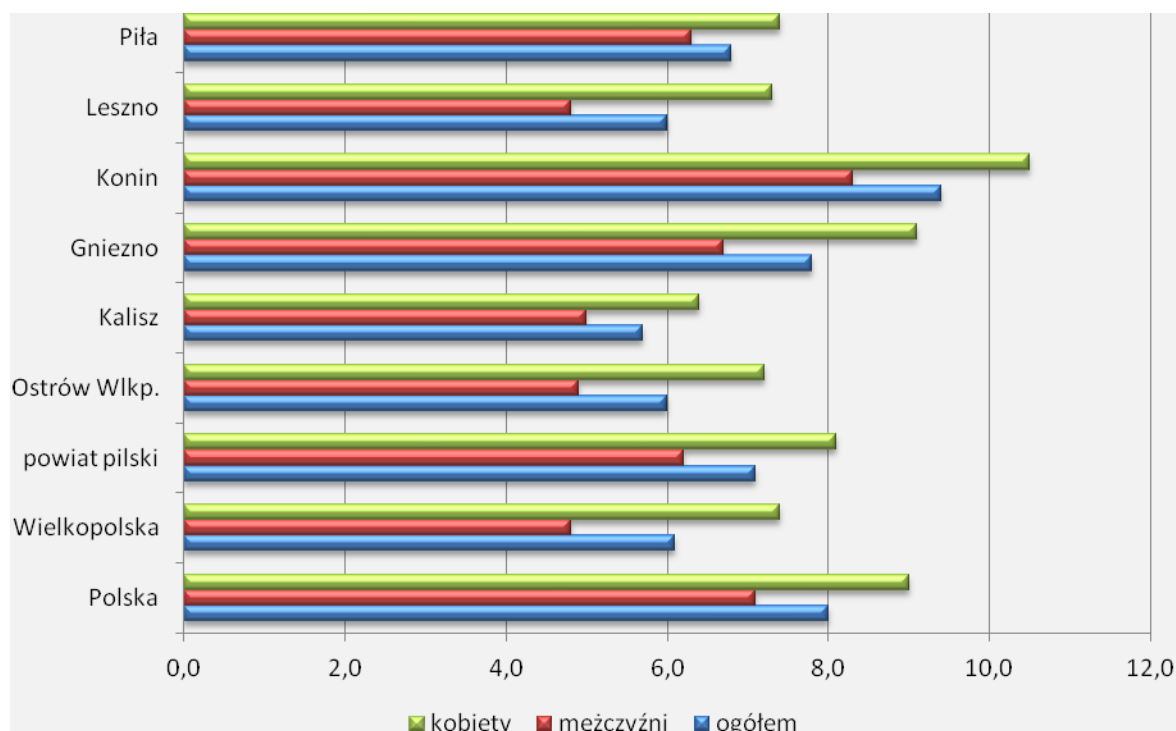
Na koniec 2012 r. co czwarta osoba bezrobotna była w wieku powyżej 50 lat. Osoby młode do 25 roku życia stanowiły blisko 16% osób bezrobotnych. Prawie 42% bezrobotnych zaliczało się do grupy osób długotrwale bezrobotnych.

Z dostępnych danych za 2011 rok wynika, że osoby bezrobotne zarejestrowane w Urzędzie Pracy stanowiły w Pile 6,8% osób w wieku produkcyjnym (wskaźnik bezrobocia rejestrowanego), czyli znaczenie mniej niż w przypadku Polski (8,0%), ale więcej niż w województwie wielkopolskim (6,1%). Udział mężczyzn kształtował się na poziomie 6,3%, natomiast kobiet – 7,4%. Poniżej przedstawiono porównanie wskaźnika dla miast Wielkopolski o podobnej liczbie ludności.

W ujęciu dynamicznym dynamika bezrobocia w Pile od przynajmniej 10 lat jest podobna do dynamiki krajowej, wojewódzkiej oraz powiatu pilskiego. Do 2007 r. wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w Pile był niższy niż w całym powiecie, województwie i kraju. Po 2007 r. wskaźniki dla miasta i powiatu wartością zbliżyły się do siebie. Nieco lepiej od tego czasu sytuacja kształtuje się w województwie wielkopolskim. Należy jednak zaznaczyć, że od 2003 do 2011 r. poziom bezrobocia w Pile spadł z wartości 10,8% do 6,8%. Na koniec 2012 roku wskaźnik bezrobocia rejestrowanego dla Piły wynosił 8,1%, dla kraju 8,6%, a dla woj. wlkp. 6,6%.



**Wykres 7. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2011 r.**



Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Poniżej przedstawiono wartość stopy bezrobocia tj. liczbę bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo (bezrobotni plus pracujący) dla powiatu pilskiego, województwa wielkopolskiego i kraju w latach 2006 – 2012

**Tabela 7. Stopa bezrobocia rejestrowanego**

Stopa bezrobocia	Rok						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	%						
kraj	14,9	11,2	9,5	11,9	12,3	12,5	13,4
woj. wlkp.	11,8	6,4	6,4	9,1	9,2	9,1	9,9
powiat pilski	13,2	9,8	7,3	10,3	11,8	11,8	13,4

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pile

### 3.5. Edukacja i oświata

Na terenie Piły edukację najmłodszych prowadzi 17 przedszkoli publicznych oraz 8 przedszkoli i punktów przedszkolnych niepublicznych. Gmina jest organem prowadzącym jednego żłobka.

W roku szkolnym 2011/2012 na terenie miasta Piły funkcjonowało 12 szkół podstawowych, zapewniając edukację 4477 uczniom w 214 oddziałach.

Rokrocznie zauważalny jest spadek liczby uczniów, z 4705 w 2006 r. do 4477 w roku 2011, czyli o ok. 5%. Równocześnie ze spadkiem liczby uczniów następuje redukcja funkcjonujących w szkołach oddziałów. Zmiany te są efektem procesów demograficznych obserwowanych w całym kraju.

**Tabela 8. Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne w Pile**

	Rok					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<b>szkoły podstawowe</b>						
szkoły	12	12	12	12	12	12
oddziały	233	223	218	210	209	214
uczniowie	4 705	4 553	4 432	4 345	4 397	4 477
<b>szkoły gimnazjalne</b>						
szkoły	9	8	8	9	9	9
oddziały	141	136	129	131	128	120
uczniowie	3 181	3 019	2 829	2 737	2 599	2 520

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Podobna sytuacja występuje w szkolnictwie gimnazjalnym w Pile. Obecnie na terenie miasta jest 9 placówek, prowadzących w 2011 roku 120 oddziałów, do których uczęszczało 2520 uczniów. W analizowanym okresie liczba uczniów szkół gimnazjalnych spadła aż o 20% - w 2006 r. odnotowano 3181 uczniów, natomiast w 2011 już tylko 2520. W efekcie znacznie spadła również liczba oddziałów (o 15%).

W Pile edukację ponadgimnazjalną zapewniają m.in. następujące placówki: I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie, Liceum Ogólnokształcące Towarzystwa Salezjańskiego im. św. Jana Bosko, II Liceum Ogólnokształcące Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Pile, Zespół Szkół im. Stanisława Staszica, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3, Zespół Szkół Ekonomicznych, Zespół Szkół Gastronomicznych, Powiatowe Centrum Edukacji, Centrum Kształcenia "Nauka", Centrum Nauki i Biznesu "Żak", Policealne Studium Zawodowe "Fama", Towarzystwo Edukacji Bankowej S.A.

Szkolnictwo wyższe reprezentowane jest przez:

1. Państwową Wyższą Szkołę Zawodową, prowadzącą kształcenie na studiach licencjackich oraz inżynierskich na kierunkach: ekonomia, filologia, politologia, praca socjalna, fizjoterapia, pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne, kosmetologia, budownictwo, elektrotechnika, mechanika i budowa maszyn, transport. W ofercie Szkoły znajdują się również studia podyplomowe.
2. Uniwersytet Adama Mickiewicza Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Pile, który oferuje kształcenie na kierunkach: ochrona środowiska, pedagogika, dziennikarstwo i komunikacja społeczna, gospodarka wodna.
3. Wyższą Szkołę Biznesu, prowadzącą studia I stopnia na kierunkach zarządzanie i administracja oraz studia podyplomowe.

### 3.6. Pomoc społeczna

Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej, wynikające z odpowiednich przepisów, realizuje w Pile Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z jego placówkami – Dziennym Domem Pomocy razem z Centrum Aktywizacji Osób Starszych i Niepełnosprawnych, Ośrodkiem Wsparcia.

Liczba rodzin objętych społecznym wsparciem w ramach zadań własnych gminy podlega w ostatnich latach znacznym wahaniom. Najmniej rodzin objęto świadczeniami w 2008 r. (2227 rodzin), najwięcej – w 2010 r. (2650 rodzin). Wahaniom podlega również kwota wydatków przeznaczonych na wsparcie w ramach zadań własnych gminy, jednak w okresie 2006-2011 nastąpił ich znaczny wzrost. W 2006 r. MOPS wydatkował kwotę ponad 5,3 mln zł., natomiast w 2011 o blisko 25% więcej – ok. 6,6 mln zł.

**Tabela 9. Pomoc społeczna w Pile**

	Rok					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej	2 554	2 300	2 227	2 385	2 650	2 592
Wydatki na realizację zadań własnych gminy (PLN)	5 308 068	5 247 510	5 477 350	6 164 416	5 963 550,47	6 609 508,48

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile

Bieżąca sytuacja na lokalnym rynku pracy ma swoje odzwierciedlenie w zapotrzebowaniu na wsparcie instytucji pomocy społecznej. W latach 2006 – 2008 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu malejącego bezrobocia spadała, natomiast od roku 2009 tendencja jest odwrotna. Bezrobocie jest problemem, z którym rokrocznie boryka się znaczna liczba rodzin objętych społecznym wsparciem. W 2011 r. liczba wspieranych z powodu bezrobocia rodzin wyniosła 1474.

Niekorzystnym zjawiskiem w latach 2006 – 2011 jest również znaczny wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu. W 2006 r. odnotowano 156 rodzin, natomiast w 2011 r. 358 rodzin (wzrost aż o 130%).

**Tabela 10. Przyczyny udzielania pomocy społecznej**

Przyczyny udzielenia pomocy społecznej	Rok/liczba rodzin					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
bezrobocie	1 583	1 375	1 204	1 361	1 472	1 474
ubóstwo	1 214	1 284	1 276	1 326	1 445	1 365
niepełnosprawność	821	919	898	903	892	856
długotrwała choroba	569	743	788	808	910	954
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	585	595	572	520	499	493
alkoholizm	156	222	248	264	322	358

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile

Pomoc społeczną dla mieszkańców Piły w ramach m.in. realizacji corocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oferują również inne, podmioty np.:

- Centrum Charytatywno-Opiekuńcze Caritas pw. MP z Lourdes,
- Caritas Parafii pw. Św. Antoniego,
- Piłski Bank Żywności,
- Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Miejski,
- Akcja Humanitarna „Życie”,
- ZHP Chorągiew Wlkp.
- Piłskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT,
- Stowarzyszenie Wspomożycielka.

### 3.7. Gospodarka

Piła jest znaczącym ośrodkiem rozwoju gospodarczego północnej Wielkopolski. Dogodne położenie geograficzne, dobrze rozwinięta infrastruktura oraz placówki edukacyjne zapewniające odpowiednie kadry, pozwalają na szybki rozwój gospodarki w wielu dziedzinach. Według badań rankingowych tygodnika Newsweek, opublikowanych w maju 2011 r., Piła jest najbardziej przyjaznym miejscem dla biznesu w północno-zachodniej Polsce. Miasto zajęło 1 miejsce w województwie wielkopolskim i 14 miejsce w Polsce. W celu stworzenia jeszcze lepszych warunków dla rozwoju gospodarczego miasta oraz poprawy sytuacji na rynku pracy, na terenie Piły utworzono Podstrefę Piła Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, o powierzchni 22 hektarów.

Pozytywnym zjawiskiem w Pile jest systematyczny wzrost liczby przedsiębiorstw. W 2012 r. w Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON) widniało 8470 podmiotów, z czego 83 to spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego. W 2006 r. zarejestrowanych było 8211 podmiotów, co oznacza wzrost w analizowanym okresie o ok. 3%. W strukturze własnościowej dominują podmioty sektora prywatnego, które stanowią ponad 95% ogółu przedsiębiorstw. Zdecydowana większość to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (81% przedstawicieli sektora prywatnego), których liczba w latach 2006-2012 nie ulegała większym zmianom.

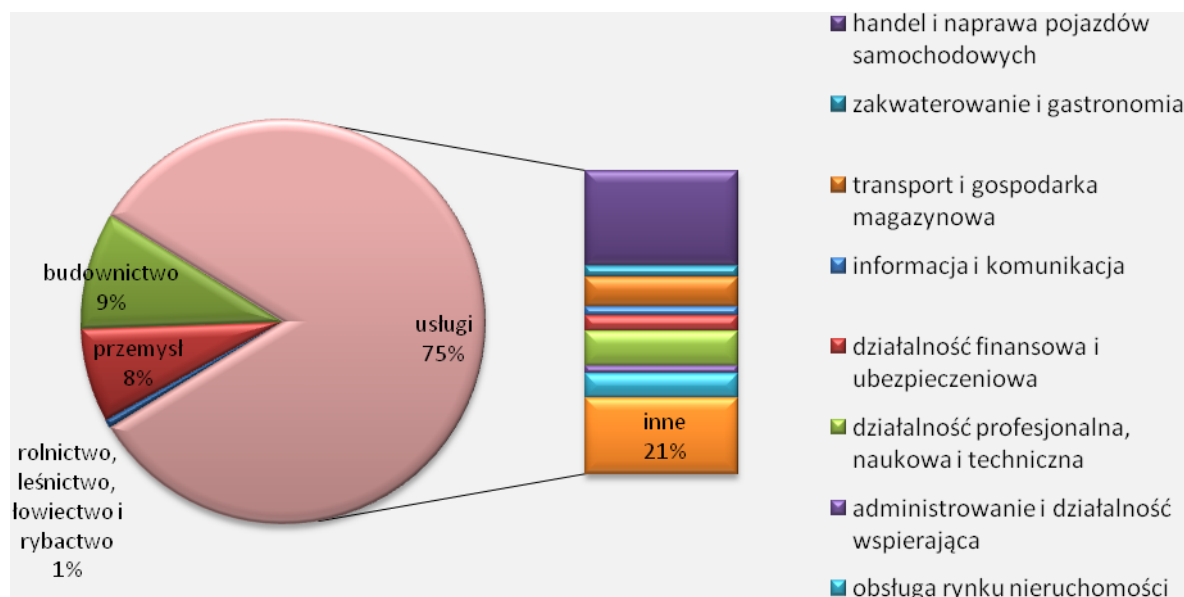
**Tabela 11. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON**

	Rok						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba podmiotów gospodarki narodowej	8 211	8 095	8 389	8 249	8 572	8 465	8 470
<i>sektor publiczny</i>	271	275	416	421	416	403	389
<i>sektor prywatny</i>	7 940	7 820	7 973	7 828	8 156	8 062	8 081
<i>osoby fizyczne prowadzące działalność gosp.</i>	6 519	6 386	6 448	6 506	6 792	6 648	6 585

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Analizując strukturę podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD, widać wyraźną przewagę sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych), do której w 2012 r. zaliczany był co czwarty piłski przedsiębiorca. Pozostałe sekcje były zdecydowanie mniej liczne: sekcja M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) – 9,36% ogółu podmiotów gospodarczych; sekcja F (budownictwo) – 9,3%; sekcja H (transport i gospodarka magazynowa) - 8%, sekcja C (przetwórstwo przemysłowe) – 7%. W okresie ostatnich czterech lat (2009-2012) największy wzrost liczby podmiotów gospodarczych (aż o 26%) odnotowano w sekcji J – informacja i komunikacja. Znaczący rozwój nastąpił również w sekcji Q (opieka zdrowotna i pomoc społeczna), o przeszło 12%.

**Wykres 8. Struktura podmiotów gospodarczych w Pile w 2012 r.**

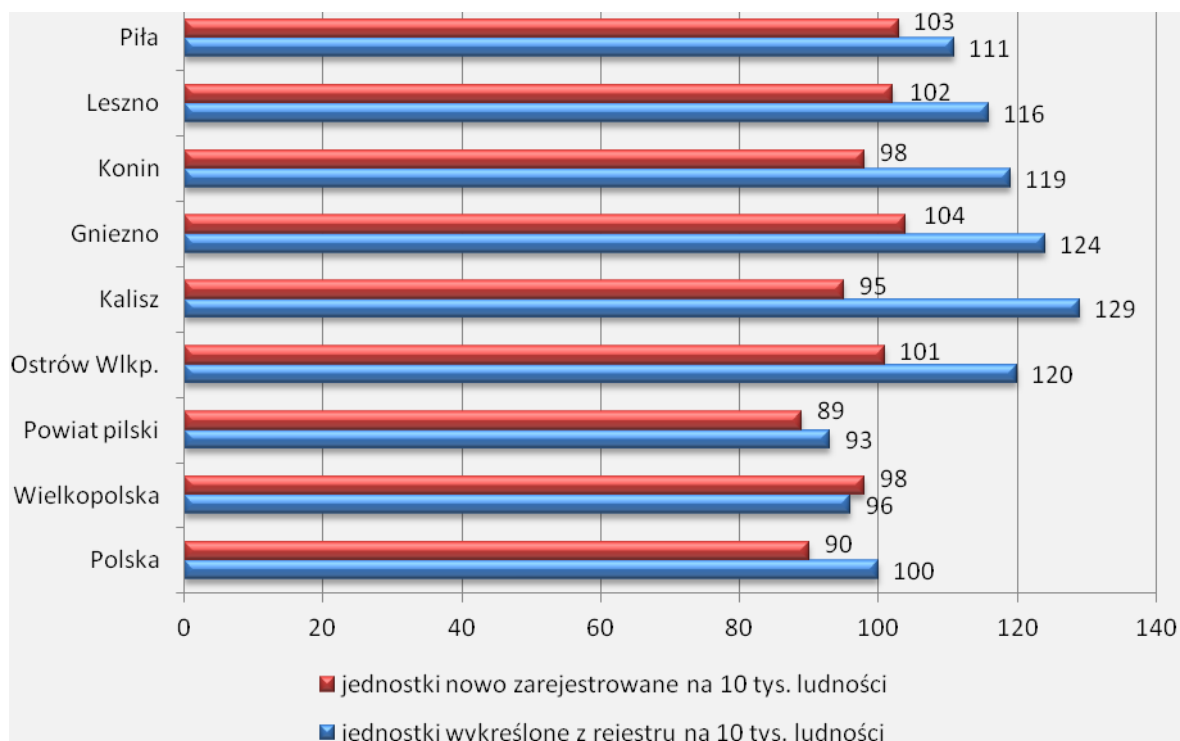


Źródło: Główny Urząd Statystyczny

O średnim poziomie przedsiębiorczości w Pile świadczy liczba podmiotów przypadająca na 10 tys. mieszkańców. W 2011 r. wskaźnik ten wyniósł 1131, co w uproszczeniu oznacza, że co dziewiąty mieszkaniec miasta prowadzi własną działalność gospodarczą. Wysokość wskaźnika zapewniła gminie 11 miejsce wśród 19 wielkopolskich gmin miejskich. Wskaźnik był również zdecydowanie wyższy od wskaźnika dla Polski (1004), województwa wielkopolskiego (1090) i powiatu piłskiego (891).

Analizując dynamikę aktywności gospodarczej mieszkańców Piły w oparciu o liczbę nowo zarejestrowanych i wykreślonych z rejestru przedsiębiorstw na 10 tys. ludności, widać podobne tendencje jak w przypadku innych miast w województwie wielkopolskim o podobnej liczbie ludności. W 2011 r. we wszystkich miastach więcej firm wykreślono z rejestru niż zarejestrowano. Podobnie sytuacja wyglądała dla całego kraju. W Wielkopolsce różnica jest niewielka jednak na korzyść nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

**Wykres 9. Dynamika aktywności gospodarczej wybranych miast w województwie wielkopolskim**



Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Do największych firm w Pile zaliczyć należy przede wszystkim: Philips Lighting Polska, Centrum Rijnart Polska, Exalo Drilling S.A., PROFIL Wytwórnia Profili Budowlanych z PCV Sp. z o.o., Karpol Sp. z o.o., Grapil Grażyna Sobieraj Sp. J., ASTA-NET, Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego ZETPEZET Sp. z o.o. przerabiające ziemniaki na skrobię ziemniaczaną, Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. – zakład wytwarzający ciepło na potrzeby centralnego ogrzewania. Od lat gospodarka Piły związana jest z przemysłem poligraficznym. W mieście działa drukarnia należąca do wydawcy „Gazety Wyborczej” – AGORA S.A. Swoją siedzibę ma tutaj drukarnia COLOURS FACTORY – jedna z wiodących w Polsce drukarni materiałów i wydawnictw reklamowych.

Przedsiębiorcy prowadzący swoją działalność w Pile mogą liczyć na wsparcie następujących instytucji otoczenia biznesu:

- Spółki Inwest-Park Sp. z o.o., w której budowany jest Pilski Inkubator Przedsiębiorczości; Spółka wspiera na bieżąco inwestorów zainteresowanych ulokowaniem i uruchomieniem działalności gospodarczej w Pile,
- Subregionalnego Funduszu Pożyczkowego Wielkopolska Północ prowadzonego przez Polską Fundację Przedsiębiorczości – instytucja kieruje do mikro i małych przedsiębiorstw wsparcie finansowe oraz szkoleniowo-doradcze,
- Punktu Konsultacyjnego prowadzonego przez Wielkopolską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o. – instytucja udziela wszelkich informacji na temat rozpoczynania i rozwoju działalności gospodarczej,

- Regionalnego Ośrodka Europejskiego Funduszu Społecznego prowadzonego przez Wielkopolską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o. – instytucja wspiera przedsiębiorców w ubieganiu się o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- Izby Gospodarczej Północnej Wielkopolski świadczącej kompleksowe usługi szkoleniowo-doradcze dla przedsiębiorstw.

### 3.8. Infrastruktura techniczna

#### **Zasoby mieszkaniowe**

Całkowita liczba mieszkań w roku 2010 wynosiła w Pile blisko 26 tys. Średnia powierzchnia mieszkania wynosiła 63,7 m<sup>2</sup>. W latach 2006 - 2010 wartość ta poprawiła się prawie niezauważalnie (o 0,8 m<sup>2</sup>), i wyraźnie odbiega od średniej zarówno dla całego województwa wielkopolskiego, wynoszącej 78,2 m<sup>2</sup>, jak i dla Polski (70,9 m<sup>2</sup>).

**Tabela 12. Zasoby mieszkaniowe Piły**

	Rok				
	2006	2007	2008	2009	2010
mieszkania ogółem	25 422	25 627	25 743	25 857	25 922
izby	93 318	94 006	94 504	95 078	95 346
powierzchnia użytkowa mieszkań	1 598 198	1 612 869	1 626 847	1 642 127	1 650 009

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W ostatnich latach odnotowano bardzo duże wahania w liczbie mieszkań oddanych do użytkowania. Najwięcej mieszkań oddano w 2008 r. – 233, najmniej dwa lata później – 92 mieszkania. Taka sama sytuacja występuje w przypadku liczby izb oddanych do użytkowania oraz powierzchni użytkowej mieszkań.

**Tabela 13. Mieszkania oddane do użytkowania**

	Rok					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
liczba mieszkań oddanych do użytkowania	149	233	123	121	92	185
liczba izb oddanych do użytkowania	614	825	536	614	396	665
powierzchnia użytkowa oddanych mieszkań (w m <sup>2</sup> )	14 887	18 328	14 907	16 475	11 405	15 645

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

#### **Sieć komunikacyjna**

Piła jest węzłem komunikacyjnym o dużym znaczeniu w regionie. W drogowym układzie komunikacyjnym miasta wyodrębnia się:

- zewnętrzny układ komunikacyjny, który obejmuje:
  - układ dróg krajowych nr 10 i 11, zapewniający ponadregionalne powiązania miasta oraz powiązania tranzytowe Szczecin – Warszawa i Koszalin – Poznań – Bytom, jako wschodnia obwodnica miasta,

- potencjalne powiązanie drogi ekspresowej S11, z węzła Motylewo, z drogami wojewódzkimi nr 179 i 180, jako zachodnie obejście miasta o przebiegu w granicach administracyjnych m. Piły, gm. Ujście i gm. Trzcianka;
- podstawowy układ komunikacyjny, który jako element struktury przestrzennej, pełni funkcję obsługi wewnętrznej miasta oraz powiązań ponadlokalnych; obejmuje ulice w klasie technicznej ulic głównych oraz zbiorczych;
- obsługujący układ komunikacyjny, który stanowią pozostałe ulice publiczne wyodrębnione w jednostkach struktury przestrzennej miasta, poprzez drogi w klasie dróg lokalnych i dojazdowych.

W zakresie komunikacji kolejowej Piła stanowi drugorzędny węzeł komunikacyjny. Przez Piłę przebiegają linie kolejowe: Toruń – Bydgoszcz – Krzyż - Kostrzyn (dwutorowa, w kierunku Bydgoszczy zelektryfikowana), Poznań – Kołobrzeg (zelektryfikowana), Piła – Złotów – Chojnice oraz Piła – Wałcz. W północno – zachodniej części miasta zlokalizowane jest dawne lotnisko powojenne, przejęte przez samorząd powiatu pilskiego, mające status lądowiska. Obecnie prowadzone są prace studialne dot. możliwości uruchomienia publicznego lotniska cywilnego.

**Tabela 14. Drogi w Pile**

Sieć drogowa	km
Długość dróg publicznych w mieście ogółem	228,25
Długość dróg gminnych	138,25
Długość dróg powiatowych	42,2
Długość dróg wojewódzkich	11,6
Długość dróg krajowych	36,2

Źródło: Urząd Miasta Piły

### **Gospodarka wodna**

Długość czynnej sieci sukcesywnie rośnie. Na początku badanego okresu, w 2006 r. wynosiła 123,3 km, podczas gdy w roku 2011 wynosiła 190,9 km. Szczególne przyspieszenie w budowie nowych odcinków nastąpiło od roku 2011. Wzrasta także liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z sieci wodociągowej korzysta w mieście ok. 97,4% mieszkańców. Jednocześnie spadła ilość dostarczanej wody do gospodarstw domowych.

**Tabela 15. Podstawowe dane o sieci wodociągowej**

	J.m.	Rok					
		2006	2007	2008	2009	2010	2011
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	123,3	139,9	147,1	151,4	161,3	190,9
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4732	4775	4862	4924	4973	5051
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	2 717,8	2 584,2	2 574,1	2 650,4	2 599,5	2 597,6
ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	os.	72 740	72 716	72 776	72 689	72 910	72 885

Źródło: Główny Urząd Statystyczny



### **Gospodarka ściekowa**

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej systematycznie wzrasta. W 2006 roku jej długość wynosiła 149 kilometrów, w 2011 roku 163,70, co stanowi wzrost na poziomie blisko 10%. Podobna tendencja występuje w przypadku liczny połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych – wzrost o 7,6%. Mimo wzrostu również liczby ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej, ilość odprowadzonych ścieków spadła.

**Tabela 16. Podstawowe dane o sieci kanalizacyjnej w Pile**

	J.m.	Rok					
		2006	2007	2008	2009	2010	2011
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	149	152,30	153,20	156,80	163,50	163,70
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 956	4 029	4 125	4 190	4 247	4 260
ścieki odprowadzone	dam3	4 056	3 862	3 507,20	3 568	3 611	3 683
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	os.	70 959	70 954	71 027	70 948	71 173	71 159

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

### **Sieć gazowa**

Długość sieci gazowej Piły w analizowanym okresie pomiędzy 2006 r. a 2011 r. nieznacznie wzrosła. Na koniec 2011 r. w mieście funkcjonowało 210,6 km sieci, czyli o ok. 2% więcej niż w roku 2006. Znacznie wzrosła też liczba czynnych połączeń do budynków mieszkalnych, do 4950 sztuk w 2011 r., co jednak w niewielkim stopniu wpłynęło na wzrost liczby odbiorców gazu w mieście.

Dane pokazują, że w latach 2006 – 2011 r. drastycznie spadło zużycie gazu, aż o 23%. Spadła również liczba osób korzystających z sieci gazowej o ok. 1000 osób. Na koniec 2011 r. z sieci gazowej korzystało 90 % mieszkańców Piły.

**Tabela 17. Podstawowe dane o sieci gazowej Piły**

	J.m.	Rok					
		2006	2007	2008	2009	2010	2011
długość czynnej sieci ogółem	km	206,1	207,4	208,6	209,0	210,2	210,6
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	4 342	4 351	4 438	4 499	4 542	4 950
odbiorcy gazu	gosp. dom.	23 154	23 421	23 357	23 327	23 238	23 186
zużycie gazu	tys. m <sup>3</sup>	13 478,20	12 148,90	12 471,80	11 725,40	12 540,80	10 915,10
ludność korzystająca z sieci gazowej	os.	68 337	67 771	67 753	67 678	67 724	67 347

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

### **Sieć energetyczna**

W sferze energetycznej miasta od wielu lat trwa stopniowy wzrost liczby odbiorców energii elektrycznej, co jest związane przede wszystkim z budownictwem mieszkaniowym. Wyraźna jest tendencja wzrostu średniego zużycia energii, o blisko 3000 MW\*h (6,6%) w ciągu 6 badanych lat – w roku 2006, na jednego odbiorcę przypadało 1,754 MW\*h, natomiast w 2011 r. 1,77 MW\*h rocznie.

**Tabela 18. Podstawowe dane o sieci energetycznej Piły**

	Rok						
	J.m.	2006	2007	2008	2009	2010	2011
odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	szt	25 698	26 105	26 162	26 465	26 859	27 150
zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MWh	45 094,04	45 452,22	46 182,73	48 088	49 036	48 061

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

### **Sieć ciepłownicza**

Gospodarką ciepłą w mieście zajmuje się Miejska Energetyka Ciepła Piła – Spółka z o.o. (dalej MEC). Gospodarka ciepła funkcjonuje w systemie 4 ciepłowni rejonowych (KR-Koszyce, KR-Zachód, KR- Kaczorska i KO-Staszycy).

MEC jako priorytetowe działanie narzuca sobie ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Polityka skupia się na: likwidacji kotłowni osiedlowych, czyli tzw. niskiej emisji, modernizacji miejskiego systemu ciepłowniczego, inwestycjach proekologicznych, mające na celu: ograniczenie emisji z kotłowni MEC, poprawę sprawności węzłów ciepłych, uporządkowanie gospodarki odpadami stałymi i ciekłymi zgodnie z obowiązującymi przepisami.

**Tabela 19. Podstawowe dane o sieci cieplnej m.Piły**

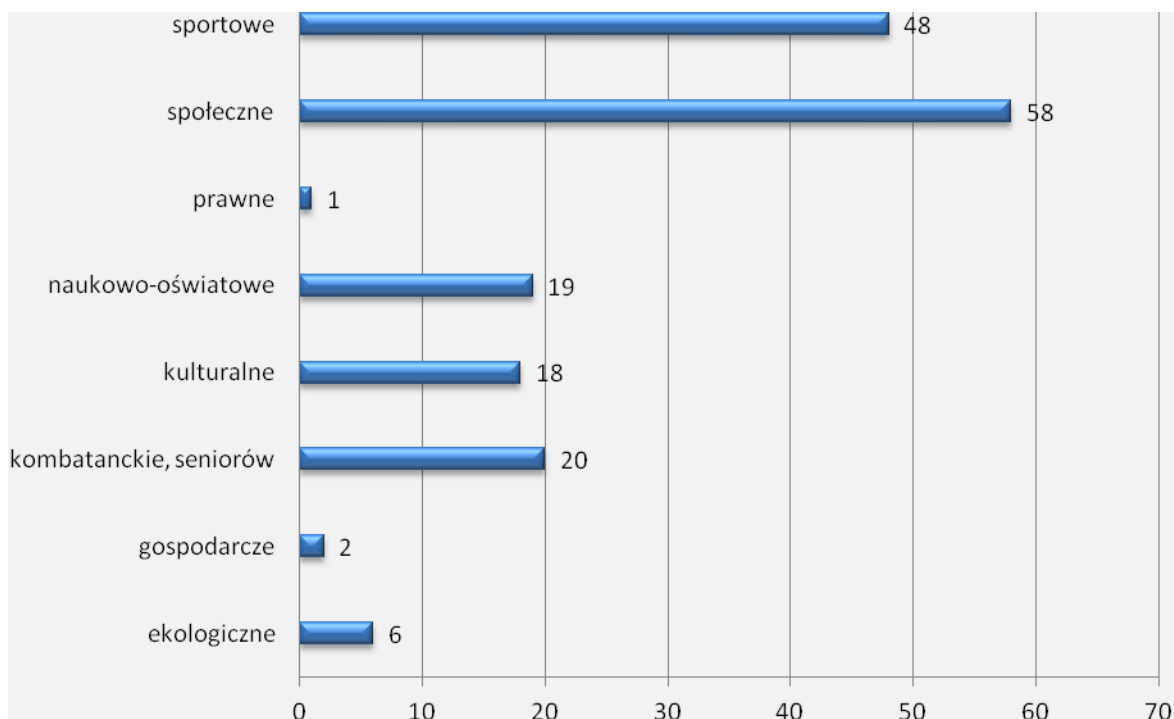
	Rok						
	J.m.	2006	2007	2008	2009	2010	2011
długość sieci cieplnej	km	67,6	67,6	71,6	75,6	77,8	79,1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

### **3.9. Organizacje pozarządowe**

Duża liczba organizacji non-profit świadczy o silnej sieci powiązań pomiędzy mieszkańcami, dużej aktywności społecznej i wrażliwości, a także o poczuciu wzajemnej przynależności do miasta. W Piłę działa około dwustu organizacji pozarządowych. Na podstawie danych pozyskanych przez Urząd Miasta Piły, na koniec 2012 roku, wśród 172 organizacji trzeciego sektora najliczniejszą grupę stanowią organizacje społeczne (58 podmiotów) oraz sportowe (48 podmiotów).

**Wykres 10. Organizacje pozarządowe wg obszarów działania**



Źródło: Urząd Miasta Piły

Zasady współpracy organów miasta z organizacjami pozarządowymi określone są w sporządzanym corocznie programie współpracy. Jego celem jest budowanie partnerstwa między samorządem gminy Piły, a organizacjami i podmiotami, służącego rozpoznawaniu i zaspokojeniu potrzeb mieszkańców oraz rozwiązywaniu problemów lokalnych. W oparciu o dokument miasto udziela dotacji na realizację zadań publicznych w następujących sferach: ochrona zdrowia, pomoc społeczna, gospodarka komunalna i ochrona środowiska, kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, kultura fizyczna i sport, inne zadania publiczne. W Z roku na rok obserwuje się większe zainteresowanie organizacji pozarządowych pozyskaniem dotacji. W 2006 r. podpisano 38 umów z 32 organizacjami, natomiast w 2011 r. udzielono dotacji 43 podmiotom na łączną kwotę blisko 1,4 mln zł.

**Tabela 20. Współpraca gminy Piły z organizacjami pozarządowymi**

	Rok					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
kwota udzielonych przez gminę dotacji na realizację zadań publicznych (zł)	1 256 142	912 941	1 046 064,99	1 365 129	1 377 084,40	1 391 494,66
liczba podpisanych umów	38	37	38	36	42	72
liczba podmiotów, które otrzymały dotacje	32	33	31	32	34	43

Źródło: Urząd Miasta Piły

### 3.10. Kultura i zabytki

Piła jest centrum kulturalnym północnej Wielkopolski dzięki prężnie działającym instytucjom kultury, gronu zaangażowanych animatorów kultury oraz atrakcyjnej ofercie kierowanej do wszystkich mieszkańców. Miasto słynie z organizowanych cyklicznie imprez takich jak: Ogólnopolski Festiwal Teatrów Rodzinnych „Teatr pasja rodzinna”, Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Bukowińskie Spotkania”, Ogólnopolski Turniej Tańca RYTM ULICY, Festiwal Blues Express, Musci Festiwal & Master Class, Międzynarodowy Dzień Muzyki, Nadnoteckie Dni Literatury. Jedną z najważniejszych dla mieszkańców Piły imprez są organizowane w maju Dni Piły, którym towarzyszą liczne spektakle, koncerty, wystawy, itp.

Na terenie Piły działalność prowadzą następujące instytucje kultury:

- Regionalne Centrum Kultury – Fabryka Emocji, kierujące do mieszkańców najbogatszą ofertę kulturalną. Będąca do dyspozycji sala teatralno-kinowa na 500 miejsc pozwala na podejmowanie wszelakich inicjatyw kulturalnych – organizowanie przedstawień teatralnych, wydarzeń muzycznych i tanecznych. RCK jest organizatorem takich imprez jak Bukowińskie Spotkania czy Festiwal Teatralny - Teatr pasja rodzina. Ponadto prowadzi Klub Fotograficzny, Piłską Orkiestrę Rozrywkową, Teatr Wirtualny, Klub Seniora i inne.
- Muzeum Okręgowe im. Stanisława Staszica, które prowadzi działalność od 1975 r. Swoją siedzibę ma w jednym z najstarszych budynków w mieście, wzniesionym w XIX w. Budynek w latach 30-tych był siedzibą polskiego konsulatu. Muzeum gromadzi zbiory z zakresu archeologii, etnografii, historii i sztuki, które prezentowane są na wystawach stałych i czasowych. Oddziałem Muzeum Okręgowego w Pile jest Muzeum Kultury Ludowej w Osieku nad Notecią.
- Muzeum Stanisława Staszica, będącym muzeum biograficznym poświęconym postaci Stanisława Staszica. Muzeum powstało w 1951 roku. Przy Muzeum prężnie działa Galeria MS. Młodzieżowy Dom Kultury „ISKRA”, będący placówką oświatową organizującą zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży szkolnej – plastyczne, wokalne, teatralne i recytatorskie, taneczne, czy szachowe.
- Galeria Biura Wystaw Artystycznych i Usług Plastycznych – galeria sztuki współczesnej,
- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana wraz z 9 filiami, które promują czytelnictwo wśród mieszkańców Piły, organizując liczne imprezy, spotkania i konkursy, np.: Książka do zjedzenia, Dyskusyjny Klub Książki „Po słowach”, Książka jest O.K!, nadnoteckie Dni Literatury, Przystanek Piła i okolice, Wakacje z Wyobraźnią, Zimowe czary w bibliotece. W bibliotekach można znaleźć ponad 273 tys. książek i czasopism oraz ponad 56 tys. zbiorów nieksiążkowych – grafik, audiobooków, itp.
- Kino „Koral”, mieszczące się w Regionalnym Centrum Kultury,
- Centrum Filmowe HELIOS.

Do miejsc popularyzujących i upowszechniających kulturę, sztukę i tradycje regionu należą również Galeria „Na Poddaszu” przy PWSZ w Pile oraz Galeria „Labirynt” przy Piłskiej Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej.

W okresie 2006 – 2011 liczba zwiedzających muzea spadła prawie połowę. W 2006 r. muzea odwiedziło blisko 24,3 tys. osób, natomiast w 2011 r. już tylko 12,4 tys.

Podobne tendencje, chociaż nie tak silne, dotyczą bibliotek w Pile. Na przestrzeni 6 lat liczba czytelników spadła o ok. 1200 osób. W 2006 r. na 1000 mieszkańców miasta przypadało 212 czytelników. W 2011 r. liczba spadła do 197 osób. Problem czytelnictwa nie jest cechą specyficzną dla Piły, dotyczy bowiem całego kraju. Czytanie książek staje się niestety mniej popularne, w całym kraju spada liczba czytelników i wypożyczeń. Od 2008 roku spada liczebność księgozbioru piłskich bibliotek.

**Tabela 21. Podstawowe dane o obiektach kultury**

	Rok					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
biblioteki						
biblioteki i filie ogółem	10	10	10	10	10	10
czytelnicy w ciągu roku	15 911	16 503	14 404	14 734	14 381	14 701
czytelnicy bibliotek na 1000 ludności	212	221	193	197	192	197
księgozbiór	345 382	347 431	345 169	288 069	278 650	269 346
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	19,5	19,3	20,6	19,9	19,5	20,9
muzea						
muzea ogółem	2	2	2	2	2	2
zwiedzający muzea i oddziały	24 276	26 819	23 496	10 305	12 528	12 419

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Z uwagi na burzliwą historię miasta przetrwało niewiele zabytków materialnych świadczących o jego przeszłości. W rejestrze zabytków województwa wielkopolskiego widnieją następujące obiekty:

- kościół par. pw. św. Antoniego, ul. Ludowa, 1929-30 (zbudowany w latach 1929-1930 wg projektu architekta Hansa Herkommera ze szkoły Bauhaus; kościół słynie z największego w Europie, drewnianego krucyfiks, wykonanego z jednego kawałka drewna, o wysokości 7 m),
- kościół pw. Świętej Rodziny, ul. Krzywa, 1912-15 (neobarokowy, zbudowany w latach 1912-15, trójnawowy, ze sklepieniami kolebkowymi, zdobionymi malowidłami utrzymanymi w stylu barokowym, przedstawiającymi sceny z życia Świętej Rodziny),
- kościół par. pw. św. Stanisława Kostki, ul. Browarna, 1895-97 (ten neogotycki kościół jest najstarszym zachowanym obiektem sakralnym w Pile, kościół położony jest w centrum miasta przy ulicy Browarnej),
- cmentarz katolicki, ul. Asnyka, 1840,
- cmentarz katolicki, ul. Powstańców Wielkopolskich, pocz. XX,
- cmentarz choleryczny, 1914,
- park miejski im. Staszica, ok. 1900,
- kasyno oficerskie, ob. Inwest Bank, ul. Browarna 3, 1870-90,
- dom, ul. Browarna 7, 1875,
- dom Stanisława Staszica, ul. Browarna 18, poł. XVIII,
- dom strzelecki, ul. Chopina 1, 1896,
- arsenał, ul. 1 Maja 1,
- loża masońska „Borussia”, ob. Wyższa Szkoła Biznesu, al. Niepodległości 2, poł. XIX,

- Dom Krajowy, ob. Starostwo, al. Niepodległości 33-36, 1927-29,
- kasyno oficerskie, al. powstańców Wielkopolskich 63, 1914-15,
- willa z ogrodem, ul. Śniadeckich 46, 1910-20,
- dawne Królewskie Katolickie Seminarium Nauczycielskie, Al. Wojska Polskiego 45, 1902-04 wraz z salą gimnastyczną,
- zespół stacji kolejowej Piła-Główna, ul. Zygmunta Starego:
  - budynek dworca z wiatami, 1851, XX
  - trafostacja, 1911
  - tunel z pawilonem wyjściowym, 1910
  - nastawnia Pł-A z wyposażeniem, 1920
  - nastawnia Pł-2, po 1910
  - lokomotywnia okrągła, 1870
  - wieża wodna (I) ze stacją pomp i kominem, 1870
  - wieża wodna (II), 1890-91
  - magazyn towarowy, 1912
- cmentarz wojenny z II wojny światowej (żołnierzy Armii Radzieckiej i Wojska Polskiego),
- cmentarz jeniecki z I wojny światowej,
- kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. par p.w. MB Częstochowskiej, ul. Orla 29, 1887-92.

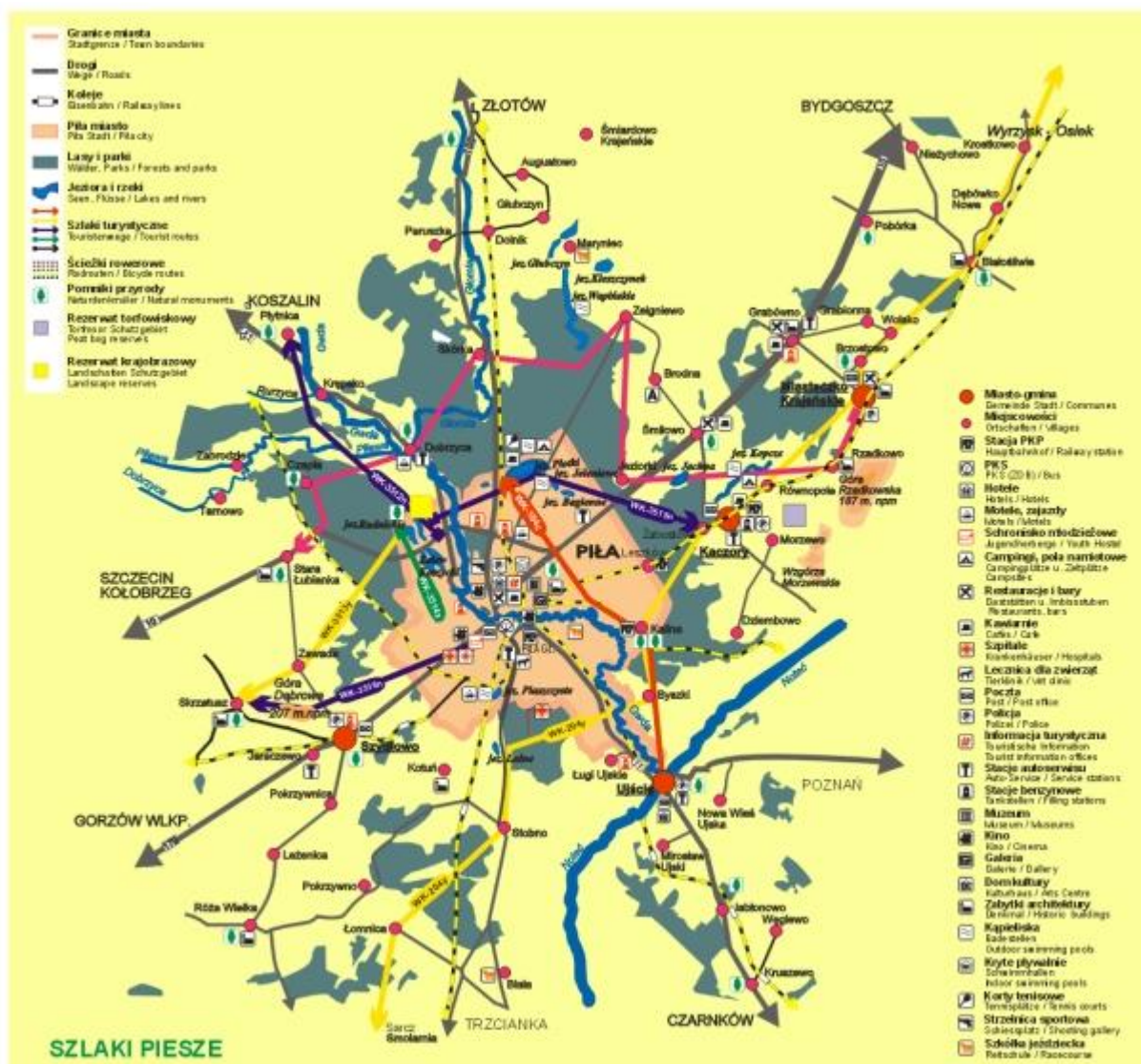
### 3.11. Turystyka, sport i rekreacja

Miasto, jak i najbliższa okolica, stanowią bardzo atrakcyjne tereny do rozwoju turystyki. Przepiękne obszary leśne sprzyjają pieszym i rowerowym wycieczkom krajoznawczym, pozwalając poznać bogactwo otaczającej przyrody. Rzeki i jeziora stanowią doskonałe miejsce do uprawiania sportów wodnych – pływanie, kajakarstwa czy wędkowania. Liczne szlaki turystyczne – rowerowe, piesze, nordic walking, wodne czy konne – zapewnią niezapomniane wrażenia.

Szlaki turystyczne piesze:

- Jezioro Płotki k. Piły – Ujście (szlak czerwony, WK-184c) - 19 km
- Piła, rezerwat „Kuźnik” – Piła Koszyce (szlak zielony, WK - 3514z) - 6 km
- Piła, Dworzec PKP - OTW "Płotki" – Kaczory (szlak niebieski, WK-3515n) - 23 km
- Płytnica PKP - Piła, al. Niepodległości (szlak niebieski, WK - 3512n) - 17,8 km
- Piła, ul. Wojska Polskiego –Skrzatusz (szlak niebieski, WK-3516n) - 13 km
- Piła, rezerwat „Kuźnik” - Skrzatusz (szlak żółty, WK - 3513y) - 17 km

Rysunek 1. Mapa turystycznych szlaków pieszych

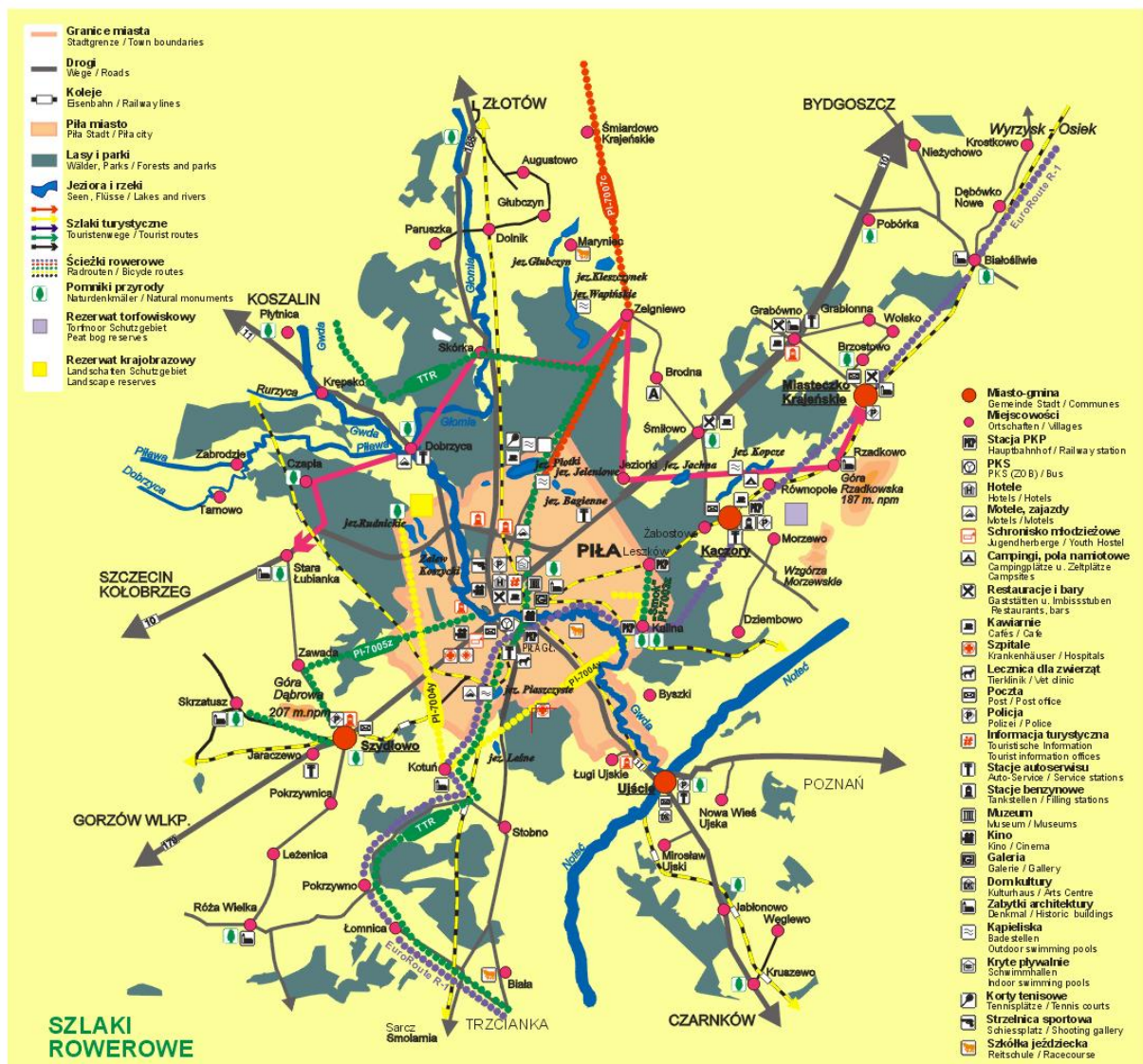


Źródło: [www.pila.pl](http://www.pila.pl)

Szlaki turystyczne rowerowe:

- Międzynarodowa Trasa Rowerowa Euro Route R1
- Piła - Skrzatusz (szlak zielony, PI-7005z) - 12 km,
- Turystyczny szlak rowerowy wokół Piły (szlak żółty, PI-7004y) - 38 km
- SMOK "Dydaktyczna ścieżka rowerowa SMOK" (szlak zielony, PI-7003z) - 20 km
- Transwielkopolska Trasa Rowerowa – odcinek północny
- Ścieżki rowerowe miejskie na poboczach ulic w obrębie miasta Piły

Rysunek 2. Mapa turystycznych szlaków rowerowych



Źródło: [www.pila.pl](http://www.pila.pl)

Piła dysponuje stosunkowo dobrze rozwiniętą bazą hotelową i gastronomiczną. Na terenie miasta znajduje się 6 hoteli:

- OST GROMADA,
- GWDA,
- Hotel Hołubowski,
- Rydwan,
- Kwant,
- Classic

oraz

- Pensjonat Park,
- Apartamenty.pila.pl,
- Motel ORION,



- Zajazd TARCZA,
- Gościniec Rębajło,
- Zajazd STAWISKO,
- Pokoje Gościnne Józef Burdziak,
- Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Staszicówka”.

Baza sportowa Piły jest bardzo dobrze rozwinięta i różnorodna. To zdecydowanie mocna strona miasta. Zapewnia tym samym mieszkańcom możliwość wszechstronnego rozwoju fizycznego. W jej skład wchodzi:

- Centrum Rekreacji Wodnej AQUA-PIL, w tym oprócz basenów: sauny, lodowisko, squash, skate park, ścianki wspinaczkowe, siłownia, korty tenisowe,
- Pływalnia WODNIK wraz z kortami tenisowymi, siłownią, sauną, solarium, jacuzzi,
- Zespół Obiektów Sportowych „GÓRNE”, w skład którego wchodzi stadion miejski na 25 tys. miejsc siedzących, hala sportowo-widowiskowa na 1500 miejsc siedzących, sala treningowa, studio rekreacji (sala spinningowa, sauna, siłownia, solarium), 2 korty tenisowe,
- Obiekty sportowe „Centrum” obejmujące płytę boiska, tor żużlowy, tor motocrossowy,
- Stadion GWARDIA (wraz z kortem tenisowym),
- Centrum Strzelectwa Sportowego "Tarcza" – zespół strzelnic,
- GeoPark Linowy,
- Bowling Rodło,
- Hala Sportowa Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. St. Staszica.

Ofertę sportowo-rekreacyjną uzupełniają liczne siłownie, w tym zewnętrzna ze ścieżką zdrowia w parku przy ul. Ceglanej oraz fitness kluby.

W Pile działalność prowadzi kilkadziesiąt klubów sportowych zapewniając rozwój fizyczny w różnorodnych kierunkach – bieganie, piłka nożna, sporty walki, pływanie, strzelectwo, a nawet szachy i brydż sportowy.

## 4. Założenia programu rewitalizacji

### 4.1. Okres realizacji programu rewitalizacji

Horyzont czasowy Programu rewitalizacji obszarów miejskich dla Piły określono na rok 2025. Program ma charakter strategiczno-operacyjny, określa założone cele rewitalizacji na wskazanych obszarach, zakresy interwencji oraz priorytetowe typy projektów.

### 4.2. Kryteria wyboru obszarów dysfunkcyjnych w ramach programu rewitalizacji

#### 4.2.1. Założenia analizy wskaźnikowej

W celu wyboru obszarów dysfunkcyjnych w ramach programu rewitalizacji przeprowadzono szczegółowe analizy wybranych zjawisk społecznych, gospodarczych i przestrzennych, zgodnie z „Wytocznymi w zakresie zasad opracowania programów umożliwiającymi ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013”. Obszary dysfunkcyjne ujęte w programie rewitalizacji zostały wyznaczone za pomocą skwantyfikowanych wskaźników. Kryteria, które zostały wzięte pod uwagę to:

- **Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia** – mierzony liczbą osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 tys. ludności (osoby, które zgodnie z ustawą z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego) – wskaźnik W1;
- **Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia** - stopę długotrwałego bezrobocia mierzono jako stosunek liczby osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym (kobiety w wieku 18-59, mężczyźni 18-64) – wskaźnik W2;
- **Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń** – mierzony liczbą popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wskaźnik W3;
- **Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej** – mierzony liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – wskaźnik W4;
- **Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego** – mierzony liczbą budynków mieszkalnych bez wodociągu w liczbie budynków mieszkalnych ogółem – wskaźnik W5.

Za obszary dysfunkcyjne, a więc te o największym natężeniu problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych uznano obszary, które mają wysoką wartość ww. wskaźników. Zatem potencjalnym obszarem dysfunkcyjnym jest obszar, na terenie którego:

- znaczna liczba mieszkańców korzysta z pomocy społecznej, w tym w szczególności ze względu na ubóstwo,
- występuje wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- obserwowana jest wysoka liczba przestępstw i wykroczeń,

- występuje mało podmiotów gospodarczych,
- znaczna liczba budynków mieszkalnych nie jest podłączona do sieci wodociągowej.

W celu wskazania obszarów dysfunkcyjnych, w tym do rewitalizacji, wszystkie wymienione wskaźniki zostały wystandaryzowane. Standaryzacja wskaźników polega na odjęciu od nominalnej wartości wskaźnika dla danego obszaru średniej wartości dla wszystkich obszarów i podzieleniu przez odchylenie standardowe dla wszystkich obszarów. W wyniku tej procedury wszystkie wskaźniki standaryzowane mają rozkład charakteryzujący się jednakową średnią (zero) i odchyleniem standardowym (do jeden), co umożliwia ich logiczną interpretację i uprawnia do dodawania wskaźników.

Na bazie wystandaryzowanych wskaźników utworzono indeks zbiorczy (wskaźnik sumaryczny):

$$\text{Indeks 1} = \text{Ws1} + \text{Ws2} + \text{Ws3} + \text{Ws4} + \text{Ws5}$$

Obszar może zostać uznany jako dysfunkcyjny, jeśli indeks zbiorczy dla danego obszaru jest najwyższy, a dodatkowo zgodnie z „Wytycznymi w zakresie zasad opracowania programów umożliwiających ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013” dany obszar spełnia warunki wyboru do rewitalizacji według przynajmniej trzech kryteriów. Natomiast zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego obszar może być wskazany do udzielania wsparcia na działania z dziedziny mieszkalnictwa, jeśli przynajmniej pod względem trzech ze wskazanych głównych kryteriów W1, W2, W3, W4, W5 charakteryzuje się gorszymi wskaźnikami niż średnie wskaźniki dla województwa.

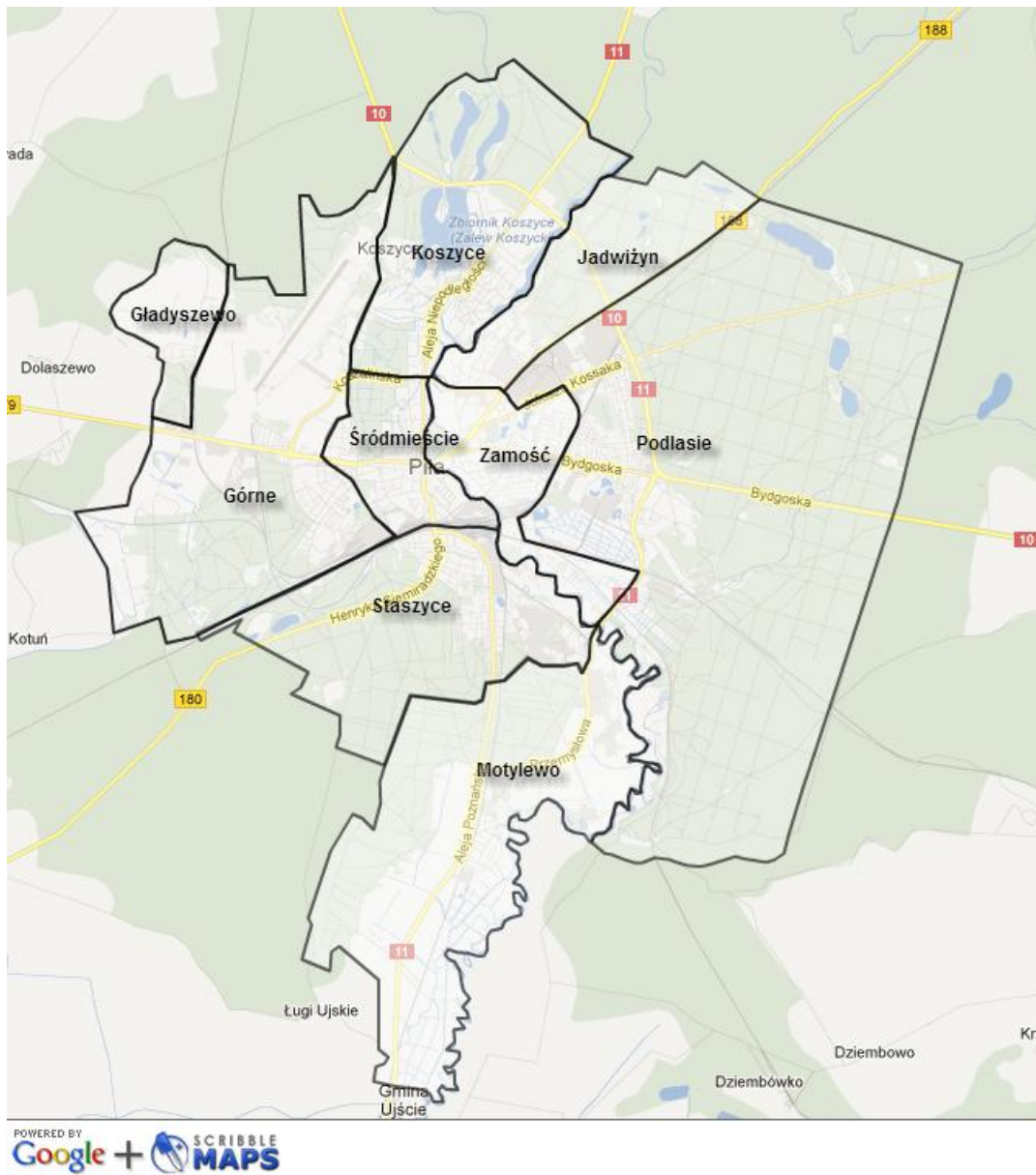
Każdy ze wskaźników cząstkowych został zaprezentowany w trzystopniowej skali, zgodnie z którą:

- Najniższe wskaźniki mieszczące się w przedziale od najniższego zanotowanego wskaźnika do ostatniego wskaźnika niższego niż 30% całej rozpiętości oznaczono kolorem zielonym. Wskaźniki te charakteryzują pod danym względem najlepszą sytuację w mieście.
- Pośrednie wskaźniki mieszczące się w przedziale  $< 67\%$  i  $\geq 33\%$  rozpiętości oznaczono kolorem żółtym. Wskaźniki te charakteryzują sytuację najbliższą średniej dla całego miasta.
- Najwyższe wskaźniki mieszczące się w przedziale  $\geq 67\%$  rozpiętości oznaczono kolorem czerwonym. Wskaźniki te charakteryzują sytuację najgorszą pod danym względem w mieście.

Zastosowanie skali degradacji umożliwiło zobrazowanie problemów społecznych na mapie miasta, pokazując zróżnicowanie poszczególnych obszarów pod względem wybranych problemów społecznych.

Analizą objęto całą Piłę, w podziale na 9 obszarów funkcjonalnych. Podział jest zbieżny w przeważającym stopniu z granicami wyznaczonymi dla jednostek pomocniczych miasta Piły, z których część już nie funkcjonuje – Śródmieście i Jadwiżyn zostały zniesione. Analizowany w programie obszar funkcjonalny śródmieścia został rozszerzony w części północno zachodniej, w oparciu o kryterium funkcji realizowanych w poszczególnych obszarach. Nazewnictwo wyznaczonych obszarów przyjęto zgodnie ze zwyczajowo utrwalonymi nazwami osiedli.

Rysunek 3. Mapa Piły z podziałem na obszary.



Źródło: opracowanie własne

#### 4.2.2. Poziom ubóstwa i wykluczenia

Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia jest jednym z najważniejszych kryteriów delimitacji obszarów dysfunkcyjnych. Wskaźnik obliczono na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile, który prowadzi statystykę rodzin korzystających z pomocy społecznej. Uwzględniono w nim jedynie osoby korzystające z pomocy społecznej, które zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego.

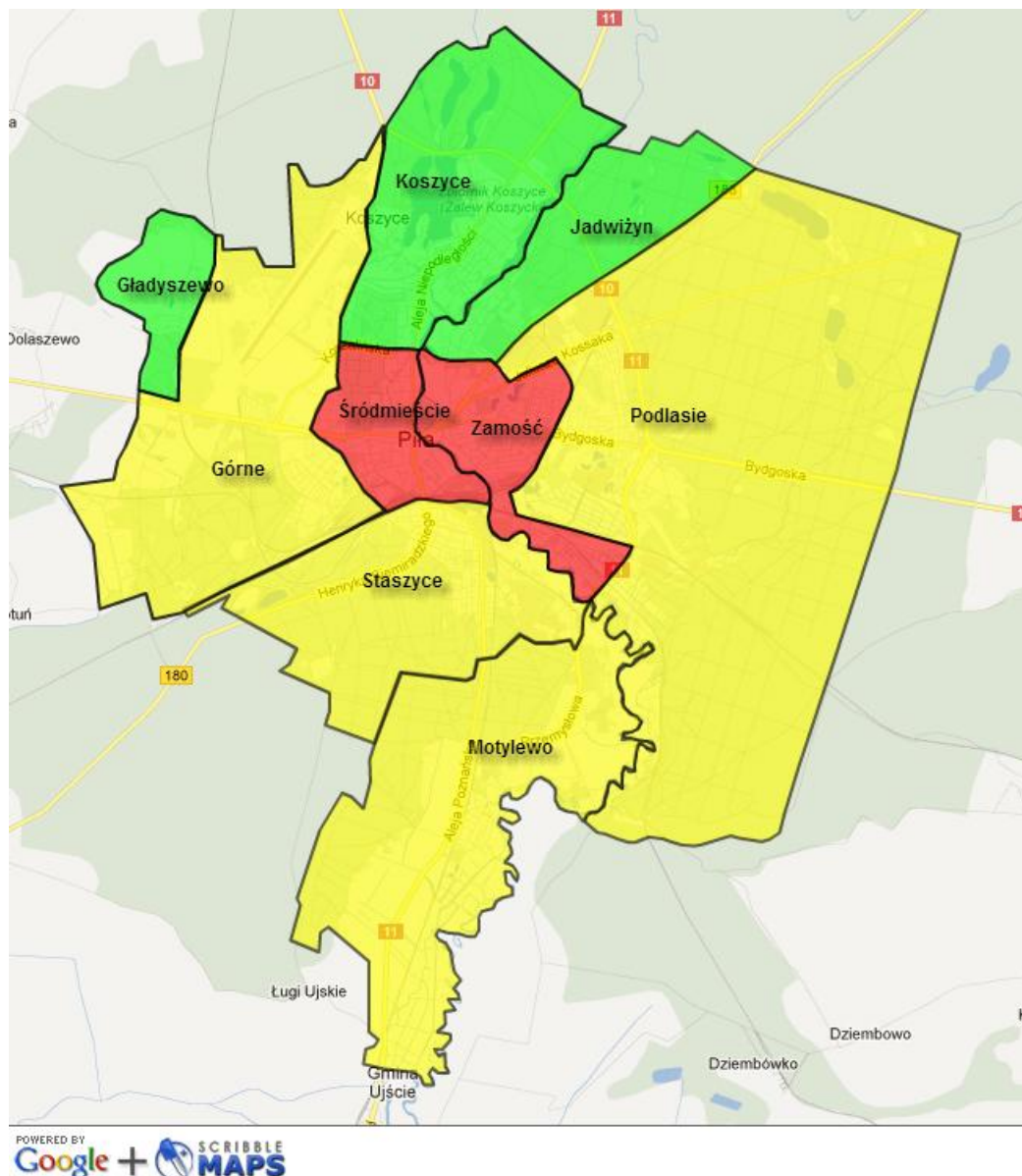
**Tabela 22. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności (wskaźnik W1).**

Obszar	liczba osób korzystających z pomocy społecznej	liczba mieszkańców ogółem	liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	wskaźnik wystandaryzowany Ws1
Gładyszewo	27	482	56,02	-0,46
Górne	649	10188	63,71	-0,12
Koszyce	169	4835	34,95	-1,38
Motylewo	57	848	67,22	0,03
Podlasie	477	7185	66,39	-0,01
Staszycy	401	6345	63,20	-0,14
Zamość	1913	18128	105,53	1,71
Śródmieście	1901	18557	102,44	1,57
Jadwiżyn	233	5962	39,08	-1,20
<b>Razem</b>	<b>5827</b>	<b>72529</b>	<b>80,34</b>	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile.

Ogółem w całym mieście w 2011 r. odnotowano ponad 5,8 tys. osób korzystających z pomocy społecznej. Relatywnie najgorsza sytuacja pod względem ubóstwa i wykluczenia społecznego mierzonego liczbą osób korzystających z pomocy społecznej występuje w Śródmieściu, gdzie odnotowano 1901 osób korzystających z pomocy społecznej, co stanowi około 33% ogółu korzystających z zasiłków pomocy społecznej w mieście. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia dotyczy także drugiego centralnego obszaru Zamość, który podobnie jak Śródmieście ma wyższy wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej niż średnia dla całego miasta. Pozostałe analizowane obszary wykazują się wskaźnikiem liczby osób korzystających z pomocy społecznej niższym niż średni poziom dla całego miasta, przyjmujący wartość 80,34. Relatywnie najlepsza sytuacja pod względem wskaźnika ubóstwa i wykluczenia występuje w obszarze Koszyce i Jadwiżyn. Należy zwrócić uwagę na fakt, że dane za 2011 r. dla poszczególnych obszarów Piły wskazują, że niemalże w całym mieście wskaźnik ubóstwa jest wyższy niż średnia dla województwa wielkopolskiego z 2006 r., która brana jest pod uwagę przy wyznaczaniu obszarów wsparcia mieszkalnictwa zgodnie z wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego. Tylko trzy obszary: Koszyce, Jadwiżyn i Gładyszewo charakteryzują się niższym stopniem ubóstwa i wykluczenia niż średnio w regionie w 2006 r.

Rysunek 4. Rozmieszczenie poziomu ubóstwa i wykluczenia według wskaźnika Ws1.



Źródło: opracowanie własne.

#### 4.2.3. Stopa długotrwałego bezrobocia

Bezrobocie długotrwałe należy do kluczowych kryteriów delimitacji obszarów dysfunkcyjnych. Jego waga wynika przede wszystkim z jego znaczenia w ogólnej kondycji społecznej mieszkańców miasta. Długotrwałe bezrobocie bardzo często prowadzi zarówno do wykluczenia zawodowego, jak i wykluczenia społecznego, a to z kolei pociąga za sobą wiele patologii społecznych. Przewyciężenie długotrwałego bezrobocia jest o tyle trudne, że ludzie pozostający długo bez zatrudnienia stają się bardzo mało mobilni na rynku pracy. Ich aktywizacja zawodowa musi być poprzedzona aktywizacją społeczną.

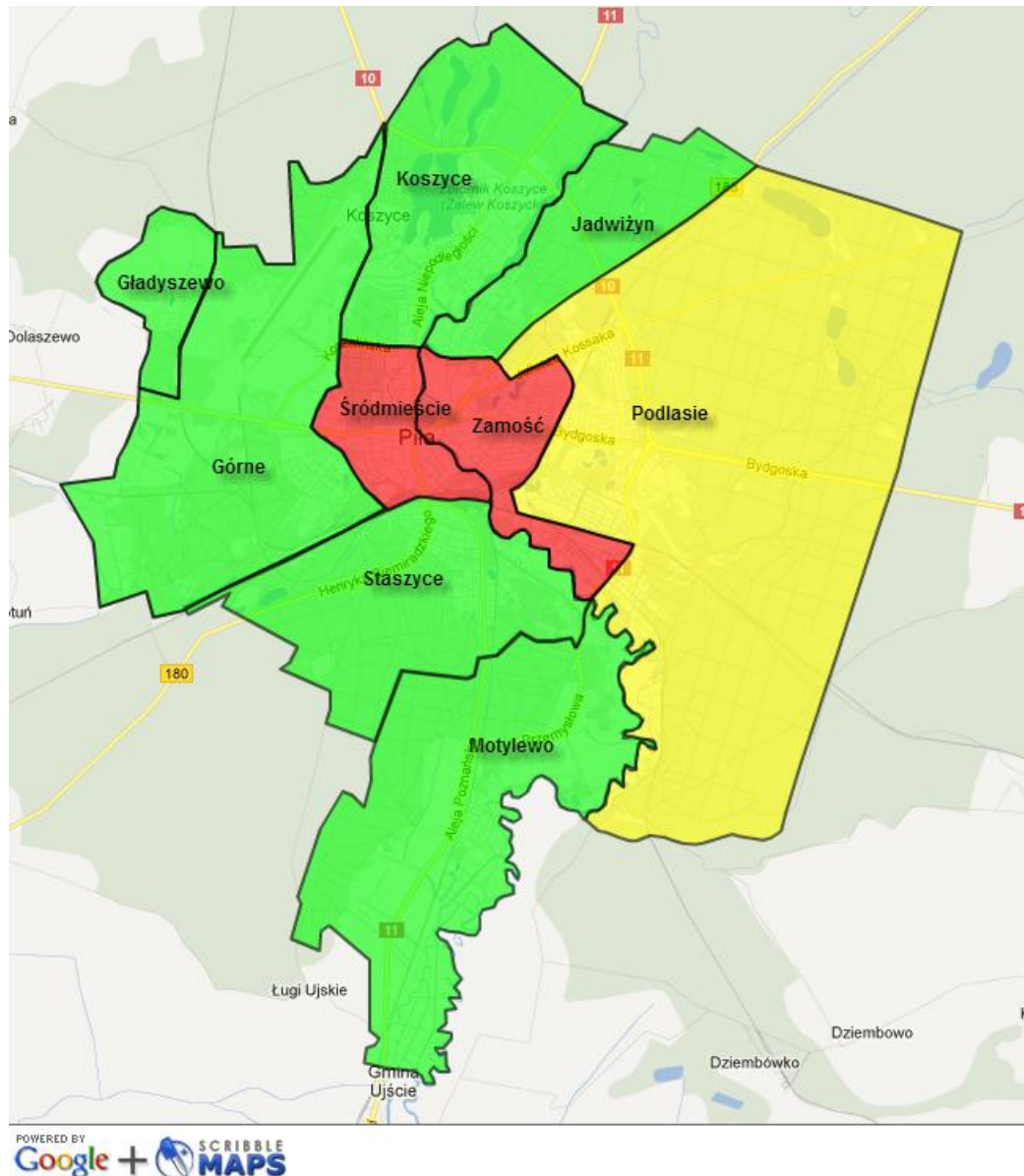
**Tabela 23. Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym (wskaźnik W2).**

Obszar	liczba długotrwale bezrobotnych	liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	wskaźnik wystandaryzowany Ws2
Gładyszewo	8	327	2,45	-0,75
Górne	178	6838,5	2,60	-0,53
Koszyce	71	3133	2,27	-0,99
Motylewo	15	571	2,63	-0,50
Podlasie	150	4885	3,07	0,11
Staszycy	121	4372	2,77	-0,31
Zamość	478	11531	4,15	1,57
Śródmieście	498	11170,5	4,46	2,00
Jadwiżyn	105	4115	2,55	-0,60
<b>Razem</b>	<b>1624</b>	<b>46943</b>	<b>3,46</b>	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Pile.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Pile ogółem w cały mieście na koniec listopada 2011 r. było zarejestrowanych ponad 1,6 tys. osób długotrwale bezrobotnych. Podobnie jak pod względem ubóstwa i wykluczenia zdecydowanie najgorsza sytuacja pod względem bezrobocia długotrwałego odnotowywana jest w Śródmieściu i w obszarze Zamość. Dla obu tych obszarów wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest wyższy niż wartość referencyjna dla województwa wielkopolskiego (3,6) z 2006 r. oraz wartość średniej dla miasta wynoszącej 3,46. Najlepsza sytuacja, podobnie jak w przypadku wskaźnika ubóstwa i wykluczenia, charakteryzuje obszary Koszyce, Gładyszewo i Jadwiżyn. Należy zwrócić uwagę na fakt, że dwa centralne obszary Piły (Zamość i Śródmieście) pod względem zjawiska długotrwałego bezrobocia znacznie odstają od innych rejonów miasta, co potwierdza relatywnie wysoki stopień degradacji społecznej tych obszarów.

Rysunek 5. Rozmieszczenie stopy długotrwałego bezrobocia według wskaźnika Ws2.



Źródło: opracowanie własne

#### 4.2.4. Poziom przestępczości i wykroczeń

Kolejnym z analizowanych głównych kryteriów wyboru obszarów dysfunkcyjnych jest przestępczość, która często towarzyszy innym negatywnym zjawiskom społecznym. Jej poziom jest obliczany poprzez przeliczenie liczby przestępstw i naruszeń prawa przez liczbę mieszkańców, choć oznaczana jest według miejsca popełnienia przestępstwa, a nie ze względu na adres zamieszkania osoby, która dokonała dane przestępstwo.



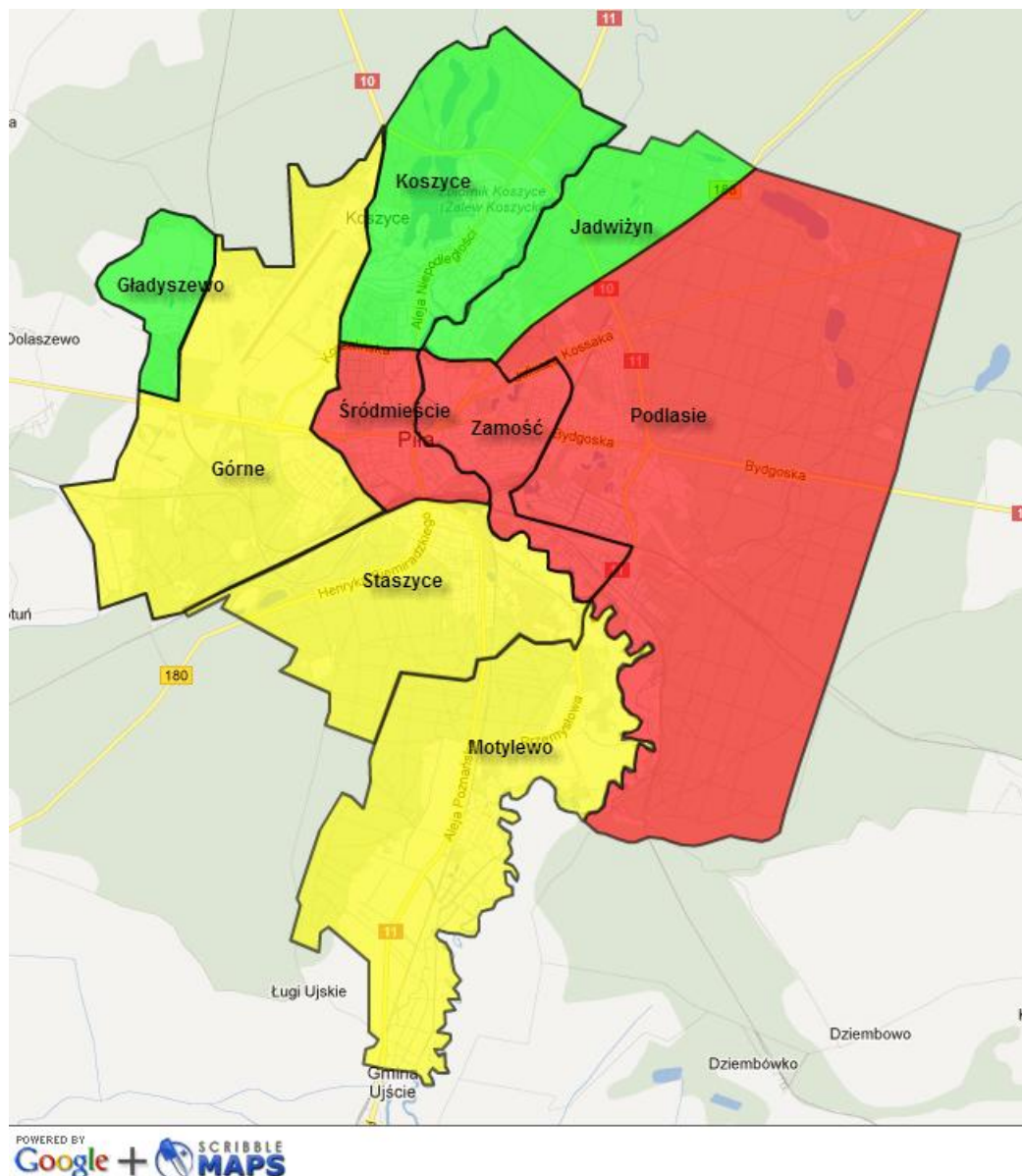
**Tabela 24. Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (wskaźnik 3).**

Obszar	liczba stwierdzonych przestępstw	liczba mieszkańców ogółem	liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	wskaźnik wystandaryzowany Ws3
Gładyszewo	10	482	20,75	-1,57
Górne	345	10188	33,82	-0,46
Koszyce	162	4835	33,51	-0,49
Motylewo	31	848	36,56	-0,23
Podlasie	373	7185	51,91	1,07
Staszycy	240	6345	37,83	-0,12
Zamość	926	18128	51,08	1,00
Śródmieście	1 108	18557	59,68	1,73
Jadwiżyn	168	5962	28,21	-0,94
<b>Razem</b>	<b>3 362</b>	<b>72529</b>	<b>46,36</b>	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Pile.

Ogółem w 2012 r. w Pile stwierdzono ponad 3,3 tys. przestępstw, z czego aż 33% popełniono w Śródmieściu. Wysoki wskaźnik poziomu przestępczości i naruszeń prawa odnotowano również w obszarach Zamość i Podlasie. Na wymienionych obszarach popełniono ponad 70% wszystkich przestępstw odnotowanych w 2012 r. w Pile. W samych centralnych dwóch rejonach miasta Komenda Powiatowa Policji w Pile stwierdziła ponad 60% przestępstw. Relatywnie najniższą przestępczością charakteryzują się obszary Gładyszewo i Jadwiżyn. Tylko w tych dwóch obszarach wskaźnik przestępczości jest niższy niż referencyjny dla województwa wielkopolskiego w 2006 r.

Rysunek 6. Rozmieszczenie poziomu przestępczości i wykroczeń według wskaźnika Ws3.



Źródło: opracowanie własne

#### 4.2.5. Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej

Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej mierzony jest liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców. Zestawienie zostało sporządzone na podstawie danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zatem dotyczy podmiotów będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, które stanowią zdecydowanie największą liczbę podmiotów gospodarczych w mieście.

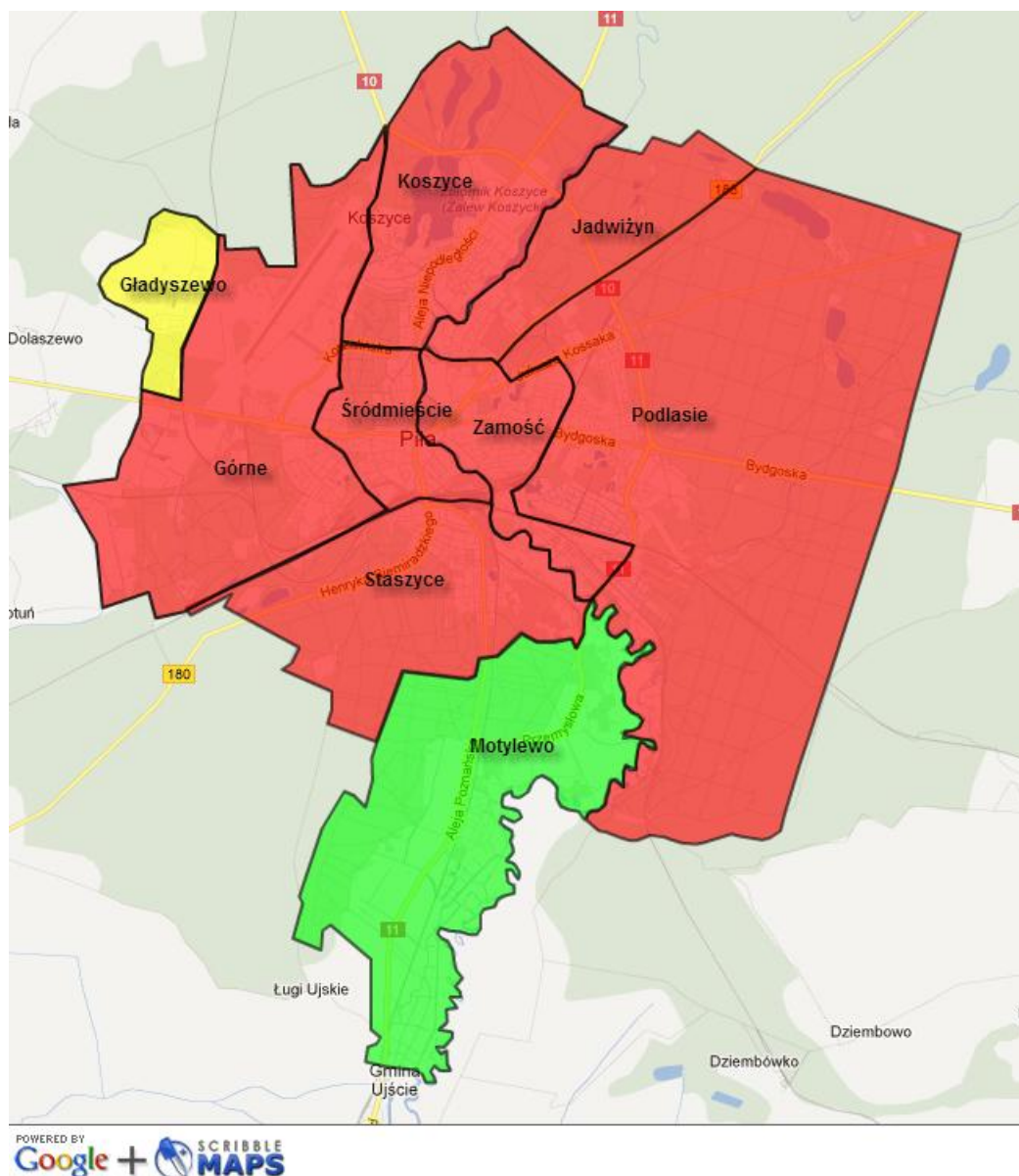
**Tabela 25. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wskaźnik 4).**

Obszar	liczba podmiotów gospodarczych	liczba mieszkańców ogółem	liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	wskaźnik wystandaryzowany Ws4
Gładyszewo	53	482	11,00	-1,13
Górne	710	10188	6,97	0,55
Koszyce	397	4835	8,21	0,03
Motylewo	117	848	13,80	-2,29
Podlasie	533	7185	7,42	0,36
Staszycy	526	6345	8,29	0,00
Zamość	1120	18128	6,18	0,88
Śródmieście	1169	18557	6,30	0,83
Jadwiżyn	383	5962	6,42	0,77
<b>Razem</b>	<b>5008</b>	<b>72529</b>	<b>6,90</b>	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Nominalnie największa liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowana jest w obszarach centralnych Śródmieście i Zamość. Łącznie na obszarach tych funkcjonuje blisko 50% wszystkich osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych w Pile. Jednakże nie oznacza to, że właśnie w tych obszarach jest największe realnie skupisko podmiotów gospodarczych, wręcz przeciwnie. Z zebranych danych wynika, że realnie najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w obszarze Motylewo i Gładyszewo, a najmniej (w przeliczeniu przez liczbę mieszkańców) w obszarach Śródmieście i Zamość. Pod względem ludności Motylewo i Gładyszewo są najmniejszymi obszarami, na których dominuje budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Należy założyć, że na obszarach tych mieszka relatywnie najwięcej osób prowadzących działalność gospodarczą. Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej dla województwa wielkopolskiego w referencyjnym roku 2006 wyniósł 10,2, z zatem tylko na Motylewie i Gładyszewie została osiągnięta wyższa wartość niż średnio dla województwa. Najmniejsza koncentracja rejestracji działalności gospodarczej w obszarach centralnych, nie oznacza, że w rejonach tych nie jest faktycznie prowadzona działalność, są to obszary centralne i naturalnie koncentruje się na nich aktywność przedsiębiorstw. Z danych wynika jednak, że osoby prowadzące działalność, czyli osoby przedsiębiorcze, mieszkają poza obszarami centralnymi.

Rysunek 7. Rozmieszczenie poziomu prowadzenia działalności gospodarczej według wskaźnika Ws4.



Źródło: opracowanie własne

#### 4.2.6. Poziom wartości zasobu mieszkaniowego

Poziom wartości zasobu mieszkaniowego zmierzono liczbą budynków mieszkalnych bez dostępu do wodociągu w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w poszczególnych obszarach. Źródłem danych były Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Pile.

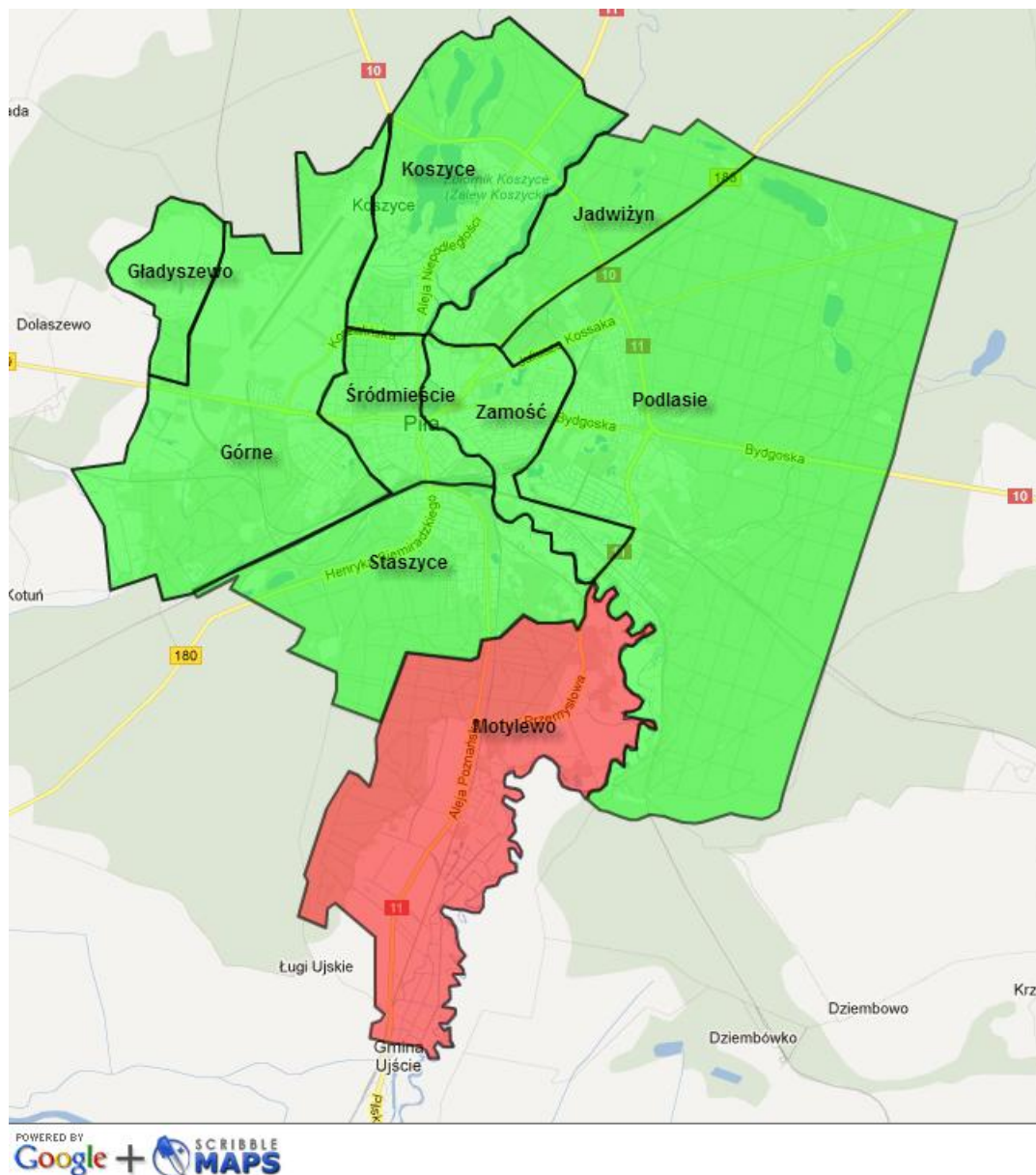
**Tabela 26. Liczba budynków mieszkalnych bez wodociągu do ogólnej liczby budynków mieszkalnych (wskaźnik 5).**

Obszar	liczba budynków mieszkalnych bez wodociągu	liczba budynków mieszkalnych ogółem	liczba budynków mieszkalnych bez wodociągu do ogólnej liczby budynków mieszkalnych	wskaźnik wystandaryzowany Ws5
Gładyszewo	0	134	0,00	-0,51
Górne	21	858	2,45	-0,09
Koszyce	14	488	2,87	-0,02
Motylewo	19	99	19,19	2,78
Podlasie	24	1 379	1,74	-0,21
Staszycy	0	1 231	0,00	-0,51
Zamość	0	811	0,00	-0,51
Śródmieście	1	861	0,12	-0,49
Jadwiżyn	2	353	0,57	-0,42
<b>Razem</b>	<b>81</b>	<b>6214</b>	<b>1,30</b>	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Pile.

Należy zauważyć, że w Pile tylko nieliczne budynki mieszkalne nie posiadają dostępu do wodociągu, zatem wskaźnik wartości zasobu mieszkaniowego liczony liczbą budynków bez wodociągu nie wpływa znacznie na wyznaczenie ogólnego stopnia degradacji w kontekście delimitacji obszarów dysfunkcyjnych. Relatywnie największy problem z dostępem do wodociągu występuje na Motylewie, gdzie niemalże 20% obiektów mieszkaniowych nie jest podłączona do sieci wodociągowej. Dla pozostałych obszarów wskaźnik ten nie przekracza 3%. W obszarach centralnych oraz na Staszycach, Jadwiżynie i Gładyszewie praktycznie nie występuje problem braku dostępu do wodociągu. Wartość referencyjna badanego wskaźnika dla województwa wielkopolskiego w 2006 r. wynosi 3,2, a zatem tylko na Motylewie odnotowuje się większy problem pod względem zwodociągowania niż średnio w województwie.

Rysunek 8. Rozmieszczenie poziomu wartości zasobu mieszkaniowego według wskaźnika Ws5.



Źródło: opracowanie własne.

#### 4.2.7. Podsumowanie analizy wskaźnikowej dotyczącej wskazania obszarów dysfunkcyjnych i obszarów mieszkalnictwa. Zasięg terytorialny obszarów dysfunkcyjnych.

Z analizy danych przypisanych do poszczególnych kryteriów degradacji społeczno-gospodarczej i infrastrukturalnej wstępnie wynika, że obszarami charakteryzującymi się koncentracją problemów są centralne rejony miasta – obszary Śródmieście i Zamość. Ostateczny jednak wynik można podać po zastosowaniu statystycznej metody standaryzacji wszystkich wskaźników i wyliczeniu tzw. wskaźnika sumarycznego wszystkich problemów. Z zsumowania wszystkich wskaźników standaryzowanych w poszczególnych kryteriach wynika jednoznacznie, że wskazane obszary wymagają podjęcia działań

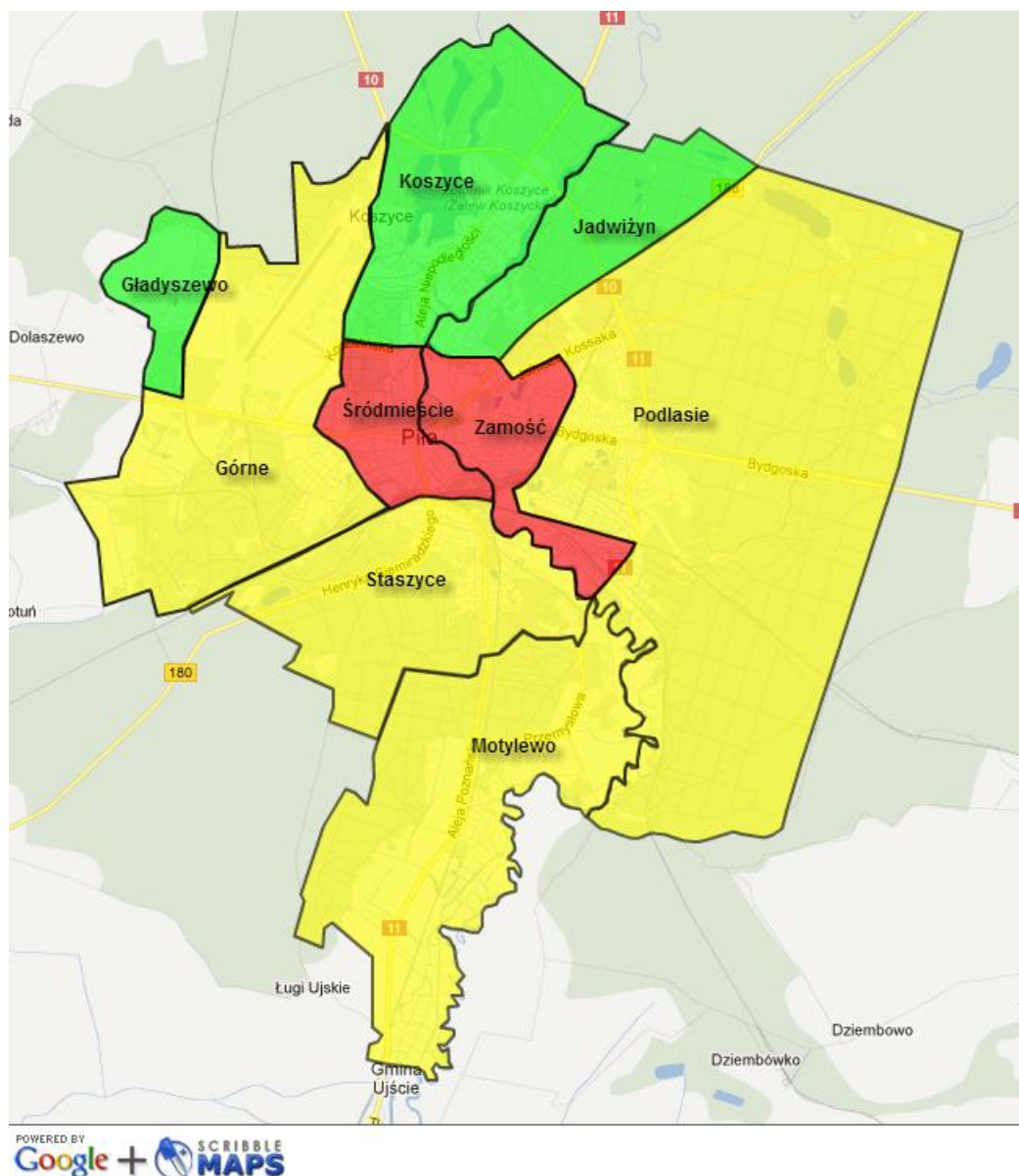
naprawczych jako obszary dysfunkcyjne. Z wyjątkiem kryterium wartości zasobu mieszkaniowego obszary Śródmieście i Zamość charakteryzuje relatywnie najgorsza sytuacja społeczna i gospodarcza. Dysproporcje w rozwoju obszarów centralnych Piły w stosunku do pozostałych rejonów miasta szczególnie widoczne na przykładzie kryteriów społecznych badanych liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, liczbą osób długotrwale bezrobotnych, czy też liczbą popełnianych przestępstw. Śródmieście i Zamość to także obszary o najwyższych wskaźnikach obciążenia ekonomicznego ludności, tj. relacji liczby osób w wieku produkcyjnym do liczby osób w wieku nieprodukcyjnym. Wartości wskaźnika sumarycznego dla Śródmieścia i Zamościa są dużo wyższe niż dla pozostałych obszarów, co obrazuje natężenie problemów. Zwiększone natężenie problemów związanych z dysfunkcjami społeczno-gospodarczymi dotyczy także obszaru Podlasie. Tam szczególnie widoczny jest problem przestępczości. Pod względem innych badanych kryteriów obszar ten jednak nie wykazuje dużych odstępstw od wartości średnich dla całego miasta. Wyniki obliczeń zaprezentowano w tabeli poniżej oraz w formie graficznej na mapie.

**Tabela 27. Wskaźnik sumaryczny analizy wskaźnikowej obszarów dysfunkcyjnych Piły (wskaźnik WS).**

<b>Obszar</b>	<b>Ws1</b> Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	<b>Ws2</b> Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	<b>Ws3</b> Liczba przestępstw na 1000 ludności	<b>Ws4</b> Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	<b>Ws5</b> Liczba budynków bez wodociągu wśród budynków mieszkalnych ogółem	<b>WS</b> Wskaźnik sumaryczny
Gładyszewo	-0,46	-0,75	-1,57	-1,13	-0,51	-4,41
Górne	-0,12	-0,53	-0,46	0,55	-0,09	-0,66
Koszyce	-1,38	-0,99	-0,49	0,03	-0,02	-2,85
Motylewo	0,03	-0,50	-0,23	-2,29	2,78	-0,21
Podlasie	-0,01	0,11	1,07	0,36	-0,21	1,32
Staszyce	-0,14	-0,31	-0,12	0,00	-0,51	-1,09
Zamość	1,71	1,57	1,00	0,88	-0,51	4,65
Śródmieście	1,57	2,00	1,73	0,83	-0,49	5,64
Jadwiżyn	-1,20	-0,60	-0,94	0,77	-0,42	-2,38

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 9. Rozmieszczenie wskaźnika sumarycznego analizy wskaźnikowej obszarów dysfunkcyjnych Piły.



Źródło: opracowanie własne.

Postępując zgodnie z Wytycznymi w zakresie zasad opracowania programów umożliwiającymi ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013, typując obszary dysfunkcyjne, należy również zweryfikować czy przynajmniej pod względem trzech analizowanych kryteriów obszary te charakteryzują się wskaźnikami gorszymi niż średnia dla całego miasta. Wykonana analiza potwierdza, że wskazanie obszarów Śródmieście i Zamość jest prawidłowe. Tylko te obszary spełniają warunki określone ww. wytycznymi. W tabeli poniżej przedstawiono wszystkie wyliczenia.



**Tabela 28. Delimitacja obszarów dysfunkcyjnych zgodnie z Wytycznymi w zakresie zasad opracowania programów umożliwiających ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013**

Obszar	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 ludności	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw na 1000 ludności	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	Liczba budynków bez wodociągu wśród budynków mieszkalnych ogółem	Czy obszar jest dysfunkcyjny?	Czy obszar kwalifikuje się do wsparcia mieszkalnictwa?
Gładyszewo	56,02	2,45	20,75	11,00	0,00	NIE	NIE
Górne	63,71	2,60	33,82	6,97	2,45	NIE	TAK
Koszyce	34,95	2,27	33,51	8,21	2,87	NIE	NIE
Motylewo	67,22	2,63	36,56	13,80	19,19	NIE	TAK
Podlasie	66,39	3,07	51,91	7,42	1,74	NIE	TAK
Staszycy	63,20	2,77	37,83	8,29	0,00	NIE	TAK
Zamość	105,53	4,15	51,08	6,18	0,00	TAK	TAK
Śródmieście	102,44	4,46	59,68	6,30	0,12	TAK	TAK
Jadwizyn	39,08	2,55	28,21	6,42	0,57	NIE	NIE
Całe miasto	<b>80,34</b>	<b>3,46</b>	<b>46,36</b>	<b>6,90</b>	<b>1,30</b>		
Województwo (2006r.)	<b>62</b>	<b>3,6</b>	<b>30,9</b>	<b>10,2</b>	<b>3,2</b>		

Źródło: opracowanie własne.

W tabeli zamieszczonej powyżej zamieszczono wartość referencyjną dla województwa wielkopolskiego za 2006 r. według poszczególnych wskaźników. Odstępstwa od tej wartości wskazujące, że na danym obszarze sytuacja jest gorsza niż średnio w województwie klasyfikują analizowane rejony do obszarów wsparcia w zakresie mieszkalnictwa. Należy wyjaśnić, iż obszary, na których mogą być wskazane do wsparcia z funduszy unijnych działania z dziedziny mieszkalnictwa, mogą być wybrane na podstawie ściśle określonych kryteriów. Zostały one opisane w *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa*. W programie rewitalizacji wskazano te obszary, należy jednak zaznaczyć, że w czasie przygotowywania założeń niniejszego programu Bank Gospodarstwa Krajowego będący Funduszem Rozwoju Obszarów Miejskich dla woj. wielkopolskiego w ramach inicjatywy JESSICA nie przewidywał dofinansowania wyłącznie projektów związanych z rewitalizacją zasobów mieszkaniowych.

Podsumowując, należy stwierdzić, że:

Do obszarów dysfunkcyjnych wyznaczonych analizą wskaźnikową w ramach *Programu rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły* zaliczają się:

- **Śródmieście**
- **Zamość**

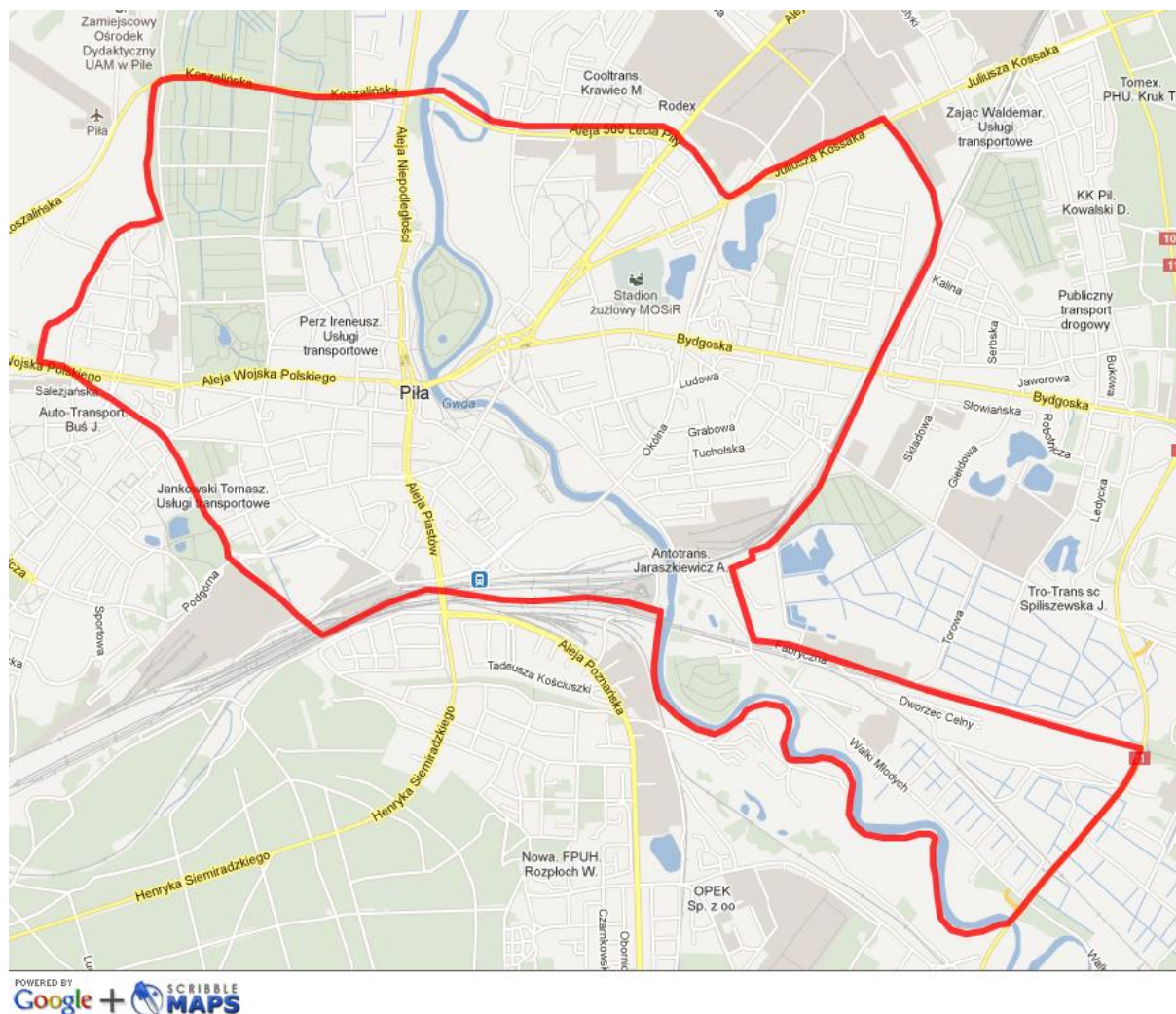
Na mapie poniżej przedstawiono granice obszarów. O tym czy nieruchomości przylegające do wskazanych granic znajdują się na terenie obszarów dysfunkcyjnych czy poza nimi będzie rozstrzygać Urząd Miasta Piły, biorąc pod uwagę funkcje nieruchomości.

Do obszarów dysfunkcyjnych zaliczono również rejony aktywizacji turystycznej niezamieszkałe, w tym:

- **rejon Zalewu Koszyckiego,**
- **rejon Jeziora Płocie,**
- **rejony doliny rzeki Gwdy.**

Na mapie poniżej przedstawiono wymienione rejony. O tym czy nieruchomości niezabudowane i zabudowane znajdują się na terenie obszarów dysfunkcyjnych czy poza nimi będzie rozstrzygać Urząd Miasta Piły, biorąc pod uwagę funkcje nieruchomości. Charakterystyka wymienionych obszarów została opisana w rozdziale *Zidentyfikowane problemy występujące w obszarach dysfunkcyjnych*. Tam również zamieszczono rysunki prezentujące wymienione rejony.

**Rysunek 10. Granice obszarów dysfunkcyjnych wyznaczonych analizą wskaźnikową w ramach Programu rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły**



Źródło: opracowanie własne

### 4.3. Charakterystyka opisowa obszarów dysfunkcyjnych

Obszary dysfunkcyjne Piły to obszary centralne, których łączna powierzchnia wynosi ok. 7,85 km<sup>2</sup>, co stanowi 7,6% powierzchni całego miasta. Obszary te zamieszkuje 36 685 osób, co stanowi 50,6% ludności Piły. W porównaniu z pozostałymi terenami miasta, obszary dysfunkcyjne cechuje wysoki wskaźnik gęstości zabudowy i zaludnienia. Podczas gdy średnia gęstość zaludnienia innych niż dysfunkcyjne obszarów Piły wynosi 377 osób/1 km<sup>2</sup>, to dla obszarów dysfunkcyjnych wskaźnik ten jest niemal dziesięciokrotnie wyższy i wynosi 4679 osób/1 km<sup>2</sup>. Tak wysoki wskaźnik gęstości zaludnienia wynika głównie z faktu, że w obszarach centralnych Piły zlokalizowana jest większość budownictwa wielorodzinnego.

Rzeka Gwda stanowi naturalną oś rozgraniczającą obszary Śródmieścia i Zamościa. W obszarach zbiegają się najważniejsze szlaki komunikacyjne o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, droga krajowa i trzy drogi wojewódzkie. Dominujące funkcje Śródmieścia i obszaru Zamość, które w całości

zostały zakwalifikowane do obszarów dysfunkcyjnych, to funkcje centrum miasta skupiającego usługi ogólnomiejskie i ponadlokalne z zakresu administracji, edukacji, kultury; tereny przeważającej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, obiekty i tereny rekreacji.

Śródmieście jest zróżnicowane funkcjonalnie. Zasadniczą oś rozgraniczającą funkcjonalnie ten obszar stanowi Aleja Wojska Polskiego. Na północ od tej ulicy znajdują się tereny ogrodów działkowych, które sięgają do Parku Miejskiego. W zachodniej części Śródmieścia znajdują się obiekty o charakterze gospodarczym, obiekty usług publicznych (administracji publicznej, usług zdrowia i edukacji) oraz nieliczne wielokondygnacyjne bloki mieszkalne. Wzdłuż Alei Niepodległości rozmieszczone są tereny budownictwa jedno i wielorodzinnego. Na południe od Alei Wojska Polskiego zlokalizowane są tereny o funkcjach centrum miasta, osiedla bloków mieszkalnych z uzupełniającymi funkcjami usługowymi, w tym usług administracji publicznej i handlowymi, a także tereny rekreacyjne (ogrody działkowe). Południową granicę obszaru stanowią tory kolejowe wraz z otaczającą je infrastrukturą pokolejową oraz terenem poprzemysłowym wskazane w *Lokalnym programie rewitalizacji obszarów poprzemysłowych na terenie miasta Piły do 2020 roku* jako obszary do rewitalizacji.

Zachodnią granicę obszaru Zamość stanowi rzeka Gwda z bulwarami nadrzecznymi, w większości nieurządzonymi oraz terenem Wyspy – atrakcyjnym i ważnym dla miasta terenem rekreacyjnym. Oś rozgraniczającą funkcjonalnie obszar stanowi ulica Bydgoska. Na północ od tej ulicy rozlokowane są funkcje usług ogólnomiejskich, w tym handlu wielkopowierzchniowego, sportu i rekreacji (stadion żużlowy, Aquapark, stawy „Glinianki”), szkolnictwa wyższego (kompleks Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej) oraz tereny budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego (głównie wielokondygnacyjne bloki mieszkalne). W rejonie ulic Podchorążych – Bydgoskiej oraz ul. Kossaka i Al. Powstańców Wlkp. zidentyfikowano obszary powojenne wskazane do rewitalizacji w ramach *Lokalnego programu rewitalizacji obszarów powojennych na terenie miasta Piły – aktualizacji*. Dominującą funkcją terenów położonych na południe od ulicy Bydgoskiej jest budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne z usługami towarzyszącymi. Przy torach kolejowych stanowiących wschodnią granicę obszaru zlokalizowane są obiekty o funkcjach gospodarczych (infrastruktura kolejowa, zakłady przetwórstwa przemysłowego i inne budynki, w których prowadzona jest działalność usługowa i produkcyjna). Południowe tereny obszaru Zamość pomiędzy torami kolejowymi i doliną rzeki Gwdy w przeważającej części nie są użytkowane pod funkcje miejskie, w *Lokalnym programie rewitalizacji obszarów poprzemysłowych na terenie miasta Piły do 2020 roku* zostały wskazane do rewitalizacji.

#### **4.4. Zidentyfikowane problemy występujące w obszarach dysfunkcyjnych**

Wskazane obszary dysfunkcyjne to jednocześnie rejony o bardzo ważnych funkcjach dla rozwoju miasta. W obszarach tych zgromadzone są istotne zasoby będące czynnikami rozwojowymi o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym. Problemem głównym zdefiniowanym w ramach programu rewitalizacji Piły jest zatem dysfunkcyjność społeczna, gospodarcza i infrastrukturalna rejonów o istotnych funkcjach centrotwórczych, na których zlokalizowane są ważne zasoby oddziałujące na rozwój miasta i subregionu. Niewyeliminowane dysfunkcje będą powodować pogłębianie się problemów związanych z uśpieniem endogenicznych czynników rozwoju miasta lub wręcz ich zmarnowaniem.

Nierozwiązanie problemu głównego będzie skutkowało pogłębieniem się zróżnicowania rozwoju obszarów centralnych w stosunku do innych rejonów miasta, co w konsekwencji może prowadzić do marginalizacji obszarów centralnych, obniżenia jakości usług wyższego rzędu, publicznych (administracji, rekreacji i wypoczynku, kultury) i komercyjnych, ograniczenia rozwoju usług, w tym napływu nowych i wyjścia kapitału z tych obszarów. Przyszłościowe skutki zaniedbań mogą wiązać się ze spadkiem atrakcyjności całej Piły i podregionu pilskiego jako miejsca do lokalizacji inwestycji oraz miejsca zamieszkania.

Przyczyny zaistnienia problemu głównego można podzielić na te o charakterze społecznym, gospodarczym oraz przestrzenno-infrastrukturalnym. Relatywnie duży odsetek mieszkańców obszarów dysfunkcyjnych Śródmieścia i Zamościa jest dotknięty problemem wykluczenia społecznego i zawodowego. Brak aktywności społecznej i zawodowej tej grupy mieszkańców obszarów centralnych przekłada się na to, że część miejsc przez tę społeczność zamieszkiwanych jest zaniedbanych lub/i nieaktywnych gospodarczo. Na obszarach dysfunkcyjnych odnotowuje się także największy odsetek przestępstw popełnianych w Pile. Ograniczony zasięg monitoringu miejskiego powoduje, że wiele miejsc w centralnych rejonach miasta o funkcjach integracji społecznej jest niebezpiecznych. W obszarach Śródmieście i Zamość znajduje się wiele przestrzeni publicznych, których funkcje nie są wykorzystane lub uśpione z powodu niedostatecznie rozwiniętej lub wymagającej remontów i modernizacji infrastruktury technicznej. Część ulic i chodników wymaga remontów, w obszarach zlokalizowano również miejsca wymagające zmiany organizacji ruchu. Braki związane z infrastrukturą techniczną dotyczą także kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz sieci wodociągowej. Przestrzenie publiczne o funkcjach integracji społecznej, czy też wypoczynkowej, rekreacyjnej i kulturalnej szczególnie wymagają poprawy estetyki. W wielu miejscach o takich właśnie funkcjach zidentyfikowano braki odpowiednio urządzonej zieleni, czy też estetycznej małej architektury. Wśród przyczyn problemu głównego o charakterze infrastrukturalnym należy wymienić obecne lub były obiekty użyteczności publicznej wymagające remontów, modernizacji lub rozbudowy. Problemy dotyczą głównie obiektów usług edukacyjnych, ale także służby zdrowia, pomocy społecznej i kultury. Dysfunkcyjność rejonów centralnych Piły polega nie tylko na ubytkach w zasobach, ale także na brakach w rozwoju wybranych funkcji. Śródmieście i Zamość to główne obszary mieszkalnictwa wielorodzinnego. Potrzeby mieszkańców Piły w zakresie mieszkalnictwa nie są w pełni zaspokojone, pomimo istniejących jeszcze wolnych terenów pod budownictwo mieszkaniowe w obszarach centralnych, w których lokalizacja budownictwa wielorodzinnego jest najbardziej ekonomicznym wykorzystaniem zasobów miasta. Ponadto odnotowuje się znaczny stopień degradacji substancji mieszkaniowej w Śródmieściu i w obszarze Zamość, budownictwo mieszkaniowe sprzed 1939 roku. Ważnym kierunkiem rozwoju miasta jest turystyka, sport i rekreacja. Funkcje te powinny rozwijać się w obszarach centralnych (Wyspa, dolina rzeki Gwdy wraz z bulwarami), poza nimi w rejonie zbiorników wodnych (Zbiornik Koszycki i jez. Płocie) oraz na pozostałych odcinkach doliny Gwdy. W obszarach centralnych tylko częściowo urządzone są tereny pod funkcje turystyczne, na zidentyfikowanych obszarach dysfunkcyjnych poza Śródmieściem i Zamościem, potrzeby inwestycyjne są bardzo duże.

Na schemacie poniżej zaprezentowano drzewo problemów, które stanowi podsumowanie analizy problemów zidentyfikowanych na obszarach dysfunkcyjnych. Na podstawie drzewa problemów zostało skonstruowane drzewo celów programu rewitalizacji.

**Skutki głównego problemu w sferze przestrzennej:**

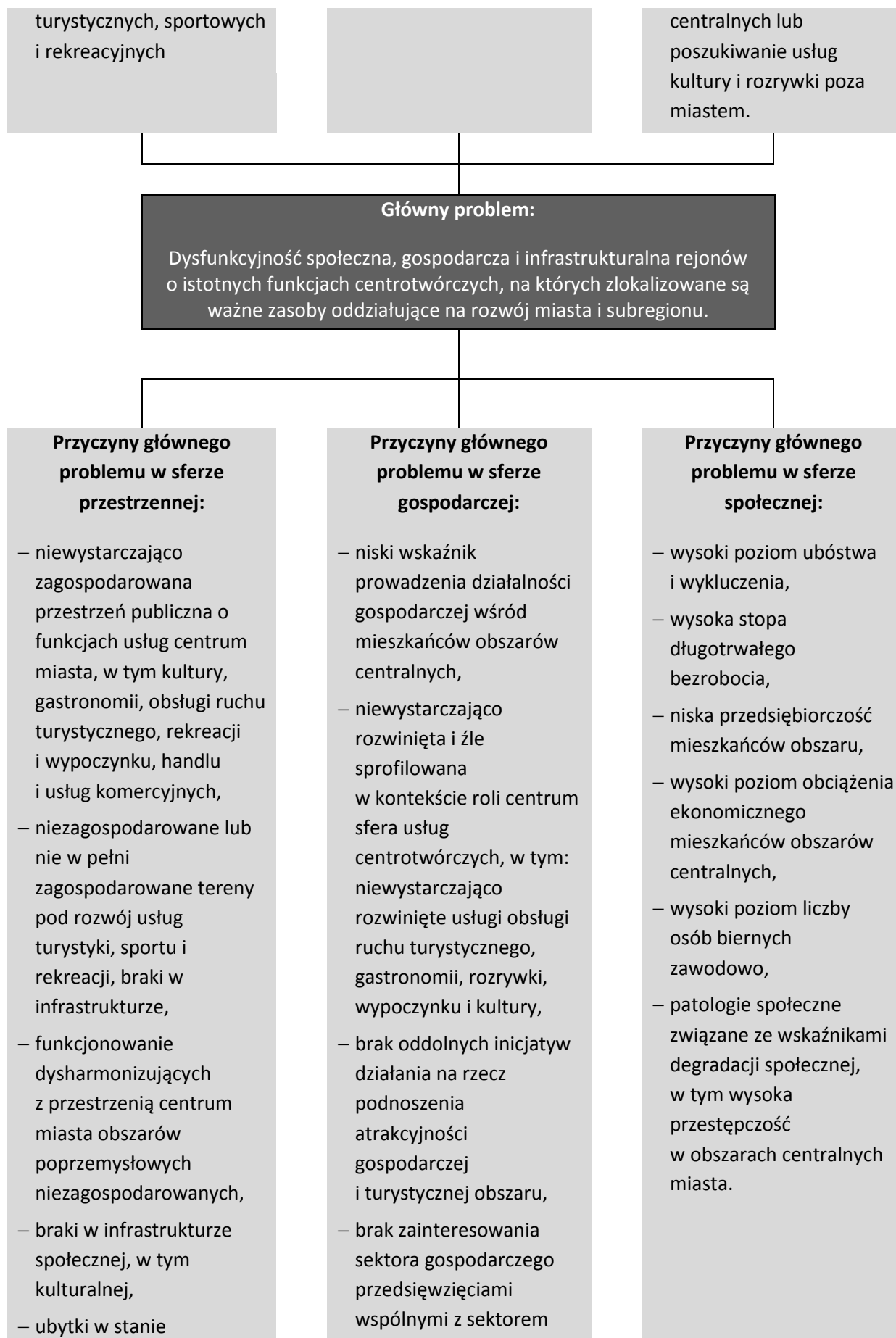
- utrata znaczenia obszarów centralnych Piły jako ośrodka subregionalnego,
- utrata roli obszarów centralnych Piły jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji,
- obniżenie wartości materialnej gruntów, infrastruktury, budynków zlokalizowanych w obszarach centralnych,
- utrata spójności i komplementarności funkcjonalnej z obszarami osiedli mieszkaniowych, na których sytuacja społeczno-gospodarcza jest korzystniejsza (przeniesienie lub rozwój niektórych usług centrum na inne obszary, w tym m.in. handlu i usług wyższego rzędu),
- spadek atrakcyjności obszarów centralnych jako miejsca zamieszkania oraz prowadzenia działalności gospodarczej,
- uśpienie i niewykorzystywanie zasobów środowiskowych obszarów centralnych oraz rejonów zbiorników wodnych Zalewu Koszyckiego i jez. Płocie oraz doliny rzeki Gwdy pod rozwój usług

**Skutki głównego problemu w sferze gospodarczej:**

- słaba dynamika rozwoju gospodarczego obszarów centralnych wobec ich potencjału, w tym turystycznego oraz w kontekście pełnienia funkcji centrum miasta jako obszaru obsługi mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców
- spadek liczby i zmniejszenie zakresu usług publicznych realizowanych w obszarach centralnych;
- marginalizacja gospodarcza i niska atrakcyjność inwestycyjna obszarów centralnych jako miejsca lokalizacji usług,
- utrata konkurencyjności przedsiębiorców działających w obszarach centralnych Piły,
- niskie dochody lokalnych przedsiębiorców pomimo dużego potencjału gospodarczego obszarów centralnych, szczególnie dotyczącego usług i handlu śródmiejskiego.

**Skutki głównego problemu w sferze społecznej:**

- wzrost patologii społecznych oraz negatywnych zjawisk społecznych,
- konieczność znacznego wzrostu nakładów na przeciwdziałanie patologiom i dysfunkcjom społecznym,
- dalszy wzrost obciążenia ekonomicznego ludności obszarów centralnych,
- ubożenie społeczności obszaru, brak umiejętności i możliwości udziału w życiu społecznym i zadbania o własne otoczenie (pogarszanie się warunków mieszkaniowych i egzystencjalnych),
- brak umiejętności wykorzystania potencjału turystycznego miasta,
- utrata tożsamości lokalnej i zanik inicjatywy obywatelskiej, brak zainteresowania sprawami zamieszkiwanego obszaru,
- odpływ ludzi młodych i dobrze wykształconych z obszarów centralnych oraz całego miasta do innych obszarów lub poza miasto,
- obniżenie potrzeb kulturalnych mieszkańców obszarów



<p>technicznym budynków, w tym budynków zabytkowych, instytucji użytku publicznego i mieszkalnych,</p> <p>– niewystarczająco dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych infrastruktura użyteczności publicznej,</p> <p>– ubytki w stanie technicznym infrastruktury sieciowej, dróg i chodników,</p> <p>– wymagające zmiany rozwiązania komunikacyjne</p>	<p>publicznym w zakresie inwestycji o charakterze komercyjnym</p>	
--	---	--

#### **4.5. Szczegółowa charakterystyka problemów występujących w obszarach dysfunkcyjnych. Identyfikacja rejonów interwencji publicznej**

Po zidentyfikowaniu obszarów dysfunkcyjnych, uwzględniając zasadę zachowania wysokiego poziomu koncentracji środków publicznych, samorząd Miasta Piły, w ramach niniejszego programu określił rejon interwencji publicznej, w których w pierwszej kolejności będą realizowane przez Gminę i podległe jej instytucje działania naprawcze rewitalizacyjne. Wytypowanie rejonów interwencji publicznej zostało wykonane na podstawie analizy eksperckiej przeprowadzonej w ramach prac Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji działającego w Urzędzie Miasta Piły. Typowanie rejonów interwencji publicznej odbyło się dwuetapowo. W pierwszym etapie zidentyfikowano na obszarach dysfunkcyjnych rejon kluczowe dla rozwoju miasta i funkcji publicznych, społecznych i gospodarczych. Identyfikacja została przeprowadzona w oparciu o następujące kryteria, zgodnie z którymi typowano:

- Rejon o istotnych funkcjach publicznych miejskich,
- Rejon o istotnych funkcjach publicznych ponadlokalnych,
- Rejon integracji społecznej,
- Rejon o istotnych funkcjach gospodarczych,
- Rejon wyjątkowej architektury i wartości historycznych,
- Rejon wymagające szczególnej polityki mieszkaniowej w oparciu o zasoby komunalne.



W drugim etapie analizy zidentyfikowane rejony kluczowe dla rozwoju miasta zostały poddane jakościowej ocenie pod względem stopnia degradacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Pod uwagę wzięto następujące kryteria oceny:

- Nagromadzenie problemów społecznych (np. duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej),
- Niska atrakcyjność do prowadzenia działalności gospodarczej (np. niska lub spadająca liczba konsumentów, „ucieczka” podmiotów gospodarczych),
- Infrastruktura techniczna (np. drogi, chodniki, kanalizacja, itd.) w złym stanie,
- Rejon nie wypełnia funkcji zgodnych z przeznaczeniem (np. brak odpowiedniej infrastruktury, niesprzyjające rozwiązania komunikacyjne, nieodpowiednie zagospodarowanie przestrzenne),
- Budynki mieszkalne i gospodarcze oraz inna infrastruktura (np. place zabaw, ławki, itp.) w złym stanie.

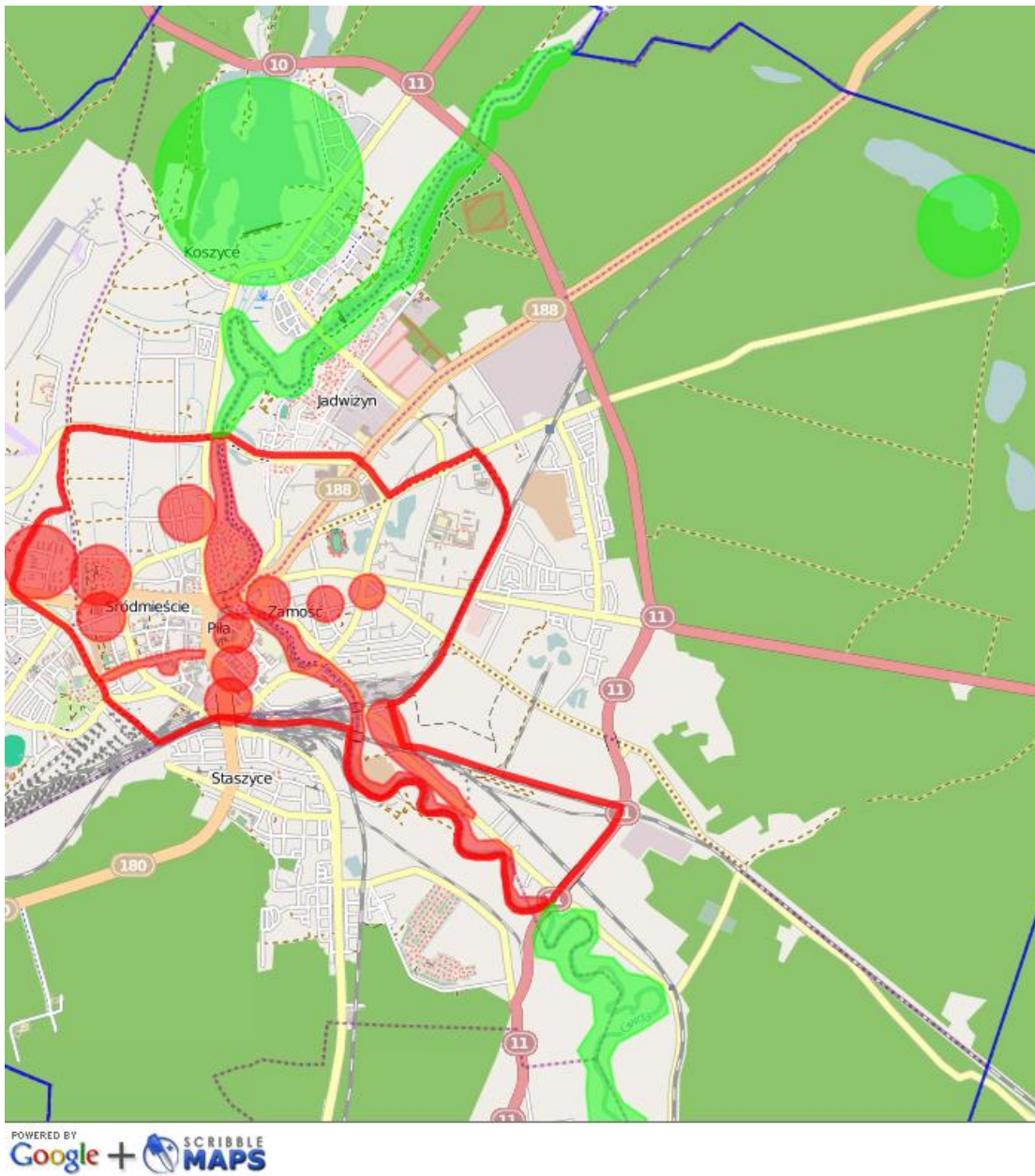
Łącznie w obszarach dysfunkcyjnych Śródmieście i Zamość zidentyfikowano 12 rejonów interwencji publicznej. Obszary dysfunkcyjne nad Zalewem Koszyckim, nad jeziorem Płocie oraz dolina rzeki Gwdy, znajdujące się poza obszarami Śródmieście i Zamość, zostały również wskazane jako obszary interwencji publicznej.

Działaniami rewitalizacyjnymi konieczne jest także objęcie zabytkowych cmentarzy zlokalizowanych na terenie miasta Piły, wpisanych do rejestru zabytków. Nie wskazano ich jako odrębne obszary do rewitalizacji, co nie oznacza niższej rangi problemów degradacji stwierdzonych na cmentarzach. Cmentarze wymagające rewitalizacji:

- cmentarz katolicki, ul. Asnyka, 1840, nieczynny
- cmentarz katolicki, ul. Powstańców Wielkopolskich, pocz. XX, nieczynny
- cmentarz choleryczny, jeniecki, prawosławny 1914, nieczynny
- cmentarz wojenny z II wojny światowej (żołnierzy Armii Radzieckiej i Wojska Polskiego) Piła - Leszków, 1949-53, nieczynny
- cmentarz jeniecki z I wojny światowej, Piła - Leszków, 1915-1918, nieczynny.

Mapa poniżej prezentuje wszystkie wytypowane rejony. Ich charakterystyka opisowa została przedstawiona dalej.

**Rysunek 11. Rejony interwencji publicznej wyznaczone w ramach Programu rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły**



Źródło: opracowanie własne.

### 1.1 Rejon ul. Walki Młodych – ul. Węgłowa



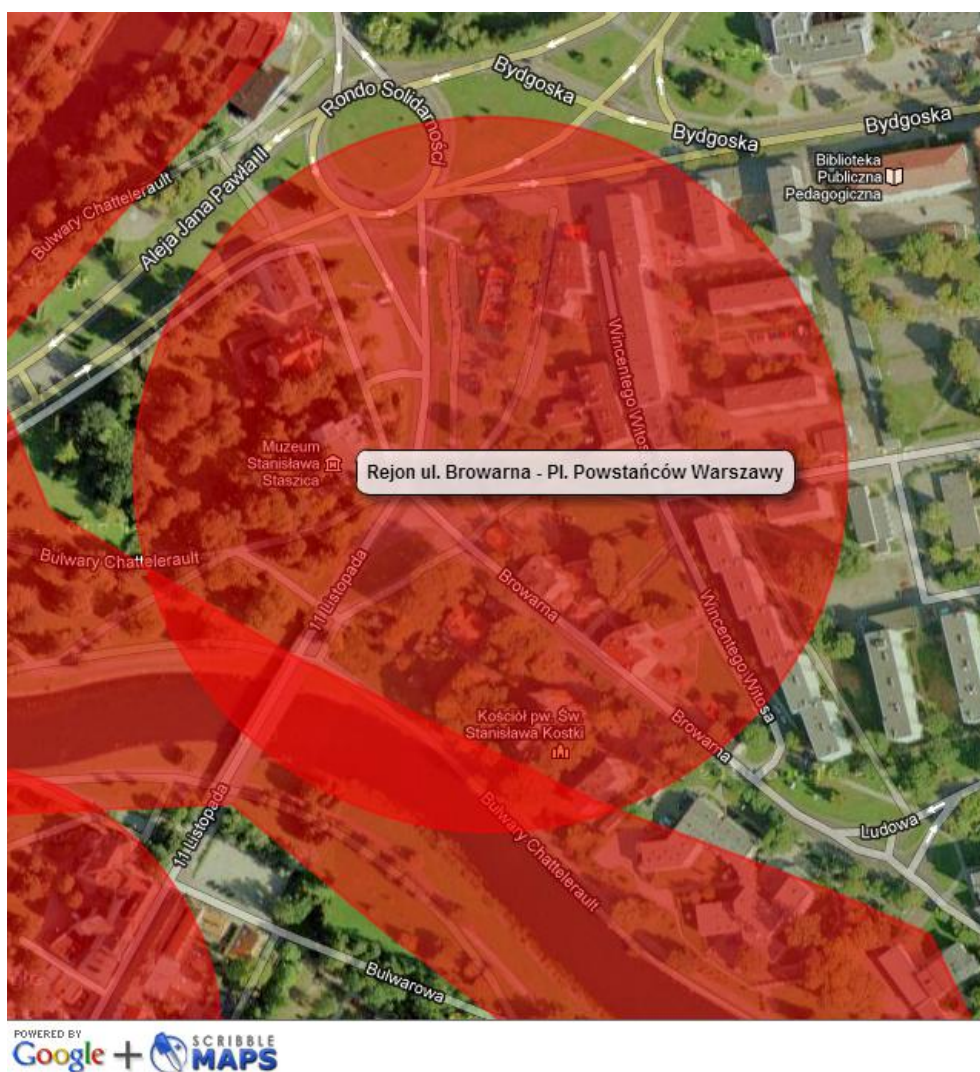
Opis: Rejon budownictwa mieszkalnego wielorodzinnego, w tym skupisko obiektów mieszkalnictwa socjalnego. To jeden z najbardziej dotkniętych problemami degradacji społecznej rejonów interwencji publicznej. Rejon cechuje się dużym nagromadzeniem problemów związanych z ubóstwem i wykluczeniem oraz długotrwałym bezrobociem. Znaczna liczba mieszkańców objęta jest działaniami instytucji pomocy społecznej. W rejonie tym odnotowuje się także stosunkowo dużo przestępstw, w tym wśród osób nieletnich.

Jest to rejon wymagający szczególnej polityki mieszkaniowej miasta w oparciu o zasoby komunalne. Prócz problemów sfery społecznej, występuje tu również duże nagromadzenie problemów o charakterze infrastrukturalno-przestrzennym, w tym szczególnie degradacji tkanki architektonicznej budynków mieszkalnych oraz zniszczenia nawierzchni ulicy Walki Młodych (jezdni i chodników,

parkingów).

Działania rewitalizacyjne powinny skupiać się przede wszystkim na aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców rejonu oraz inwestycjach w infrastrukturę sieciową drogową i mieszkaniową. Istotne jest również podniesienie poziomu bezpieczeństwa w rejonie ulic Walki Młodych i Węglowej.

## 1.2 Rejon ul. Browarna – Pl. Powstańców Warszawy



Opis: Rejon usług kultury, turystycznych, rekreacji i gastronomii oraz budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego. W rejonie występuje stosunkowo dużo problemów o charakterze społecznym, w tym ubóstwa i wykluczenia, bezrobocia i przestępczości. Znajdują się tu obiekty o wyjątkowych w skali miasta wartościach architektonicznych i kulturowych; zlokalizowane są ważne instytucje kultury (Muzeum Okręgowe im. Stanisława Staszica oraz Muzeum Stanisława Staszica), lokale gastronomiczne oraz obiekty sakralne (XIX wieczny kościół i plebania).

Obiekty istotne z uwagi na wartość historyczną i architektoniczną ujęte w rejestrze zabytków lub

objęte ochroną miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piły:

- dawny kościół luterański i zespół obiektów dawnego kościoła luterańskiego, obecnie kościół par. p.w. św. Stanisława Kostki, ul. Browarna, rok powstania 1895-97;
- dawne kasyno oficerskie, ul. Browarna 3, rok powstania 1870-90;
- dawny Konsulat RP w latach 1934 – 1939, rok powstania 1875, obecnie Muzeum Okręgowe w Pile;
- Dom – miejsce urodzenia Stanisława Staszica, ul. Browarna 18, obiekt z połowy XVIII w., obecnie Muzeum Stanisława Staszica
- budynki mieszkalne pochodzące z okresu od połowy XIX wieku do początków XX w.

Ze względu na funkcje rejon stanowi miejsce integracji społecznej. Zlokalizowane tu budynki mieszkalne będące w zasobach komunalnych wymagają remontów. Działania rewitalizacyjne powinny także skupiać się na rozwiązaniu problemów społecznych.

### 1.3 Rejon: Al. Niepodległości – ul. ks. Jerzego Popiełuszki – ul. Ojca Maksymiliana Kolbe – ul. Niemcewicz



POWERED BY  
Google + SCRIBBLE  
MAPS

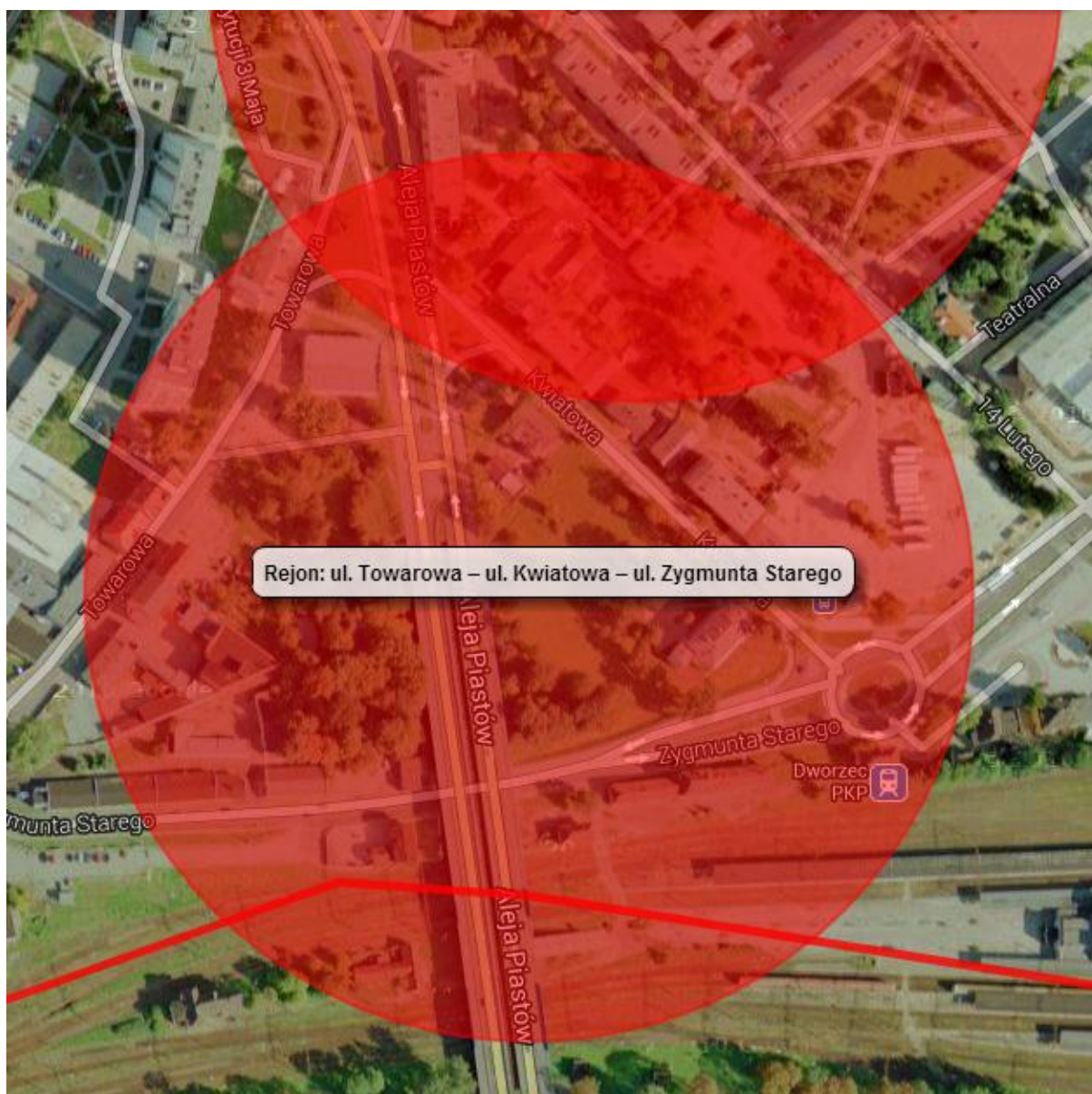
Opis: Rejon usług administracji publicznej oraz budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego. W rejonie występuje stosunkowo dużo problemów o charakterze społecznym, w tym niedostatek, bezrobocie i naruszeń prawa. Odnotowuje się przebywanie osób bezdomnych. Zlokalizowane są tu ważne instytucje usług administracji publicznej i edukacji (kompleks obiektów Starostwa Powiatowego w Piile i Powiatowego Urzędu Pracy, Oddział Głównego Urzędu Statystycznego, Delegatura Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Szkoła Podstawowa Nr 5 i Przedszkole Nr 6).

Obiekty istotne z uwagi na wartość historyczną i architektoniczną:

- Dom Krajowy, lata powstania 1927-1929, obecnie Starostwo, al. Niepodległości 33-36;
- Instytut Głuchoniemych z końca XIX w., obecnie Szkoła Podstawowa Nr 5, al. Niepodległości 18;
- budynki mieszkalne wielorodzinne, z przełomu XIX i XX w.;
- willa wiceburmistrza Piły obecnie Powiatowy Urząd Pracy.

Stara zabudowa mieszkaniowa wymaga doinwestowania i remontów. Działania rewitalizacyjne powinny być także skierowane na rozwiązanie problemów społecznych i podniesienie poziomu bezpieczeństwa.

#### 1.4 Rejon: ul. Towarowa – ul. Kwiatowa – ul. Zygmunta Starego



POWERED BY  
Google + SCRIBBLE  
MAPS

Opis: Rejon kluczowych funkcji komunikacyjnych. Zlokalizowany jest tu dworzec komunikacji autobusowej i kolejowej oraz wlot do obszaru śródmiejskiego z kierunku Poznania i skrzyżowanie z południowym odcinkiem obwodnicy. Rejon jest także ważny ze względu na funkcje usług publicznych społecznych, znajduje się tu budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Teren przy dworcu autobusowym wymaga odnowy. Przebudowy wymaga układ uliczny, w tym skrzyżowanie ulic Zygmunta Starego, Okrzei, Towarowej na rondo dwupasmowe wraz z przebudową odcinków wlotów. Przebudowane i wybudowane powinny być także chodniki, ciągi pieszo-rowerowe, kanalizacja deszczowa.



Do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego został wpisany zespół stacji kolejowych Piła Główna wraz z otoczeniem przy ul. Zygmunta Starego.

Rewitalizacja rejonu wiąże się ściśle z przygotowywaną przez władze miasta przebudową i rewitalizacją pl. Konstytucji 3 Maja, ul. 14 Lutego i ul. 11 Listopada, z przygotowywanym przez PKP remontem i przebudową dworca oraz planowaną przez inwestora prywatnego budową „Galerii Piła”. Dworzec PKP, tereny kolei oraz teren po firmie Gemar – Umech wskazane zostały jako obszary problemowe w *Lokalnym programie rewitalizacji obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły do 2020 roku*.

### 1.5 Rejon: ul. Ludowa – ul. Roosevelta



Opis: Rejon głównie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z funkcjami towarzyszącymi usług handlu, gastronomii i usług sakralnych. Cechuje go nagromadzenie problemów społecznych.

Rejon jest ważny dla miasta ze względu na wartości architektoniczne Kościoła p.w. św. Antoniego Padewskiego wybudowanego w latach 1929-1930, wpisanego do rejestru zabytków woj. wielkopolskiego i zabudowy wielorodzinnej z tego okresu oraz kamienic wybudowanych na przełomie XIX i XX w.

Doinwestowania wymaga zabudowa mieszkaniowa wraz z otoczeniem. Działania rewitalizacyjne powinny być także skierowane na rozwiązanie problemów społecznych.

### 1.6 Rejon: ul. Lotnicza – ul. Chopina – ul. Matwiejewa



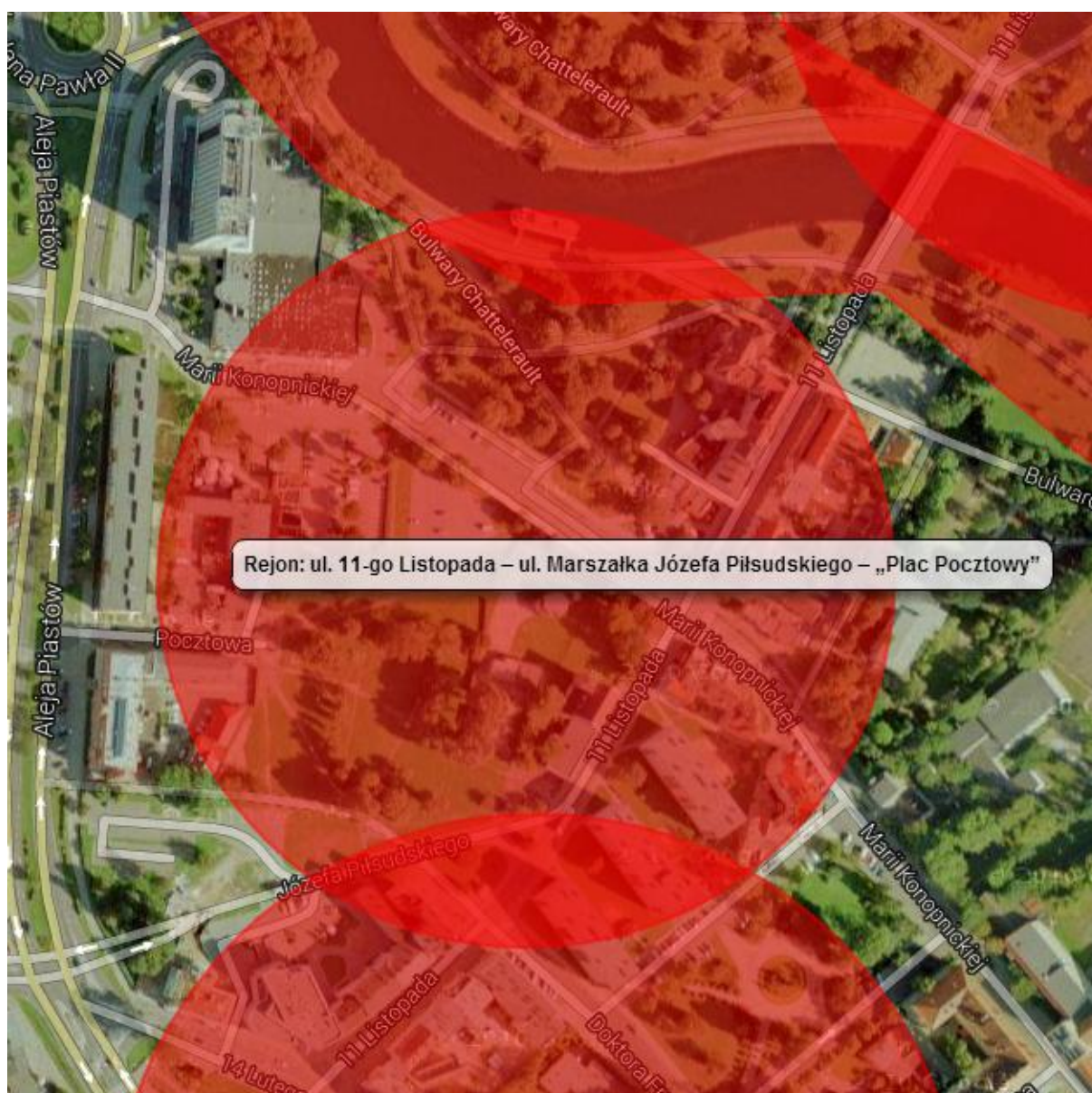
Opis: Rejon o zróżnicowanych funkcjach miejskich, w tym w szczególności mieszkaniowych (budownictwo wielorodzinne) wraz z usługami administracji publicznej lokalnej i ponadlokalnej, edukacji, służby zdrowia i handlu. Uporządkowania i renowacji wymagają przestrzenie pomiędzy budynkami, w tym zieleni miejska. Ważniejsze instytucje: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna SANEPID Piła, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Oddział w Pile, Izba Gospodarcza Północnej Wielkopolski, Ars Medical Sp. z o.o., siedziba Miejskich wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o., Szkoła Podstawowa Nr 7 i Przedszkole Nr 13, przychodnia lekarska, apteki.

Zlokalizowane są w nim zespoły obiektów stanowiących o przeszłości miasta, wymagające szczególnej dbałości o ich stan techniczny:

- zespół obiektów dawnego szpitala wybudowany na początku XX w., obecnie Ars Medical sp. z o.o., Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna SANEPID Piła;
- zespół seminarium nauczycielskiego, w tym Królewskie Katolickie Seminarium Nauczycielskie z początku XX w., obecnie Szkoła Podstawowa Nr 7; sala gimnastyczna szkoły; Dom nauczyciela obecnie Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego;
- zespół miejskich zakładów wodociągowych z początku XX w., w tym: wieża ciśnień, obecnie budynek mieszkalny; nieużytkowane budynki filtra, transformatorowni, magazynu i przepompowni; obiekt administracyjno – mieszkalny obecnie budynek mieszkalny;
- mur z basztą z roku 1920;
- budynki mieszkalne z początku XX w. oraz lat 20-tych i 30-tych XX w.

Rejon kluczowy ze względu na funkcje lokalne i ponadlokalne. Posiada potencjał rozwojowy, szczególnie w zakresie rozwoju funkcji ponadlokalnych, w tym usług służby zdrowia. W rejonie odnotowuje się zwiększony poziom zdarzeń przestępczych, w związku z czym wskazana rozbudowa monitoringu miejskiego.

### 1.7 Rejon: ul. 11-go Listopada – ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego – „Plac Pocztowy”



POWERED BY  
Google + SCRIBBLE  
MAPS

Opis: Rejon o zróżnicowanych funkcjach miejskich lokalnych i ponadlokalnych, w tym usług z zakresu pomocy społecznej, oświaty i handlu. Obecnie w trakcie przekształceń i rozpoczętych działań rewitalizacyjnych, które powinny być kontynuowane, szczególnie w zakresie zmiany organizacji ruchu i aktywizacji gospodarczej niezagospodarowanej przestrzeni miejskiej, które przyczynią się do zahamowania utraty funkcji gospodarczych obszaru (usługi i handel) oraz kreowania nowych funkcji. Remontów i doinwestowania wymagają budynki mieszkalne.

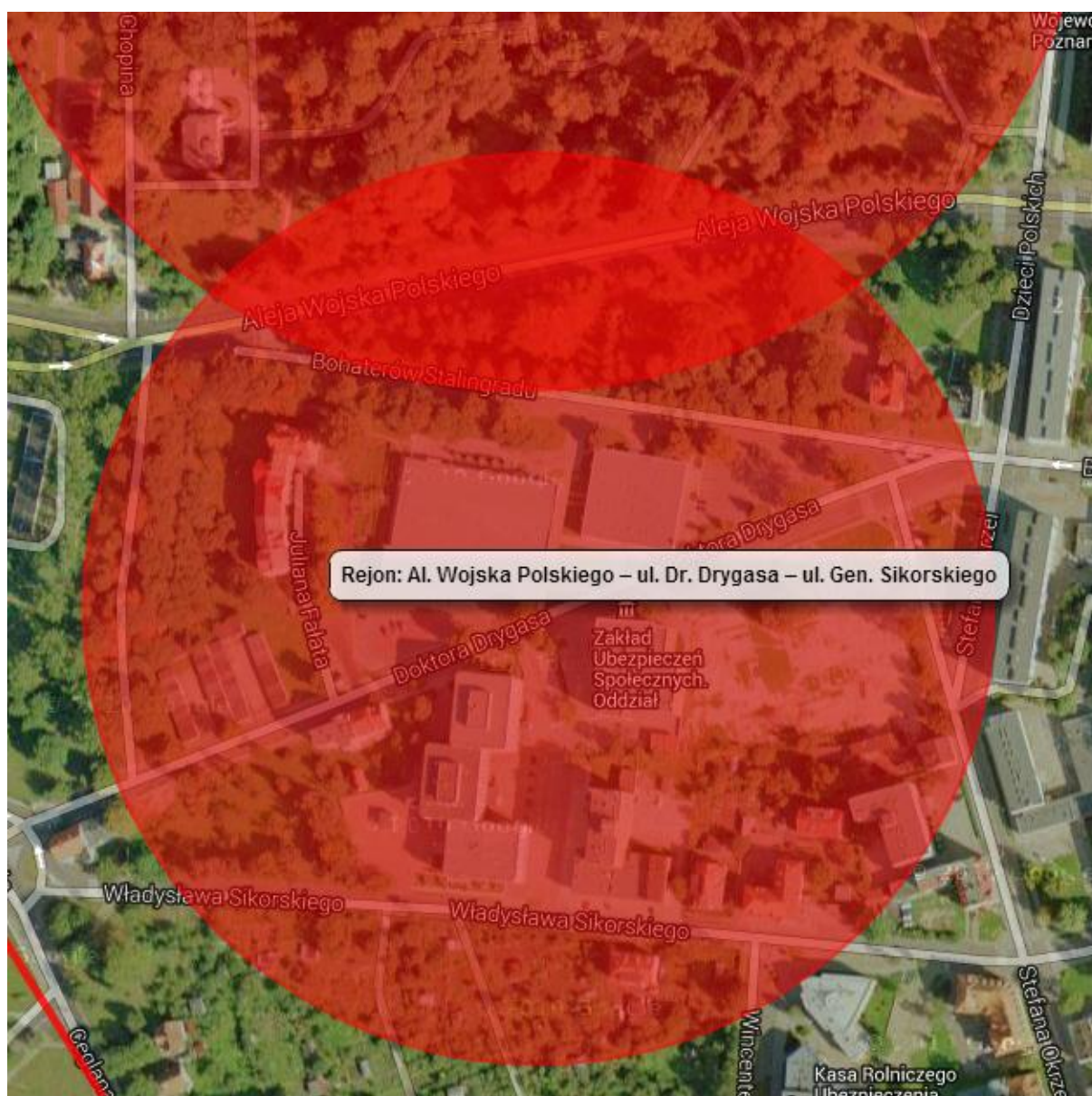
W rejonie znajdują się obiekty objęte ochroną konserwatorską, wymagające rewitalizacji:

- stacja pomp z początku XX w., obecnie obiekt nieużytkowany;

- Dom Ojczyźniany z lat 20-tych XX w., obecnie Dom Pomocy Społecznej;
- kamienice wybudowane w okresie od końca XIX w. do lat 30-tych XX w.

W rejonie zlokalizowany był cmentarz żydowski z XVII w., obecnie w części teren Przedszkola nr 5 i Szkoły Policji.

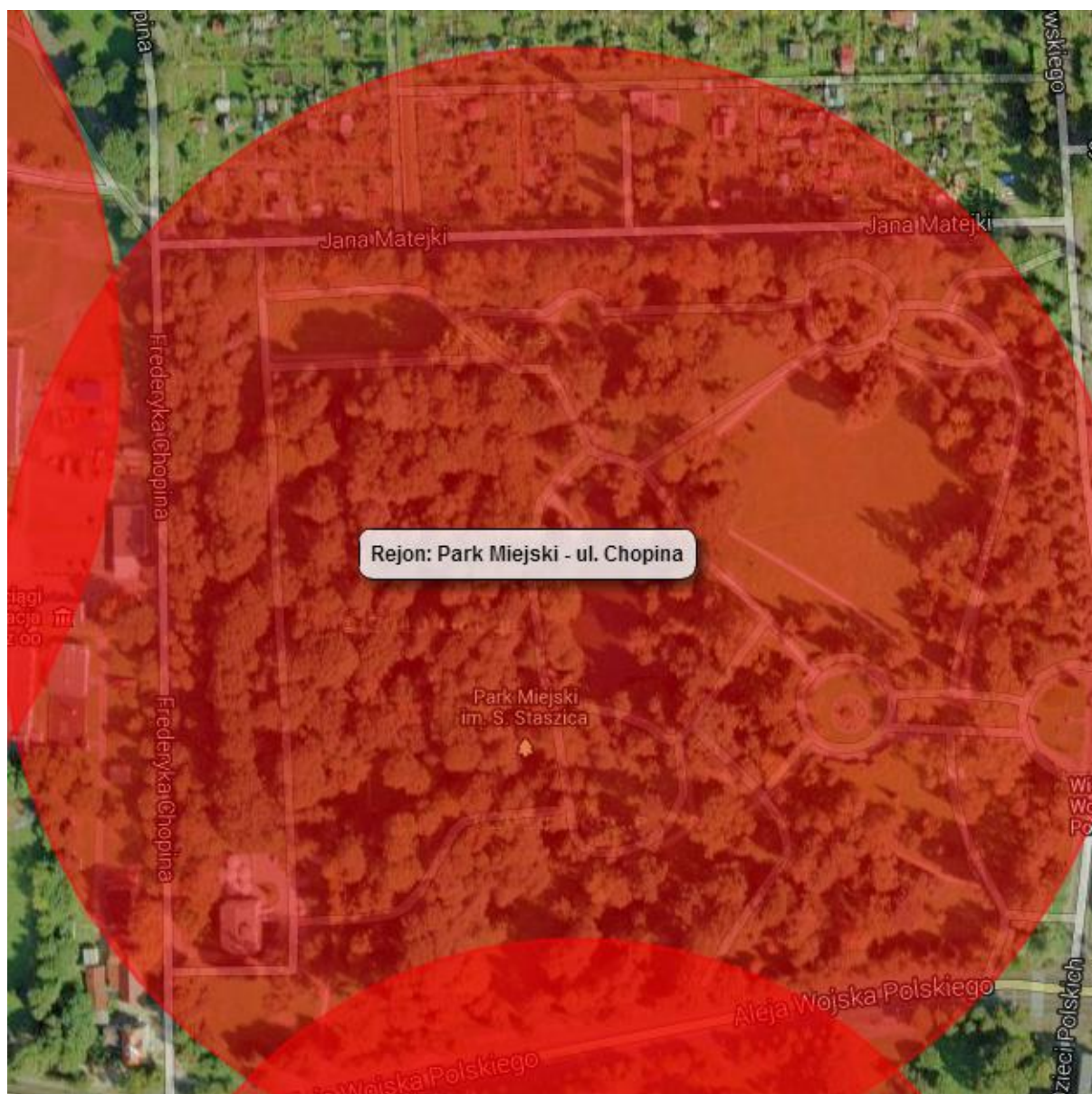
### 1.8 Rejon: Al. Wojska Polskiego – ul. Dr. Drygasa – ul. Gen. Sikorskiego



POWERED BY  
Google + SCRIBBLE MAPS

Opis: Rejon usług wyższego rzędu publicznych i komercyjnych o charakterze lokalnym i ponadlokalnym. Zlokalizowane są to instytucje administracji publicznej, w tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także instytucje usług finansowych i ubezpieczeniowych. Uporządkowania i przebudowy wymaga układ komunikacyjny (jezdnie, chodniki, parkingi, zielen przy ulicach, oświetlenie) oraz przestrzenie publiczne wraz z zielenią w otoczeniu obiektów użyteczności publicznej. W rejonie występują tereny wymagające zagospodarowania i aktywizacji gospodarczej. Ze względu na funkcje rejonu oraz otoczenie zabudowy mieszkaniowej niezbędne jest podjęcie działań podnoszących bezpieczeństwo publiczne.

### 1.9 Rejon: Park Miejski – ul. Chopina



POWERED BY  
Google + SCRIBBLE  
MAPS

Opis: Rejon terenów rekreacyjnych i usług gastronomii, o dużych w skali miasta wartościach przyrodniczych, architektonicznych i kulturowych ze względu na zlokalizowanie tu obiektów zabytkowych. W trakcie realizacji jest rewitalizacja Parku Miejskiego im. Stanisława Staszica, założonego w ok. 1900 roku – obiekt wpisany do rejestru zabytków. Na terenie parku znajduje się także objęty ochroną Nowy Dom Strzelecki, rok budowy 1896, obecnie Pensjonat „Park”



### 1.10 Rejon: ul. Buczka



Opis: Rejon zabudowy mieszkaniowej z funkcjami towarzyszącymi: oświaty, kultury i handlu. Zlokalizowane są tu obiekty Szkoły Podstawowej Nr 1, Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Panteleona Szumana.

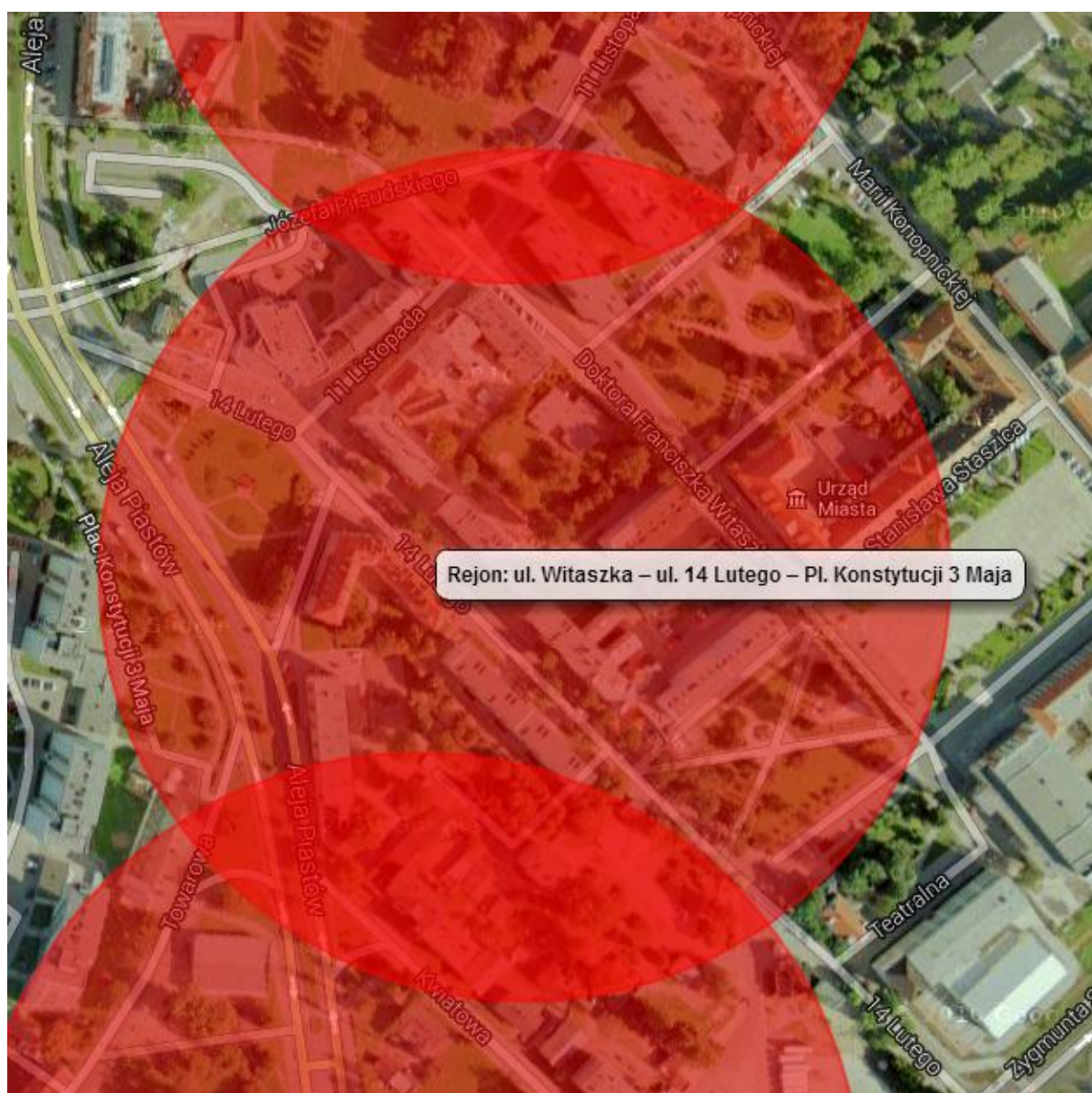
Rejon ważny ze względu na znajdujące się tu nieliczne w skali miasta obiekty zabytkowe, wymagające szczególnej dbałości. Obiekty objęte ochroną, z uwagi na walory historyczne i architektoniczne:

- arsenał, ul. 1 Maja 1, obecnie budynek mieszkalny z usługami handlu;
- zabudowa mieszkaniowa z przełomu XIX i XX wieku;
- Szkoła Powszechna Ewangelicka, rok budowy 1900-1902, obecnie Szkoła Podstawowa nr 1

- Konsulat RP w latach 1928-34, budynek z 1910 r.; obecnie budynek mieszkalny z usługami handlu w parterze;
- Pastorówka, Parafia Ewangelicko – Augsburska, 1909-1911.

Rejon posiada potencjał rozwoju funkcji centrum miasta, w tym usług komercyjnych. W rejonie obserwuje się nagromadzenie problemów o charakterze społecznym, w tym ubóstwo i długotrwałe bezrobocie oraz potrzeb w zakresie podniesienia poziomu bezpieczeństwa.

### 1.11 Rejon: ul. Witaszka – ul. 14 Lutego – Pl. Konstytucji 3 Maja



POWERED BY  
Google + SCRIBBLE  
MAPS

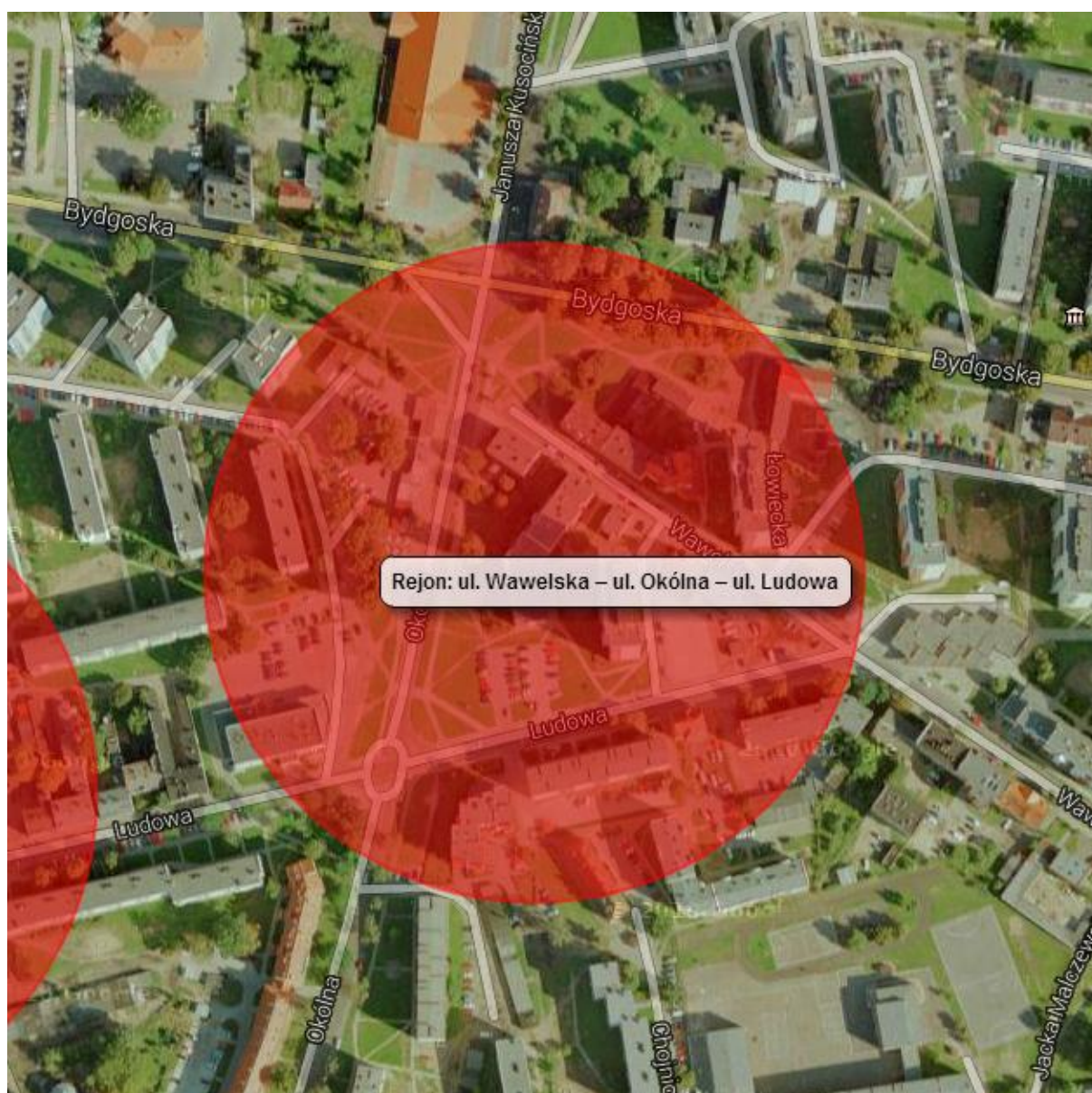
Opis: Rejon zabudowy mieszkaniowej z funkcjami towarzyszącymi. Rejon o funkcjach miejskich lokalnych, usług finansowych i ubezpieczeniowych, przeznaczony do rewitalizacji i przekształcenia, jako teren pod rozwój usług i handlu o uspokojonym ruchu drogowym. W obszarze zlokalizowane są budynki mieszkalne z końca XIX w. objęte ochroną, które razem z otoczeniem wymagają działań naprawczych. W rejonie ul. 11 Listopada w 2012 roku odkryto znalezisko archeologiczne – grób z XIV wieku; co powoduje to konieczność poprzedzenia prac rewitalizacyjnych badaniami archeologicznymi na wyznaczonych stanowiskach.

Znajduje się tu również obiekt Przedszkola Publicznego Nr 1. W jego sąsiedztwie zlokalizowany jest nieużytkowany obiekt usługowy, będący w stanie szczególnego zniszczenia i degradacji, wymagający

wraz z otoczeniem pilnych prac rewitalizacyjnych.

Obserwuje się tu nagromadzenie problemów społecznych, w tym ubóstwa i długotrwałego bezrobocia. Problemy te odnotowywane są głównie w rejonie ul. 14 Lutego. Podjęto prace przygotowawcze w zakresie opracowania dokumentacji projektowej przebudowy terenu w części ul. 11listopada, ul.14 Lutego i Pl. Konstytucji 3 Maja – zmiana organizacji ruchu, nadanie nowych funkcji o charakterze ogólnomiejskim, rewitalizacja przestrzeni i budynków mieszkalnych.

### 1.12 Rejon: ul. Wawelska – ul. Okólna – ul. Ludowa



POWERED BY  
Google + SCRIBBLE  
MAPS

Opis: Rejon zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z funkcjami towarzyszącymi. Rejon o funkcjach miejskich lokalnych charakteryzuje się dużą koncentracją problemów społecznych, w tym ubóstwa i wykluczenia, długotrwałego bezrobocia i przestępczości. Zabudowa mieszkaniowa w zasobach komunalnych bardzo zdegradowana, budynki przeznaczone do rozbiórki. Rewitalizacja tego rejonu powinna skupiać się na rozwiązaniu problemów społecznych, uporządkowaniu i rewitalizacji przestrzeni, rozbiórce lub odnowie zdegradowanej infrastruktury mieszkaniowej. Wskazane podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego w rejonie.

### 1.13 Rejony aktywizacji turystycznej Zalewu Koszyckiego, Jeziora Płocie oraz doliny rzeki Gwdy z bulwarami nadrzecznymi i wyspą miejską





POWERED BY  
Google + SCRIBBLE  
MAPS



POWERED BY  
Google + SCRIBBLE  
MAPS



Opis: Rejony o znaczących funkcjach integracji społecznej, wypoczynku i rekreacji, a także predestynowane do rozwoju usług turystycznych.

Zalew Koszycki w niewielkim stopniu zainwestowany. Przeznaczony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod tereny sportowo-rekreacyjne, wymaga przygotowania do lokalizacji usług okołoturystycznych, gastronomii i infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, szczególnie w zakresie rozwoju tras pieszo-rowerowych, stworzenie warunków do wykorzystania Zalewu jako atrakcyjnego miejsca uprawiania sportów wodnych.

Tereny przy Jeziorze Płocie wymagają przebudowy, remontu i uzupełnień infrastruktury technicznej sieciowej. Przestarzałe i zdegradowane obiekty turystyczne wymagają wymiany, bądź rewitalizacji wraz z otoczeniem i infrastrukturą.

Wyspa Miejska, znajdująca się w obszarze funkcjonalnym Śródmieścia, jest w trakcie rewitalizacji. W ostatnich latach podniesiono jej atrakcyjność poprzez lokalizację nowych funkcji – plaża, usługi gastronomii, bezpieczny plac zabaw. Opracowano część projektów na nową infrastrukturę – przystań wodna, przebudowa fontanny z otoczeniem, ścieżka pieszo – rowerowa we wschodniej części wyspy; kolejne projekty w opracowaniu – amfiteatr; następne do opracowania. Teren wymaga inwestycji w infrastrukturę z zakresu turystyki, kultury i rekreacji. Zagospodarowania i nadania nowych funkcji wymaga znajdujący się w sąsiedztwie wyspy Pl. Zwycięstwa.

Tereny wzdłuż rzeki Gwdy w części są zagospodarowane, wymagają znacznych nakładów na budowę infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej – trasy pieszo – rowerowe; miejsca wypoczynku, rekreacji i edukacji, w tym przyrodniczej; boiska sportowe; przystanie wodne; oświetlenie; urządzenie zieleni.



Tereny aktywizacji turystycznej będą wymagały inwestycji mających na celu podniesienie bezpieczeństwa publicznego. Ww. rejonu mają być powiązana funkcjonalnie siecią ścieżek pieszo – rowerowych oraz infrastrukturą wybudowaną na rz. Gwdzie.

#### 4.6. Cele bezpośredni, pośrednie rewitalizacji obszarów miejskich dla Piły

Zgodnie z logiką interwencji na podstawie drzewa problemów zidentyfikowanych i opisanych w poprzednim punkcie opracowano drzewo celów. Cel bezpośredni rewitalizacji obszarów centralnych Piły zidentyfikowanych jako dysfunkcyjne odnosi się do problemu głównego. Biorąc zatem pod uwagę problem związany z dysfunkcyjnością społeczną, gospodarczą i infrastrukturalną rejonów o istotnych funkcjach centrotwórczych, na których zlokalizowane są ważne zasoby oddziałujące na rozwój miasta i subregionu, należy sformułować następująco cel bezpośredni rewitalizacji obszarów dysfunkcyjnych Piły – **rewitalizacja w sferze społecznej, gospodarczej i infrastrukturalnej obszarów centralnych i obszarów aktywności turystycznej Piły w aspekcie lokalnych i ponadlokalnych funkcji miejskich.**

Cele pośrednie rewitalizacji odnoszące się do następstw problemu głównego również można podzielić na sferę przestrzenną, gospodarczą i społeczną.

W sferze przestrzennej zidentyfikowano następujące cele pośrednie:

- Wzrost znaczenia obszarów Śródmieścia i Zamość jako centrum miasta i obszaru o funkcjach subregionalnych oraz ogólnomiejskich w kontekście jego uwarunkowań przestrzennych
- Poprawa funkcjonalności obszarów centralnych Piły jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji
- Podniesienie atrakcyjności przestrzennej obszarów centralnych Piły w skali regionu i kraju zmierzająca do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru
- Wzmocnienie spójności przestrzennej obszarów centralnych Piły
- Poprawa warunków mieszkaniowych w obszarach centralnych
- Poprawa atrakcyjności przestrzennej kluczowych terenów aktywizacji turystycznej i rozwój usług rekreacji, sportu, wypoczynku, rozrywki oraz korzystania z usług kultur
- Ochrona środowiska naturalnego obszarów centralnych, szczególnie doliny rzeki Gwdy, wyspy miejskiej oraz innych kluczowych terenów aktywizacji turystycznej (Zalew Koszycki, Jezioro Płocie) zmierzająca do poprawy warunków korzystania z usług obszaru oraz warunków zamieszkiwania
- Rozwój infrastruktury społecznej na rzecz wsparcia osób zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym i zawodowym, szczególnie mieszkańców obszarów centralnych

- Rozwój infrastruktury kulturalnej o znaczeniu lokalnym i regionalnym
- Dostosowywanie obiektów, w szczególności użyteczności publicznej i usługowych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.

W sferze gospodarczej założono następujące cele pośrednie:

- Podniesienie konkurencyjności obszaru jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej i korzystania z usług oraz lokalnego handlu i gastronomii obszarów centralnych Piły
- Poprawa wizerunku obszarów centralnych Piły jako miejsca atrakcyjnego turystycznie i rekreacyjnie
- Rozwój inicjatyw publiczno-prywatnych zmierzających do wzrostu dochodów lokalnych firm.

W sferze społecznej założono następujące cele pośrednie:

- Aktywizacja zawodowa i społeczna osób objętych problemem ubóstwa i wykluczenia
- Zatrzymanie mechanizmów społecznego wykluczenia, zapobieganie społecznej izolacji i marginalizacji najsłabszych i najbardziej zagrożonych grup społecznych
- Poprawa sytuacji życiowej rodzin przeżywających problemy bytowe oraz opiekuńczo-wychowawcze
- Aktywizacja zawodowa bezrobotnych mieszkańców obszarów centralnych
- Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców obszarów centralnych
- Podniesienie poziomu aktywności społecznej osób starszych mieszkających w obszarach centralnych
- Wzrost aktywności i tożsamości lokalnej mieszkańców obszarów centralnych Piły
- Aktywizacja kulturalna mieszkańców obszarów centralnych, szczególnie młodzieży
- Poprawa wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszarów centralnych Piły

Należy zaznaczyć, że cele rewitalizacji określone w każdej ze sfer nie stanowią pełnej listy celów, które powinny być osiągnięte dla wyprowadzenia obszarów centralnych Piły ze stanu kryzysowego. Przyjęto, że zawarta w opracowaniu lista obejmuje cele, które są priorytetowe do osiągnięcia w perspektywie do 2025 r.

**Cele pośrednie w sferze przestrzennej:**

- Wzrost znaczenia obszarów Śródmieścia i Zamość jako centrum

**Cele pośrednie w sferze gospodarczej:**

- Podniesienie konkurencyjności obszaru jako miejsca prowadzenia

**Cele pośrednie w sferze społecznej:**

- Aktywizacja zawodowa i społeczna osób objętych problemem ubóstwa

miasta i obszaru o funkcjach subregionalnych oraz ogólnomiejskich w kontekście jego uwarunkowań przestrzennych,

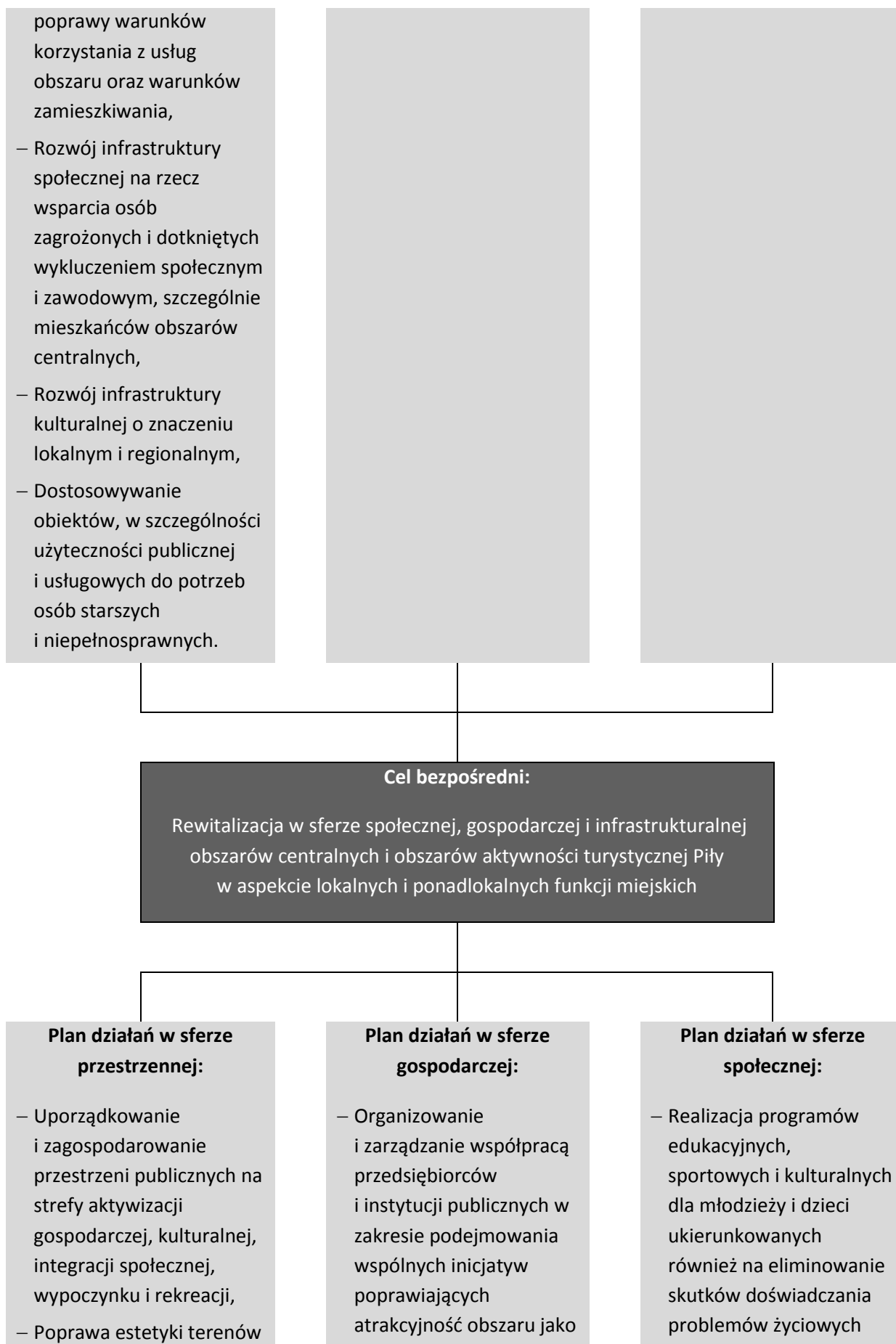
- Poprawa funkcjonalności obszarów centralnych Piły jako miejsca integracji społecznej mieszkańców, centrum kultury, miejsca spędzania wolnego czasu, zakupów i rekreacji,
- Podniesienie atrakcyjności przestrzennej obszarów centralnych Piły w skali regionu i kraju zmierzająca do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru,
- Wzmocnienie spójności przestrzennej obszarów centralnych Piły,
- Poprawa warunków mieszkaniowych w obszarach centralnych,
- Poprawa atrakcyjności przestrzennej kluczowych terenów aktywizacji turystycznej i rozwój usług rekreacji, sportu, wypoczynku, rozrywki oraz korzystania z usług kultury,
- Ochrona środowiska naturalnego obszarów centralnych, szczególnie doliny rzeki Gwdy, wyspy miejskiej oraz innych kluczowych terenów aktywizacji turystycznej (Zalew Koszycki, Jezioro Płocie) zmierzająca do

działalności gospodarczej i korzystania z usług oraz lokalnego handlu i gastronomii obszarów centralnych Piły,

- Poprawa wizerunku obszarów centralnych Piły jako miejsca atrakcyjnego turystycznie i rekreacyjnie,
- Rozwój inicjatyw publiczno-prywatnych zmierzających do wzrostu dochodów lokalnych firm.

i wykluczenia,

- Zatrzymanie mechanizmów społecznego wykluczenia, zapobieganie społecznej izolacji i marginalizacji najsłabszych i najbardziej zagrożonych grup społecznych,
- Poprawa sytuacji życiowej rodzin przeżywających problemy bytowe oraz opiekuńczo-wychowawcze,
- Aktywizacja zawodowa bezrobotnych mieszkańców obszarów centralnych,
- Podniesienie poziomu przedsiębiorczości mieszkańców obszarów centralnych,
- Podniesienie poziomu aktywności społecznej osób starszych mieszkających w obszarach centralnych,
- Wzrost aktywności i tożsamości lokalnej mieszkańców obszarów centralnych Piły,
- Aktywizacja kulturalna mieszkańców obszarów centralnych, szczególnie młodzieży,
- Poprawa wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców obszarów centralnych Piły.



przestrzeni publicznych oraz budynków mieszkalnych obszarów centralnych i ich otoczenia,

- Zagospodarowanie wolnych i pozostających w trakcie przekształceń nieruchomości, remonty i adaptacje obiektów, w tym zabytkowych oraz innych niezagospodarowanych pod działalność turystyczną, kulturalną i edukacyjną,
- Zagospodarowanie wolnych i pozostających w trakcie przekształceń nieruchomości, remonty i adaptacje obiektów pod działalność komercyjną (usługowo-handlową i gastronomiczną),
- Modernizacje, remonty i adaptacje budynków pod działalność w sferze pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej mieszkańców obszaru,
- Remonty budynków mieszkalnych również z wewnętrznymi instalacjami oraz otoczeniem, w tym szczególnie podwórzy i placów zabaw na terenie obszarów dysfunkcyjnych oraz bloków mieszkalnych znajdujących się w obszarze wskazanym do rewitalizacji,
- Termomodernizacje budynków mieszkalnych

rejonu robienia zakupów i korzystania z lokalnych usług,

- Promocja obszarów centralnych jako terenów pod inwestycje, szczególnie w obszarze usług, handlu i turystyki,
- Promocja obszarów centralnych jako miejsca atrakcyjnego do spędzania wolnego czasu, robienia zakupów, korzystania z gastronomii, korzystania z usług kultury i turystyki.

rodziny,

- Rozwój systemowych form współpracy środowisk działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, w tym szczególnie budowanie trwałych partnerstw lokalnych (także z pracodawcami) i grup samopomocowych,
- Realizacja zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla młodzieży szkolnej, nastawionych na wyrównywanie szans edukacyjnych, w tym promowanie i rozwijanie uzdolnień,
- Organizacja specjalistycznych form dokształcania zasobów ludzkich instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych,
- Organizacja szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego dla osób bezrobotnych, w tym szczególnie długotrwale bezrobotnych,
- Rozwijanie form wolontariatu głównie z sferze opiekuńczej oraz wychowawczej,
- Organizowanie i udzielanie poradnictwa obywatelskiego, i psychologicznego, i wsparcia emocjonalnego dla osób wykluczonych

<p>i użyteczności publicznej, w tym budynków usług edukacyjnych,</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– Modernizacje budynków użyteczności publicznej z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych,</li><li>– Remonty i modernizacje infrastruktury sieciowej, dróg i chodników,</li><li>– Rozbudowa monitoringu wizyjnego,</li><li>– Budowa i remonty małej infrastruktury przestrzeni publicznych wraz z zagospodarowaniem zieleni i stref rekreacji przyrodniczej.</li></ul>		<p>lub zagrożonych wykluczeniem społecznym,</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– Inicjowanie i rozwijanie programów profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych ze szczególnym naciskiem na profilaktykę uzależnień,</li><li>– Organizacja imprez i wydarzeń kulturalnych integrujących społeczność</li></ul>
---	--	--

#### 4.7. Plany działań według poszczególnych sfer rozwoju dla rewitalizacji obszarów miejskich Piły

Dla obszarów dysfunkcyjnych określono plany działań przestrzennych, gospodarczych i społecznych, które zawierają listę priorytetowych typów projektów oraz projektów kluczowych inwestycyjnych i społecznych. Plany działań wraz z celami, które realizowane są za pomocą projektów są podstawą do prowadzenia polityki rewitalizacji na wskazanym obszarze. Zakłada się, że prócz wskazanych projektów kluczowych zidentyfikowanych na etapie opracowania programu rewitalizacji, w kolejnych latach będą wdrażane projekty rewitalizacyjne realizowane również przez podmioty inne niż samorząd. Na potrzeby realizacji polityki rewitalizacji dostępne są fundusze zwrotne w ramach inicjatywy JESSICA. Wszystkie projekty, które będą zgodne z założeniami *Programem rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły* i będą zlokalizowane w obszarach dysfunkcyjnych będą spełniać formalne warunki do ubiegania się o pożyczkę. Miasto będzie prowadziło politykę rewitalizacyjną w obszarach dysfunkcyjnych, skupiając środki szczególnie w wytypowanych rejonach interwencji publicznej.

##### 4.7.1. Plan działań przestrzennych

Działania przestrzenne w obszarach dysfunkcyjnych będą skupiać się na następujących zakresach:

- Uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznych na strefy aktywizacji gospodarczej, kulturalnej, integracji społecznej, wypoczynku i rekreacji,

- Poprawa estetyki terenów przestrzeni publicznych oraz budynków mieszkalnych obszarów centralnych i ich otoczenia,
- Zagospodarowanie wolnych i pozostających w trakcie przekształceń nieruchomości, remonty i adaptacje obiektów, w tym zabytkowych oraz innych niezagospodarowanych pod działalność turystyczną, kulturalną i edukacyjną,
- Zagospodarowanie wolnych i pozostających w trakcie przekształceń nieruchomości, remonty i adaptacje obiektów pod działalność komercyjną (usługowo-handlową i gastronomiczną),
- Modernizacje, remonty i adaptacje budynków pod działalność w sferze pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej mieszkańców obszaru,
- Remonty budynków mieszkalnych również z wewnętrznymi instalacjami oraz otoczeniem, w tym szczególnie podwórzy i placów zabaw na terenie obszarów dysfunkcyjnych oraz bloków mieszkalnych znajdujących się w obszarze wskazanym do rewitalizacji,
- Termomodernizacje budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, w tym budynków usług edukacyjnych,
- Modernizacje budynków użyteczności publicznej z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- Remonty i modernizacje infrastruktury sieciowej, dróg i chodników,
- Rozbudowa monitoringu wizyjnego,
- Budowa i remonty małej infrastruktury przestrzeni publicznych wraz z zagospodarowaniem zieleni i stref rekreacji przyrodniczej.

Działania przestrzenne realizowane w wyżej wymienionym zakresie mają przede wszystkim przyczynić się do znacznego poprawienia funkcjonalności obszarów dysfunkcyjnych zidentyfikowanych dla Piły jako obszarów o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym obsługującym:

- mieszkańców miasta i okolicznych obszarów wiejskich, a także powiatów wchodzących w skład podregionu pilskiego;
- lokalny biznes, przedsiębiorców z terenu powiatów podregionu pilskiego oraz kontrahentów lokalnych przedsiębiorstw.

Obszary centralne, z Pl. Zwycięstwa, doliną rzeki Gwdy, wyspą miejską oraz pozostałe obszary aktywizacji turystycznej określone jako dysfunkcyjne (rejon Zalewu Koszyckiego, Jeziora Płocie i dolina rzeki Gwdy poza obszarami centralnymi) docelowo są przeznaczone do obsługi zwiększonego, w związku z aktywizacją turystyczną miasta i okolic, ruchu turystycznego. Celem działań władz miasta jest budowa produktu turystycznego Wielkopolski pn. Pilska strefa aktywności turystycznej, którego infrastruktura obejmie ww. rejon interwencji publicznej. W 2012 roku rozpoczęto realizację I etapu tworzenia Pilskiej strefy aktywności turystycznej. Projekt został wpisany przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego na listę projektów kluczowych dla rozwoju województwa, z możliwością współfinansowania przedsięwzięcia środkami unijnymi, dostępnymi w ramach *Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013*.

W zakresie poprawy obsługi mieszkańców zakłada się, że działania inwestycyjne w sferze przestrzennej określone dla obszarów centralnych Śródmieścia i Zamościa będą dotyczyły stworzenia wyraźnej i atrakcyjnej centralnej przestrzeni miasta zawierającej strefy wypoczynkowo-rekreacyjne

w warunkach centrum miasta, dobrze zorganizowany komunikacyjnie dostęp do obiektów administracji publicznej, kultury i gastronomii oraz punktów handlowych. W zakresie obsługi lokalnego biznesu działania będą dotyczyć przede wszystkim poprawy dostępu do instytucji administracji publicznej oraz poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej w obszarach centralnych, a także kompleksowego przygotowania nowych terenów pod inwestycje na terenach niezagospodarowanych.

W planie działań przestrzennych przewiduje się również poprawę dostępu do obiektów użyteczności publicznej dla niepełnosprawnych oraz powiększenie bazy instytucji działających w sferze pomocy społecznej. Wynika to przede wszystkim ze znacznej dysfunkcyjności tego terenu pod względem społecznym, co przekłada się również na pogorszenie funkcjonalności całego terenu.

Stan techniczny pilskich zasobów komunalnych zlokalizowanych głównie w obszarach centralnych jest zły. Dalsza dewastacja tkanki architektonicznej budynków może prowadzić do pogłębienia się stopnia degradacji zasobów i znacznego podwyższenia nakładów odtworzeniowych w przyszłości. Dlatego wydaje się niezbędnym podjęcie działań inwestycyjnych przede wszystkim we własnych zasobach. Działania takie powinny być realizowane w sposób skoordynowany. Remonty budynków powinny dawać również efekt zachęty i dobrego przykładu, dlatego proponuje się, aby wykonywać inwestycje sukcesywnie kwartałami lub wzdłuż wybranych ulic.

Działania rewitalizacyjne w obszarach centralnych w aspekcie działań przestrzennych będą również związane z ochroną dziedzictwa kulturowego i przystosowania go pod rozwój kulturalny i turystyczny miasta.

Jako centralny rejon miasta Śródmieście i Zamość będą się zmieniać, nabierając funkcji typowych dla współczesnych miast europejskich, które nie są już miejscem wyłącznie handlu i usług przenoszonych do centrów handlowych. Przekształcenia przestrzenne obszarów centralnych w Pile będą ukierunkowane na zachowanie funkcji centrotwórczych, stworzenie atrakcyjnej i niepowtarzalnej przestrzeni interakcji społecznej mieszkańców, zarówno w sferze obyczajowej, jak i kulturalnej i rozrywkowej, która to przestrzeń będzie konkurować z centrami handlowymi nową jakością i niepowtarzalną funkcjonalnością. Będzie to odnosić się również do rozwoju turystyki. Zakłada się również, że w obszarach centralnych dopuści się lokalizację obiektów handlu wielkopowierzchniowego, atrakcyjnych architektonicznie o charakterze galerii handlowych.

Projekty infrastrukturalne kluczowe, które będą realizowane w obszarach centralnych, będą posiadać charakter zintegrowanych głównie z oparciem o cele związane z tworzeniem centralnej przestrzeni publicznej przystosowanej do prowadzenia działalności gospodarczej niekolidującej z charakterem centrum miasta, interwencją w mieszkalnictwo, usprawnieniem układu komunikacyjnego, rozwiązaniem problemów przestarzałej lub brakującej infrastruktury sieciowej, ochroną dziedzictwa kulturowego oraz rozwojem infrastruktury społecznej. Zakłada się również realizację inwestycji w partnerstwie sektora publicznego i prywatnego zmierzające do osiągnięcia synergii celów publicznych, głównie kulturalnych, i komercyjnych przy wykorzystaniu środków instrumentu finansowego JESSICA.

Rewitalizacja przestrzenna obszarów centralnych prowadzona w najbliższych latach będzie przedłużeniem wielu działań podjętych już w podobnym zakresie w latach ubiegłych na terenach powojkowych i przemysłowych miasta. Zakłada się, że działania rewitalizacyjne prowadzone



w obszarach centralnych będą przynosić nowe korzyści społeczności lokalnej, ale będą również uzupełnieniem i kontynuacją działań podjętych w sferze społecznej wcześniej.

W załączniku nr 1 przedstawiono karty projektów, które stanowią listę indykatywną *Programu rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły*. Projekty zostały wskazane przez Gminę Piłę oraz jej jednostki organizacyjne, a także przez podmioty zewnętrzne. Realizacji przedsięwzięć z listy podstawowej będzie towarzyszyło wdrażanie działań społecznych związanych głównie z aktywizacją społeczną i zawodową mieszkańców obszarów centralnych i z promocją gospodarczą tego obszaru. Wskazane projekty tworzą komplementarną, względem wcześniej realizowanych projektów i względem siebie, całość.

Wszystkie projekty planu działań przestrzennych będą uwzględniały potrzeby osób niepełnosprawnych.

#### 4.7.2. Plan działań gospodarczych

Działania gospodarcze w obszarach dysfunkcyjnych będą skupiać się na następujących zakresach:

- organizowanie i zarządzanie współpracą przedsiębiorców i instytucji publicznych w zakresie podejmowania wspólnych inicjatyw poprawiających atrakcyjność obszaru jako rejonu robienia zakupów i korzystania z lokalnych usług,
- promocja obszarów centralnych jako terenów pod inwestycje, szczególnie w obszarze usług, handlu i turystyki,
- promocja obszarów centralnych jako miejsca atrakcyjnego do spędzania wolnego czasu, robienia zakupów, korzystania z gastronomii, korzystania z usług kultury i turystyki.

Istotnym elementem zmian dotyczących obszarów dysfunkcyjnych, zarówno obszarów centralnych, jak i innych dysfunkcyjnych jest stworzenie jak najlepszych warunków do rozwoju przedsiębiorczości.

Punktem wyjścia do podjęcia kroków w tym kierunku jest przekonanie, że samorządy posiadają bardzo duże możliwości w zakresie tworzenia atmosfery sprzyjającej rozwojowi przedsiębiorstw, dysponują bowiem instrumentami, które mogą ułatwić i uprościć prowadzenie działalności gospodarczej i wpłynąć na poziom inwestycji w gminie.

Plan działań gospodarczych będzie zawierał projekty prowadzące przede wszystkim do osiągnięcia celu ożywienia gospodarczego obszarów centralnych, zapobieżenia utraci jego roli jako centrum handlu i usług centrotwórczych. Należy jednak podkreślić, że obszary centralne nie będą konkurować z centrami handlowymi tymi samymi produktami (np. markowe sklepy odzieżowe, duże księgarnie, sklepy spożywcze). Obszary centralne już weszły w fazę transformacji z centrum podstawowych usług i handlu do centrum usług wyższego rzędu i handlu produktami artystycznymi, odzieżą butikową, specjalistycznymi książkami, antykami, itd., jednakże proces ten będzie przyspieszał i powinien być prawidłowo poprowadzony i koordynowany. Oczywiście w Śródmieściu i Zamościu pozostaną usługi i handel artykułami pierwszej potrzeby, jednakże działalność taka będzie nastawiona na obsługę lokalną mieszkańców. Transformacja tego obszaru będzie przyspieszać, dlatego w planie działań

gospodarczych należy założyć projekty podnoszące aktywność lokalnych przedsiębiorców w zakresie wspólnej promocji obszaru, na którym prowadzą działalność, przekształcania lub przenoszenia działalności, podejmowania wspólnych inicjatyw na rzecz rozwoju gospodarczego obszaru wskazanego do rewitalizacji o znaczeniu ponadregionalnym i funkcji centrum miasta. Skorelowane działania przestrzenne i gospodarcze mogą odnieść bardzo dobry skutek w zakresie ożywienia gospodarczego rejonu, a tym samym również ożywienia społecznego.

Obecnie w Polsce i bardzo wielu miastach świata podobnych do wielkości Piły obserwuje się problem wymierania gospodarczych centrów. Aby zapobiec temu problemowi należy stworzyć atrakcyjną przestrzeń handlu i usług wyższego rzędu, konkurującą z centrami handlowymi i galeriami zlokalizowanymi poza centrum. W tym zakresie będzie niezbędna również zmiana profilu prowadzenia działalności gospodarczej w centrum.

Należy w ramach tego planu działań prowadzić również projekty związane z podnoszeniem atrakcyjności turystycznej obszarów centralnych oraz obszarów aktywizacji turystycznej obecnie zdegradowanych lub nieużytkowanych. Turystyka dla obszarów centralnych Piły oraz dla całego miasta jest ważnym, choć obecnie mało wykorzystywanym źródłem obrotu gospodarczego. W związku z tym należy założyć, że kampanie promocyjne odnoszące się do obszarów centralnych i obszarów aktywizacji turystycznej jako miejsc atrakcyjnych gospodarczo będą skierowane również na realizację celów związanych z rozwojem turystycznym.

#### 4.7.3. Plan działań społecznych

Celem zadań w zakresie pomocy społecznej jest kompleksowe podejście do spraw rodziny i jej najważniejszych potrzeb.

Działania społeczne w obszarze wskazanym do rewitalizacji będą skupiać się na następujących zakresach:

- realizacja programów edukacyjnych, sportowych i kulturalnych dla młodzieży i dzieci ukierunkowanych również na eliminowanie skutków doświadczania problemów życiowych rodziny,
- rozwój systemowych form współpracy środowisk działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, w tym szczególnie budowanie trwałych partnerstw lokalnych (także z pracodawcami) i grup samopomocowych,
- realizacja zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla młodzieży szkolnej nastawionych na wyrównywanie szans edukacyjnych, w tym promowanie i rozwijanie uzdolnień,
- organizacja specjalistycznych form doskonalenia zasobów ludzkich instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych,
- organizacja szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego dla osób bezrobotnych, w tym szczególnie długotrwale bezrobotnych,
- rozwijanie form wolontariatu głównie w sferze opiekuńczej oraz wychowawczej,

- organizowanie i udzielanie poradnictwa prawnego, psychologicznego i wsparcia emocjonalnego dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- inicjowanie i rozwijanie programów profilaktyczno - edukacyjno - wychowawczych ze szczególnym naciskiem na profilaktykę uzależnień.
- organizacja imprez i wydarzeń kulturowych.

Plan działań społecznych jest bardzo ważnym elementem rewitalizacji. Należy stwierdzić, że dla powodzenia rewitalizacji prawidłowe poprowadzenie procesu odnowy społecznej jest kluczowe. Jednocześnie odnowa społeczna, poprawa sytuacji społecznej i eliminacja problemów w tym zakresie jest głównym celem rewitalizacji. Jako proces musi być prowadzona zarówno narzędziami inwestycyjnymi, jak i projektami tzw. społecznymi. Obszar odnawiany jedynie poprzez przedsięwzięcia inwestycyjne nie może zostać funkcjonalnie wyprowadzony z kryzysu. W obszarach centralnych Piły zaobserwowano bardzo duże nasycenie problemów społecznych i to nie przypadkiem te problemy stały się kryterium wyboru obszarów do rewitalizacji. Ich eliminacja musi być prowadzona poprzez sprawne połączenie odnowy technicznej ze społeczną.

W związku z tym plan działań społecznych będzie się skupiał przede wszystkim na projektach nakierowanych na przeciwdziałanie problemom społecznym i eliminowanie już istniejących. Grupy społeczne, które zostaną tu włączone do wsparcia to przede wszystkim osoby zagrożone lub dotknięte wykluczeniem zawodowym lub/i społecznym. Wykluczenie oznacza niewypełnienie ról społecznych, obowiązków zawodowych lub rodzicielskich.

Działania realizowane w obszarach centralnych Piły będą miały zarówno charakter systemowy, jak i pojedynczych inicjatyw podejmowanych przez mniejsze organizacje pozarządowe. Należy jednakże dążyć do tego, aby wszystkie projekty, zadania realizowane w ramach rewitalizacji obszarów Śródmieście i Zamość były koordynowane. Ważną cechą wspólną inicjatyw społecznych powinna być oddolność. Budowa społeczności aktywnej, samopomocowej i wewnętrznie zintegrowanej będzie ważnym celem dla obszarów centralnych. Beneficjentami działań podejmowanych w Śródmieściu i Zamościu w ramach projektów społecznych będą grupy najbardziej zagrożone marginalizacją, w tym głównie osoby długotrwale doświadczające bezrobocia i ubóstwa; kobiety, które stanowią większość wśród bezrobotnych; młodzież i dzieci, które stanowią duży odsetek osób objętych pomocą społeczną.

Realizacja planu działań społecznych będzie prowadzona w oparciu o zasoby instytucji sfery polityki społecznej, zarówno samorządu miasta Piły jak i powiatu pilskiego. Głównie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile i podległe mu jednostki, Powiatowy Urząd Pracy w Pile, Dom Pomocy Społecznej oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Instytucje zaangażowane w działalność społeczną to również instytucje kultury. Wśród nich należy wymienić Regionalne Centrum Kultury – Fabrykę Emocji, Muzeum Stanisława Staszica, Muzeum Okręgowe im. Stanisława Staszica.

Działalność społeczna, w tym zadania publiczne, prowadzona jest także przy dużym udziale organizacji pozarządowych. Będą one jednymi z ważniejszych realizatorów Programu rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły.

## 5. Powiązania programu ze strategicznymi dokumentami dotyczącymi rozwoju regionu i miasta

### 5.1. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020

W grudniu 2012 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił zaktualizowaną *Strategię rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020*.

Generalnym celem strategii jest:

Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju. Wykonanie tego celu będzie możliwe poprzez realizację dziewięciu celów strategicznych.

- Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu
- Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami
- Lepsze zarządzanie energią
- Zwiększanie konkurencyjności metropolii poznańskiej i innych ośrodków wzrostu w województwie
- Zwiększenie spójności województwa
- Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu
- Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia
- Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych Województwa
- Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem

Program rewitalizacji, jako zespół kompleksowych działań dotyczących zarówno sfery społecznej, gospodarczej, jak i przestrzennej wpisuje się w cele strategiczne strategii województwa. W szczególności działania podejmowane w ramach rewitalizacji wpisują się w następujące cele operacyjne, będące uszczegółowieniem celów strategicznych:

- Cel operacyjny 1.1. Zwiększenie spójności sieci drogowej
- Cel operacyjny 3.1. Optymalizacja gospodarowania energią
- Cel operacyjny 4.2. Wzmocnienie biegunów wzrostu w subregionach
- Cel operacyjny 5.1. Wsparcie ośrodków lokalnych
- Cel operacyjny 5.4. Wsparcie terenów wymagających restrukturyzacji, odnowy i rewitalizacji
- Cel operacyjny 5.6. Wsparcie terenów o wyjątkowych walorach środowiska kulturowego
- Cel operacyjny 6.3. Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu
- Cel operacyjny 6.8. Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych
- Cel operacyjny 6.11. Rozwój gospodarki społecznej
- Cel operacyjny 6.13. Rozwój biznesu i usług zdrowotnych

- Cel operacyjny 7.1. Poprawa warunków, jakości i dostępności edukacji
- Cel operacyjny 7.3. Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności
- Cel operacyjny 8.4. Promocja zdrowego stylu życia
- Cel operacyjny 8.5. Wzmacnianie włączenia społecznego
- Cel operacyjny 8.10. Ochrona i utrwalanie dziedzictwa kulturowego
- Cel operacyjny 8.11. Poprawa warunków mieszkaniowych

## **5.2. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny Województwa na lata 2007-2013**

Głównym celem WRPO jest wzmocnienie potencjału rozwojowego Wielkopolski na rzecz wzrostu konkurencyjności i zatrudnienia. Cel ten wymaga realizacji następujących celów szczegółowych:

- Poprawa warunków inwestowania
- Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców
- Wzrost udziału wiedzy i innowacji w gospodarce regionu

Cele programu realizowane będą poprzez następujące priorytety:

- Konkurencyjność przedsiębiorstw
- Infrastruktura komunikacyjna
- Środowisko przyrodnicze
- Rewitalizacja obszarów problemowych
- Infrastruktura dla kapitału ludzkiego
- Turystyka i środowisko kulturowe
- Pomoc techniczna.

Zagadnienia rewitalizacji obszarów przemysłowych ujęto w priorytecie IV. Rewitalizacja obszarów problemowych. Według zapisów WRPO w miastach dużych i średnich problem dotyczy określonych ich części. Są takie dzielnice, które nie rozwijają się jak pozostałe lub pozostają w stagnacji. Nie rozwija się przedsiębiorczość, zanikają usługi.

Rewitalizacja obszarów problemowych wpłynie na poprawę warunków inwestowania, wzrost aktywności zawodowej mieszkańców oraz wzrost udziału wiedzy i innowacji w gospodarce regionu.

Podjęte działania na rzecz rewitalizacji w Pile obejmują m.in. rewitalizację centralnego rejonu miasta, dzielnic Śródmieście i Zamość tj. terenów, na których występuje szczególne nagromadzenie problemów takich jak m.in. wykluczenia społeczne, wysoki poziom przestępczości oraz ogólne pogarszanie się jakości życia na zubożonych terenach miejskich.

### **5.3. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2007 – 2015**

Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły jest zgodny z misją *Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego powiatu pilskiego na lata 2007-2015*: Powiat Pilski – zielone płuca, centrum usług publicznych i rozwoju gospodarczego północnej Wielkopolski sprzyjające rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości, nowoczesnemu rolnictwu i turystyce w oparciu o działania zachowujące atrakcyjne walory krajobrazowe.

Wpisuje się w następujące obszary i cele *Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego powiatu pilskiego na lata 2007-2015*:

- Infrastruktura:
  - Cel pierwszorzędny - budować i modernizować infrastrukturę drogową wraz z jej najbliższym otoczeniem oraz umożliwić rozwój infrastruktury kolejowej,
  - Cel pierwszorzędny - budować i modernizować infrastrukturę obiektów oświatowych, kulturalnych i sportowych.
- Gospodarka:
  - Cel pierwszorzędny – działać na rzecz tworzenia warunków do powstania i rozwoju stref aktywności gospodarczej na terenie powiatu,
  - Cel pierwszorzędny – tworzyć warunki do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.
- Społeczność:
  - Cel drugorzędny – podjąć działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniom społecznym i aktywizacji zawodowej mieszkańców, powiatu w tym osób niepełnosprawnych
  - Cel drugorzędny –tworzyć warunki do podniesienia poziomu edukacji
- Przestrzeń:
  - Cel pierwszorzędny – podjąć działania w kierunku równomiernego rozwoju powiatu i poszczególnych miejscowości położonych najdalej od centrum gospodarczego i kulturalnego skupionego w stolicy powiatu.
  - Cel pierwszorzędny – podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej oraz lepiej wykorzystywać istniejące szlaki komunikacyjne.

### **5.4. Strategia Rozwoju Miasta Piły na lata 2005 - 2015**

Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły jest zgodny z wizją rozwoju miasta Piły, zdefiniowaną jako: Piła to subregionalne centrum życia gospodarczego i społecznego, edukacji i komunikacji północnej Wielkopolski o znaczeniu regionalnym, które zapewnia warunki wszechstronnego rozwoju, zwłaszcza dogodnego życia, osiedlania się, kształcenia oraz prowadzenia działalności gospodarczej i społecznej.

Jest zgodny z misją *Strategii rozwoju miasta Piły na lata 2005-2015* – Z poszanowaniem dla środowiska naturalnego, w poczuciu odpowiedzialności za rozwój społeczny i gospodarczy Piły, działając dla dobra jej mieszkańców, dążymy do wykorzystania szans stojących przed miastem, które ze względu na swoje znaczenie w północnej części Wielkopolski oraz posiadane zasoby pretenduje do miana regionalnego centrum życia społecznego i gospodarczego.

Zidentyfikowane na etapie opracowania problemu na obszarach dysfunkcyjnych oraz założone do realizacji cele są spójne z analizą SWOT strategii rozwoju miasta.

Wpisuje się w następujące obszary oraz cele szczegółowe i operacyjne *Strategii Rozwoju Miasta Piły* na lata 2005-2015:

- *Obszar „Praca i przedsiębiorczość”*
  - *Cele szczegółowe*
    - *Uczynienie z Piły najatrakcyjniejszego miejsca dla prowadzenia działalności gospodarczej – szczególnie w Północnej Wielkopolsce - poprzez wykorzystanie wszystkich instrumentów z zasobów będących w dyspozycji samorządu gminnego m.in. poprzez realizację programu wspierania przedsiębiorczości.*
  - *Cele operacyjne*
    - *(1.1) Utworzenie lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia na bazie istniejących inicjatyw,*
- *Obszar „Przestrzeń”*
  - *Cele szczegółowe*
    - *Poprawa ładu przestrzennego miasta prowadząca do właściwego rozwoju wszystkich sfer funkcjonowania miasta Piły,*
    - *Poprawa stanu technicznego i optymalizacja dostępności do infrastruktury technicznej oraz poprawa systemu komunikacyjnego miasta.*
  - *Cele operacyjne*
    - *(2.1) Kształtowanie funkcji regionalnych i ogólnomiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem centrum.*
    - *(2.2) Posiadanie atrakcyjnych ofert terenów inwestycyjnych dla szeroko pojętej aktywności gospodarczej,*
    - *(2.3) Posiadanie przygotowanych i uzbrojonych terenów dla budownictwa mieszkaniowego;*
    - *(2.5) Wzbogacenie i większa spójność systemu terenów rekreacyjnych i systemu ekologicznego miasta;*
    - *(2.12) Wspieranie prac remontowych (termomodernizacji) własnych zasobów komunalnych oraz pobudzenie właścicieli do prowadzenia remontów budynków zgodnie z polityką przestrzenną miasta.*
    - *(2.13) Poprawa warunków mieszkaniowych ubogich i średniozamożnych gospodarstw domowych.*

## 5.5. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Piły / Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa między innymi politykę przestrzenną miasta, której narzędziem jest sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta, wynikające z oceny zasobów przyrodniczych i ich ochrony, stanowią element stały przy wyborze kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, natomiast zmiana uwarunkowań rozwojowych poprzez udostępnienie terenów poprzemysłowych i pokolejowych, które w części funkcjonowały w strukturze przestrzennej, jako tereny zamknięte, zmienia tę strukturę w układzie gniazdowym w powiązaniu ze zmodyfikowanym układem komunikacyjnym miasta.

Uchwałą dotycząca studium:

- *Uchwała Nr XXIII/299/12 Rady Miasta Piły z dnia 28 sierpnia 2012 roku w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Piły*

Nadrzędnym celem strategicznym rozwoju miasta jest jego EKOROZWÓJ, rozumiany jako rozwój społeczno-gospodarczy uwzględniający uwarunkowania przyrodnicze i zapewniający równowagę przyrodniczą, a zatem zrównoważony rozwój miasta.

W studium wyróżniono trzy sfery rozwoju miasta

- *ekologiczną, której głównym celem będzie ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego.*
- *gospodarczą – polegającą na stworzeniu warunków rozwoju gospodarczego oraz zagospodarowaniu podporządkowanemu ochronnym celom środowiska przyrodniczego i warunkom bytu ludności.*
- *społeczną – dążącą do osiągnięcia wysokiego standardu zaspokojenia potrzeb mieszkańców.*

Program rewitalizacji jest zgodny z następującymi celami określonymi w studium:

- *3.3. Rozwój komunikacji – gdzie celem pośrednim jest osiągnięcie właściwego poziomu obsługi obszarów zainwestowania, co wymaga równoczesnej realizacji:*
  - *ulic lokalnych i dojazdowych, wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,*
  - *parkingów,*
  - *systemu tras rowerowych.*
- *3.4. Rozwój terenów aktywizacji gospodarczej.*
  - *Powiększenie potencjału gospodarczego miasta Piły związane jest z wyznaczeniem obszarów, na których mogą być lokowane nowe funkcje, w tym tereny powojenne objęte programem rewitalizacji. Przekształcenie takich obszarów wymaga ich pełnego uzbrojenia technicznego oraz budowy układu komunikacyjnego, gdyż tylko takie tereny mogą spowodować inwestowanie przez nowe podmioty gospodarcze;*
  - *Obszar śródmieścia i centrum miasta Piły oraz zabudowane tereny powojenne został w studium wyznaczony jako obszary wymagające przekształceń i rehabilitacji,*



ze szczególnym uwzględnieniem możliwości lokalizacji nowych funkcji usługowych. Przekształcenia obszaru śródmiejskiego pozwolą rozwijać miasto jako centrum o znaczeniu ponadlokalnym.

- **4. Cele społeczne w zagospodarowaniu przestrzennym miasta.**
  - W zakresie treści uwarunkowań studium jest dokumentem o charakterze informacyjnym, w zakresie kierunków zagospodarowania ma charakter polityczny i jest aktem kierownictwa wewnętrznego, natomiast nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnych. Przepisami gminnymi o charakterze prawa lokalnego są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.
  - Na obszarze miasta obowiązuje 91 uchwał w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Łączna powierzchnia objęta ustaleniami planów wynosi 79,98 km<sup>2</sup> tj. 77,9 % powierzchni miasta.

## **5.6. Strategia mieszkalnictwa dla miasta/ gminy Piły na lata 2007-2013**

Misją Gminy Piła w zakresie mieszkalnictwa jest polepszenie warunków zamieszkania i możliwości realizacji potrzeb mieszkaniowych poprzez stworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz zwiększenia dbałości o stan techniczny zasobów mieszkaniowych i ich otoczenia.

- **Strategiczne cele mieszkaniowe:**
  - Cel 1 Tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego
  - Cel 2 Polepszenie standardu zasobów mieszkaniowych
  - Cel 3 Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych najuboższych mieszkańców gminy

Program rewitalizacji wpisuje się szczególnie w cel 2 Strategii mieszkalnictwa, ponieważ przewidziane w dokumencie działania przestrzenne w obszarach dysfunkcyjnych będą m.in. dotyczyć remontów budynków mieszkalnych.

## **5.7. Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla Gminy Piła na lata 2010 do 2013 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2014 do 2017**

Podstawowym celem dokumentu jest ochrona i poprawa stanu środowiska. Działania zaplanowane w programie rewitalizacji przyczynią się do realizacji następujących celów ekologicznych zaplanowanych na lata 2009 – 2016:

- zachowanie różnorodności biologicznej,
- ochrona i zrównoważony rozwój obszarów leśnych,
- ochrona gleb,
- ochrona wód,
- ochrona powietrza,
- ochrona przed hałasem.

## 6. System wdrażania, monitorowania, aktualizacji. Komunikacja i partycypacja społeczna

Proces rewitalizacji w mieście Piły poza obszarami miejskimi, obejmuje obszary powojaskowe i obszary przemysłowe, dla których zostały opracowane odrębne programy rewitalizacji:

- *Lokalny program rewitalizacji obszarów powojaskowych na terenie miasta Piły, aktualizacja sierpień 2009* – Uchwała Nr XXXIX/462/09 Rady Miasta Piły z dnia 29.09.2009r., zm. Uchwałą Nr XIX/246/129 Rady Miasta Piły z dnia 27.03.2012 r.
- *Lokalny program rewitalizacji obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły do 2020 roku*- Uchwała Nr XX/267/129 Rady Miasta Piły z dnia 24.04.2012 r.

Dla obu dokumentów został opracowany system wdrażania, monitorowania, aktualizacji, realizowany dotychczas z powodzeniem przez samorząd miasta Piły. Z tego względu w niniejszym programie rewitalizacji dla obszarów miejskich w Piły zostanie przyjęty analogiczny system wdrażania, monitorowania i aktualizacji, co umożliwi w sposób kompleksowy koordynować wszystkie trzy programy rewitalizacji.

### 6.1. Wdrażanie

W Urzędzie Miasta został powołany Pełnomocnik i Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji, odpowiedzialny za opracowanie założeń dla programu i jego aktualizację. Pełni funkcję ciała doradczego dla Prezydenta Miasta Piły. Do zadań Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji należy przygotowywanie projektów aktualizacji programu, jego promocja, organizacja systemu monitorowania, współdziałanie z partnerami społecznymi. Zadaniem Zespołu jest także bieżąca współpraca ze wszystkimi beneficjentami.

Kolejność wdrażania działań zależeć będzie od inicjatywy poszczególnych podmiotów i w dużej mierze uzależnione jest od zgromadzenia przez projektodawców środków na realizację zamierzeń. Rolą miasta jest monitorowanie procesu jako całości i w razie potrzeby aktualizacja programu rewitalizacji.

## 6.2. Monitorowanie i ocena realizacji programu.

Realizacja poszczególnych projektów i całego programu monitorowana będzie na poziomie wskaźników produktu i rezultatu. Stopień ich osiągnięcia sprawdzany będzie w ramach prowadzonego cyklicznie monitoringu.

Częstotliwość pomiaru zależy od kategorii wskaźnika i od poziomu jego pomiaru w strukturze wdrażania. Podstawą do jego przeprowadzania będą dane uzyskane od podmiotów zaangażowanych w rewitalizację wyznaczonego obszaru miasta. Monitoring w zakresie osiąganych wskaźników produktu i rezultatu będzie wykonywany w oparciu o przedstawione poniżej wskaźniki.

<b>Wskaźniki produktu</b>	<b>jednostka miary</b>
Powierzchnia zagospodarowanych przestrzeni publicznych	m <sup>2</sup>
Powierzchnia zagospodarowanych wolnych i pozostających w trakcie przekształceń nieruchomości	m <sup>2</sup>
Powierzchnia wyremontowanych / zaadaptowanych na nowe funkcje (turystyczne, kulturalne, edukacyjne) obiektów	m <sup>2</sup>
Powierzchnia wyremontowanych / zaadaptowanych na nowe funkcje komercyjne (usługowo-handlowe i gastronomiczne) obiektów	m <sup>2</sup>
Powierzchnia zmodernizowanych / wyremontowanych / zaadaptowanych budynków pod działalność w sferze pomocy społecznej i/aktywizacji zawodowej mieszkańców	m <sup>2</sup>
Powierzchnia wyremontowanych budynków mieszkalnych	m <sup>2</sup>
Powierzchnia zrewitalizowanych podwórz / placów zabaw	m <sup>2</sup>
Liczba budynków poddanych termomodernizacji	szt.
Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	szt.
Długość zmodernizowanych dróg na obszarach dysfunkcyjnych objętych rewitalizacją	km
Długość zmodernizowanych chodników na obszarach dysfunkcyjnych objętych rewitalizacją	mb
Długość zmodernizowanej infrastruktury sieciowej na obszarach dysfunkcyjnych objętych rewitalizacją	mb
Liczba zainstalowanych urządzeń do monitoringu wizyjnego	szt.
Liczba wybudowanych / wyremontowanych obiektów małej infrastruktury przestrzeni publicznych	szt.
Powierzchnia zagospodarowanych terenów zieleni / stref rekreacji przyrodniczej	m <sup>2</sup>
Liczba podjętych wspólnych inicjatyw przedsiębiorców i instytucji publicznych	szt.
Liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność gospodarczą miasta	szt.
Liczba nowych/zmodernizowanych obiektów	szt.
Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów miejskich	szt.
Liczba zrewitalizowanych obszarów	szt.
Liczba budynków poddanych modernizacji	szt.
Liczba budynków poddanych remontowi/przebudowie infrastruktury technicznej	szt.
Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury społecznej	szt.
Liczba zrealizowanych programów edukacyjnych/ sportowych / kulturalnych dla młodzieży i dzieci	szt.
Liczba projektów społecznych (nakierowanych na przeciwdziałanie problemom społecznym i eliminowanie już istniejących)	szt.

Liczba przeprowadzonych zajęć z zakresu doształcania zasobów ludzkich	godziny
liczba zorganizowanych szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego	godziny
Liczba udzielanych porad prawnych/ psychologicznych/ wsparcia emocjonalnego	szt.
Liczba osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, którym udzielono wsparcia	osoby
Liczba programów profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych	szt.
Liczba zorganizowanych imprez i wydarzeń kulturalnych	szt.
<b>Wskaźniki rezultatu</b>	<b>Jednostka miary</b>
Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów miejskich	ha
Powierzchnia zabudowanych/ zagospodarowanych pustych przestrzeni	m <sup>2</sup>
Liczba osób bezrobotnych uczestniczących w różnych formach wsparcia	osoby
Liczba osób uczestniczących w imprezach i wydarzeniach kulturalnych	osoby
Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych	osoby
Liczba turystów	osoby
Liczba osób uczestniczących w zajęciach z zakresu doształcania zasobów ludzkich	osoby
Liczba osób uczestniczących w szkoleniach i innych formach doskonalenia zawodowego	osoby
Liczba osób uczestniczących w programach profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych	osoby
Liczba osób, którym udzielono porad prawnych/ psychologicznych/ wsparcia emocjonalnego	osoby
Liczba odbiorców programów edukacyjnych/ sportowych / kulturalnych dla młodzieży i dzieci	osoby

### 6.3. System aktualizacji

Procesy rewitalizacyjne mają charakter dynamiczny. Istotnym elementem programu jest bieżąca ocena aktualnych potrzeb oraz priorytetów na poziomie miasta. Ocena potrzeb powinna dotyczyć wskazania projektów, które należy realizować w pierwszej kolejności oraz wyboru nowych obszarów, gdzie muszą zostać skoncentrowane działania związane z rozwojem społeczno-gospodarczym.

Celem aktualizacji jest identyfikacja nowych projektów bądź wprowadzanie zmian do już podjętych przedsięwzięć oraz dokonywanie wyborów o charakterze strategicznym, wypracowanie wizji rozwoju procesów rewitalizacji, przede wszystkim w skali całego miasta.

Zespół Zadaniowy ds. rewitalizacji przyjmuje opinie, propozycje i wnioski dotyczące: aktualizacji projektów, włączenia do programu nowych projektów, jak również ewentualnej modyfikacji istniejącego lub wyznaczenia nowego obszaru bądź obszarów wymagających rewitalizacji.

#### 6.4. Komunikacja i partycypacja społeczna

Zarówno przygotowanie, jak i realizacja programu odbywać się będzie z zachowaniem zasady partnerstwa. W trakcie prac nad dokumentem planowane kierunki działań oraz projekty były konsultowane z właścicielami i użytkownikami nieruchomości położonych na terenach zidentyfikowanych jako dysfunkcyjne.

Powodzenie działań realizowanych w ramach programu wymaga współpracy wielu podmiotów, nie tylko z sektora publicznego. Władze Piły dążyć będą do jak największego zaangażowania w działania rewitalizacyjne różnych podmiotów.

Realizacji *Programu rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły* będzie towarzyszyła otwarta polityka informacyjna, także podczas opracowywania aktualizacji i monitorowaniu programu.

Zakłada ona informowanie mieszkańców o rewitalizowanych obszarach miejskich, o założeniach programu, później o konkretnych projektach, wreszcie o efektach prac. Informacje będą upowszechniane poprzez materiały informacyjne o programie rewitalizacji (przedmiot projektu, cele realizacji projektu, przewidywane koszty i terminy realizacji).

## Załącznik nr 1 – projekty rewitalizacyjne

### 1. Plan finansowania projektów rewitalizacyjnych

Uzyskanie współfinansowania środkami europejskimi realizacji projektów rewitalizacyjnych w kończącym się okresie programowania 2007-2013 nie jest łatwe. Środki te na poziomie regionu jak i kraju są już na wyczerpaniu. W ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, działania dotyczące rewitalizacji oraz wspierania trwałych i zrównoważonych inwestycji, rozwoju i zatrudnienia na obszarach miejskich prowadzone są ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach inicjatywy JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas – Wspólne Europejskie Wsparcie na Rzecz Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju Obszarów Miejskich). Inicjatywa ta umożliwia finansowanie trwałych inwestycji na obszarach miejskich. Finansowanie inwestycji odbywa się w formie instrumentów zwrotnych, dzięki czemu raz zainwestowane środki finansowe mogą być wielokrotnie wykorzystane. Działania rewitalizacyjne „miękkie” prowadzić można m.in. ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego ramach działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, aktywizacja bezrobotnych, pomoc społeczna i aktywna integracja, rozwój kompetencji i podnoszenie kwalifikacji, wzmacnianie lokalnego partnerstwa i dialogu społecznego.

Program porządkuje i ujmuje w okresie wieloletnim inicjatywy rewitalizacji obszarów miejskich. W *Programie rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły* ujęto 53 projekty rewitalizacyjne, o łącznej wartości 370 578 000 zł. Przeważają projekty miejskie, zgłoszone przez Gminę Piła, jednostki organizacyjne gminy oraz spółki miejskie. Projekty miejskie w liczbie 49 mają wartość 313 006 000 zł – 84,46% ogólnej wartości projektów. Zgłoszone 4 projekty przez podmioty prywatne mają wartość 57 572 000 zł – 15,54% ogólnej wartości projektów.

Kolejny okres programowania 2014-2020 otworzy nowe możliwości wsparcie finansowego działań rewitalizacyjnych – dotacje, preferencyjne pożyczki, poręczenia. Pula dostępnych środków, warunki i możliwy poziom dofinansowania znany będzie w 2014 roku, dlatego też przy szacowanych budżetach projektów nie wskazywano udziału zewnętrznych źródeł finansowania. *Program rewitalizacji obszarów miejskich miasta Piły* ma służyć koncentracji środków finansowych i efektywności ich wykorzystania. Ujęcie projektu w programie tworzy formalne warunki do ubiegania się projektodawców o środki unijne na jego realizację oraz zwiększa skuteczność starań o uzyskanie finansowania środkami krajowymi.

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Okres realizacji		Całkowity koszt inwestycji (tys. PLN)
			od	do	
<b>I. ZDROWIE</b>					
1.	Rewitalizacja obszaru miasta Piły w obrębie posesji Ars Medical Sp. z o.o. oraz dróg dojazdowych od ul. Matwiejewa i ul. Kraszewskiego	Ars Medical Sp. z o.o.	I kwartał 2013r.	III kwartał 2014r.	39 815,00
<b>II. INFRASTRUKTURA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ</b>					
2.	Rozbudowa i adaptacja obiektu przy ul. Dr Franciszka Witaszka w Pile na biurowiec z przeznaczeniem na działalność biurowo – usługową	P.R.E.S.C.O GROUP S.A.	II kwartał 2013r.	IV kwartał 2014r.	10 000,00
3.	Piłski Inkubator Przedsiębiorczości	INWEST-PARK Sp. z o.o.	I kwartał 2013r.	III kwartał 2013r.	3 900,00
4.	Przebudowa dróg dojazdowych do obiektów użytkowych oraz parkingu, remont elewacji pomieszczeń użytkowych przy Piłskim Inkubatorze Przedsiębiorczości	INWEST-PARK Sp. z o.o.	II kwartał 2020r.	III kwartał 2020r.	4 500,00
<b>III. INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA</b>					
5.	Termomodernizacja budynku Gimnazjum Nr 4 im. I. J. Paderewskiego w Pile	Gmina Piła	I kwartał 2018r.	III kwartał 2024r.	2 500,00
6.	Termomodernizacja budynku Żłobka Nr 1 w Pile, budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci	Gmina Piła	I kwartał 2015r.	III kwartał 2020r.	650,00
7.	Odnowienie elewacji budynku Gimnazjum Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki w Pile oraz remont dachu	Gmina Piła	I kwartał 2018r.	III kwartał 2024r.	500,00
8.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola N 1 ul. dr Franciszka Witaszka 4 w Pile. Budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci	Gmina Piła	I kwartał 2015r.	III kwartał 2020r.	450,00
9.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 3 Pile, z zagospodarowaniem terenu tj. budową nowego placu zabaw dla dzieci i remontem ciągów komunikacyjnych	Gmina Piła	I kwartał 2015r.	III kwartał 2020r.	600,00
10.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 5 Pile, z zagospodarowaniem terenu tj. budową nowego placu zabaw dla dzieci i remontem ciągów komunikacyjnych	Gmina Piła	I kwartał 2015r.	III kwartał 2020r.	650,00
11.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 6 Pile. Budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci Wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych	Gmina Piła	I kwartał 2015r.	III kwartał 2020r.	600,00
12.	Wykonanie nowoczesnego placu zabaw dla dzieci przy Publicznym Przedszkolu Nr 7 im. Pszczołki Mai w Pile	Gmina Piła	I kwartał 2015r.	III kwartał 2020r.	250,00
13.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 11 w Pile. Budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych	Gmina Piła	I kwartał 2015r.	III kwartał 2020r.	650,00

14.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 15 w Pile. Wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych.	Gmina Piła	I kwartał 2015r.	III kwartał 2020r.	600,00
15.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 17 im. Krasnala Hałabały w Pile. Budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych.	Gmina Piła	I kwartał 2015r.	III kwartał, 2020r.	650,00
16.	Renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Stanisława Staszica w Pile	Gmina Piła	I kwartał 2015r.	III kwartał 2020r.	700,00
17.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 4 im. Mikołaja Kopernika w Pile	Gmina Piła	I kwartał 2018r.	III kwartał 2024r.	1 500,00
18.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 5 im. Dzieci Polskich w Pile	Gmina Piła	I kwartał 2018r.	III kwartał 2024r.	1 000,00
19.	Renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 7 im. Adama Mickiewicza w Pile. Budowa nowej hali sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu	Gmina Piła	I kwartał 2018r.	III kwartał 2024r.	10 000,00
20.	Budowa Centrum Edukacji Przyrodniczej Polskiego Związku Łowieckiego w Pile	Polski Związek Łowiecki Zarząd Okręgowy	2014r.	2016r.	7 637,00
<b>IV. INFRASTRUKTURA SIECIOWA</b>					
21.	Budowa sieci kanalizacji deszczowej w ulicy Wawelskiej, Fabrycznej i Walki Młodych w Pile	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Spółka z o.o. w Pile	I kwartał 2012r.	IV kwartał 2013r.	2 100,00
22.	Budowa sieci wodociągowej w ulicy Śląskiej w Pile”	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Spółka z o.o. w Pile	2014r.	2014r.	650,00
<b>V. ZIELEŃ</b>					
23.	Wykonanie nasadzeń drzew wysokich wzdłuż ulicy Podgórznej	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	I kwartał 2014r.	IV kwartał 2014r.	100,00
24.	Zagospodarowanie terenu zieleni znajdującego się wzdłuż Alei Piastów i Placu Zwycięstwa	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	II kwartał 2014r.	II kwartał 2015r.	200,00
<b>VI. TURYSTYKA, REKREACJA I SPORT</b>					
25.	Rewitalizacja bulwarów nadrzecznych w Pile	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	II kwartał 2014r.	II kwartał 2020r.	2 000,00
26.	„Zagospodarowanie terenu zieleni znajdującego się w rejonie ulic: Boh. Stalingradu, Drygasa, Pl. 9 Maja	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	II kwartał 2014r.	III kwartał 2014r.	500,00
27.	Przebudowa boiska do gry w rejonie ulic Kapucyńskiej - Wyrzyckiej - Komuny Paryskiej	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	II kwartał 2014r.	II kwartał 2015r.	200,00
28.	Przebudowa Ośrodka Turystyczno-Wypoczynkowego „Płotki” w Pile	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pile	II kwartał 2013r.	III kwartał 2015r.	10 000,00
29.	Zagospodarowanie gminnych terenów zieleni w Pile w rejonie Placu Lotnictwa, ulicy Chopina, ulicy Matwiejewa	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	2014r.	2016r.	1 200,00
30.	Budowa markowego produktu Wielkopolski: Piłska strefa aktywności	Gmina Piła	I kwartał 2012r.	II kwartał 2022r.	180 000,00



<b>VII. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA</b>					
31.	Remont jadłodajni zlokalizowanej przy ul. Okólnej 32a w Pile	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile	II kwartał 2016r.	IV kwartał 2016	300,00
32.	Utworzenie punktu żywienia oraz dystrybucji pomocy rzeczowej w rejonie ulic Niepodległości, Niemcewicza, Popiełuszki i O.M. Kolbe w Pile	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile	II kwartał 2018r.	III kwartał 2020	700,00
33.	Utworzenie schroniska dla bezdomnych o szczególnych potrzebach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile	IV kwartał 2020r.	III kwartał 2024	4 500,00
<b>VIII. KULTURA</b>					
34.	Miejska sala koncertowo-audiowizualna w budynku przy ul. Dąbrowskiego 8 w Pile	Gmina Piła	II kwartał 2012r.	II kwartał 2015r.	6 720,00
<b>IX. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA</b>					
35.	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy ul. 11 Listopada w Pile, realizowane przez Pilskie TBS Spółka z o.o.	Pilskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.	II kwartał 2016r.	III kwartał 2020r.	2 000,00
36.	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy ul. Kujawskiej w Pile, realizowane przez Pilskie TBS Spółka z o.o.	Pilskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.	II kwartał 2016r.	III kwartał 2020r.	8 000,00
37.	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy Pl. Powstańców Warszawy w Pile, realizowane przez Pilskie TBS Spółka z o.o.	Pilskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.	II kwartał 2016r.	III kwartał 2020r.	5 000,00
38.	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy ul. Sikorskiego w Pile realizowane przez Pilskie TBS Spółka z o.o.	Pilskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.	II kwartał 2016r.	III kwartał 2020r.	10 000,00
39.	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy ul. Żeleńskiego w Pile, realizowane przez Pilskie TBS Spółka z o.o.	Pilskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.	II kwartał 2016r.	III kwartał 2020r.	3 000,00
<b>XI. BEZPIECZEŃSTWO</b>					
40.	Rozbudowa miejskiego systemu monitoringu wizyjnego na terenie miasta Piły	Gmina Piła	I kwartał 2013r.	IV kwartał 2018r.	1 600,00
<b>XII. INFRASTRUKTURA DROGOWA</b>					
41.	Modernizacja południowej części obwodnicy śródmiejskiej na odcinku od ul. Podgórznej do ul. Kwiatowej z budową skrzyżowania z ul. Towarową i Pomorską.	Gmina Piła	III kwartał 2013r.	IV kwartał 2014r.	5 000,00
42.	Przebudowa ul. 14-go Lutego, odcinka ul. 11 Listopada i części placu Konstytucji 3 Maja	Gmina Piła	IV kwartał 2013r.	III kwartał 2014r.	10 000,00
43.	Połączenie ulicy Drygasa ze skrzyżowaniem z ul. Dzieci Polskich i ul. Bohaterów Stalingradu w Pile	Gmina Piła	II kwartał 2015r.	IV kwartał 2016r.	3 100,00
44.	Budowa ul. Piłsudskiego w Pile	Gmina Piła	II kwartał 2012r.	II kwartał 2013r.	4 066,00

45.	Przebudowa ul. Kossaka w Pile na odcinku od ul. Kusocińskiego do al. Powstańców Wielkopolskich	Gmina Piła	II kwartał 2014r.	IV kwartał 2014r.	11 300,00
46.	Droga dojazdowa od ul. Witosa do targowiska Nr 2	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	2014r.	2014r.	1 300,00
47.	Przebudowa ul. 11-go Listopada w Pile wraz z remontem mostu	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	II kwartał 2013r.	IV kwartał 2013r.	600,00
48.	Przebudowa ul. Lotniczej w Pile	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	II kwartał 2013r.	IV kwartał 2013r.	850,00
49.	Przebudowa ul. Walki Młodych w Pile – na odcinku od ul. Okólnej do ul. Ludowej	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	II kwartał 2013r.	IV kwartał 2013r.	700,00
50.	Przebudowa ul. Bydgoskiej w Pile	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	III kwartał 2013r.	IV kwartał 2015r.	6 630,00
51.	Przebudowa ul. Karpackiej w Pile	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	II kwartał 2013r.	IV kwartał 2014r.	800,00
<b>XIII. INNE</b>					
52.	Renowacja drogi wraz zagospodarowaniem terenu inwestycji, w tym elementy małej architektury oraz nasadzenia drzew i krzewów, w Pile przy al. Niepodległości 19-21-23”	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości	II kwartał 2014r.	IV kwartał 2014r.	120,00
53.	Oświetlenie iluminacyjne mostów w Pile	Gmina Piła	II kwartał 2012r.	IV kwartał 2014r.	190,00
<b>RAZEM:</b>					<b>370 578,00</b>

## 2. Karty projektów rewitalizacyjnych

### 2.1. Projekty z zakresu infrastruktury służby zdrowia

<b>Tytuł/nazwa Projektu 1</b>
<b>Rewitalizacja obszaru miasta Piły w obrębie posesji Ars Medical Sp. z o.o. oraz dróg dojazdowych od ul. Matwiejewa i ul. Kraszewskiego</b>
<b>Lokalizacja Projektu</b>
Projekt zlokalizowany jest w mieście Pile, w obrębie działek nr 1415 i nr 26/38 należących do Ars Medical Sp. z o.o. w Pile oraz działki nr 26/19 stanowiącej wspólną drogę dojazdową od ul. Kraszewskiego i ul. Matwiejewa. Ponadto działaniami rewitalizacyjnymi objęta jest przyległa do terenu Spółki od ul. Matwiejewa działka nr 26/5, działka nr 1275 zlokalizowana w rejonie ul. Salezjańskiej i Al. Wojska Polskiego, przeznaczona na ogólnodostępny parking osiedlowy oraz działka nr 427/3, tj. skrzyżowanie ul. Matwiejewa z Al. Wojska Polskiego, stanowiące część drogi wojewódzkiej nr 179, objęte będą przez Ars Medical monitoringiem wizyjnym połączonym z systemem nadzoru Straży Miejskiej w Pile. Wszystkie działki objęte Projektem położone są w obrębie geodezyjnym nr 19 dla miasta Piły, w powiecie pilskim, województwie wielkopolskim.
<b>Wnioskodawca</b>
Ars Medical Sp. z o.o. Al. Wojska Polskiego 43 64-920 Piła
<b>Przedmiot i cel projektu</b>
<p>Rzeczowy zakres projektu obejmuje realizację następujących zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <i>Rozbudowę, przebudowę oraz modernizację powstałego w latach 30-tych ubiegłego wieku, dotychczas użytkowanego budynku przez Ars Medical Sp. z o.o. w Pile, na działce nr 1415. Rozbudowana o 7 kondygnacji (6 nadziemnych i 1 podziemną) części obecnie funkcjonującego budynku placówki medycznej, wraz z kompletnym wyposażeniem obiektu w elementy stałe i wyposażenie ruchome, służyć będzie utworzeniu chirurgicznych sal operacyjnych, nowoczesnej pracowni kardioangiografii, oddziału chirurgicznego, oddziału intensywnej opieki medycznej, izby przyjęć, poczekalni dla matki z dzieckiem i opiekunem dla dzieci, lekarskich gabinetów specjalistycznych oraz poradni lekarzy rodzinnych, centralnej sterylizatorni i dezynfektorni, zaplecza technicznego, instalacji gazów medycznych z niezbędną infrastrukturą zasilania, wentylacji i klimatyzacji, zaplecza dla odpadów medycznych, szatni dla personelu oraz pomieszczeń dla pracowników. Obiekt zostanie wyposażony w nowoczesną aparaturę medyczną oraz infrastrukturę informatyczną, zintegrowaną z systemem aparatury na salach operacyjnych, łącznie z udostępnieniem sieci internetowej dla pacjentów. Kompleksowość inwestycji obejmie również przystosowanie klatki schodowej w zachodnim skrzydle budynku dla potrzeb nowopowstałego obiektu, z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych. Dokonana zostanie modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej obiektu oraz kanalizacji deszczowej, która będzie odprowadzała wody opadowe z terenów utwardzonych na działce nr 1415 Spółki oraz z dachu nowopowstałego budynku. Wykonane będzie też niezbędne dla inwestycji przyłącze elektryczne wraz z trafostacją. Wszystkie elementy inwestycji uwzględniają zastosowanie</i></li> </ol>

materiałów, technologii i urządzeń energooszczędnych, jak również przystosowanie funkcjonalności do potrzeb osób niepełnosprawnych i będą zgodne z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 29.06.2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, a także z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 12.04.2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Powierzchnia zabudowy nowego obiektu wyniesie 553,30 m<sup>2</sup>, powierzchnia użytkowa 5.135,00 m<sup>2</sup>, kubatura 15.438,80 m<sup>3</sup>.

2. Zainstalowanie nowoczesnego, przeciwpożarowego systemu alarmowego w nowym obiekcie oraz podłączenie go do miejskiego systemu ppoż. w Powiatowej Komendzie Straży Pożarnej w Pile,
3. Założenie całodobowego monitoringu wizyjnego poprzez instalację kamer telewizji przemysłowej w obrębie działek nr 1415 i 26/38 należących do posesji Ars Medical, części działki nr 26/19 stanowiącej wspólną drogę dojazdową od ul. Kraszewskiego i ul. Matwiejewa, jak również skrzyżowania ul. Matwiejewa z Al. Wojska Polskiego w obrębie działki nr 427/3 ( droga wojewódzka nr 179), wraz z przyległą działką nr 26/5 oraz ogólnodostępnym parkingiem osiedlowym, zlokalizowanym na miejskiej działce nr 1275 w obrębie ul. Salezjańskiej i Al. Wojska Polskiego. Kamery nadzorujące wspólną drogę dojazdową (działka nr 26/19) oraz działki nr 26/5, 1275 i 427/3 podłączone będą również do miejskiego systemu monitoringu wizyjnego, nadzorowanego przez Straż Miejską w Pile.

Ponadto placówka będzie prowadziła działania edukacyjne o szerokiej tematyce prozdrowotnej w zakresie profilaktyki chorób, zwłaszcza kardiologicznych i nowotworowych, głównie wśród kobiet. Działania te będą podejmowane w formie filmów informacyjno-edukacyjnych dla pacjentów w poczekalniach nowego obiektu. Poprzez prowadzenie działań w kierunku promocji nowych usług medycznych placówki wśród pacjentów zagranicznych, nastąpi intensyfikacja ruchu turystycznego w regionie.

#### Harmonogram realizacji Projektu

Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2013r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2014r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>39 815</b>

## 2.2. Projekty z zakresu infrastruktury aktywizacji gospodarczej

<b>Tytuł/nazwa Projektu 2</b>	
Rozbudowa i adaptacja obiektu przy ul. Dr Franciszka Witaszka w Pile na biurowiec z przeznaczeniem na działalność biurowo – usługową	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Projekt zlokalizowany jest w Pile przy ul. Dr Franciszka Witaszka obejmuje nieruchomości o numerach geodezyjnych: 666, 568, 335/10, 335/11, 335/7	
<b>Wnioskodawca</b>	
P.R.E.S.C.O GROUP S.A. Al. Jana Pawła II 15 00-828 Warszawa	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p>Przedmiotem projektu jest rozbudowa i adaptacja trzykondygnacyjnego obiektu po centrum handlowo – usługowym na nowe funkcje biuro – usługowe. Adaptowany/ rozbudowywany budynek nieużytkowany od wielu lat jest w znacznym stopniu zdewastowany. Dewastacja dotyczy również otoczenia obiektu. Celem projektu jest rewitalizacja zdewastowanego obiektu i jego otoczenia, nadanie mu nowych funkcji i stworzenie warunków do lokowania i rozwoju działalności gospodarczej.</p> <p>Zakres rzeczowy projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• przygotowanie dokumentacji projektowej,</li> <li>• rozbudowa i adaptacja obiektu z otoczeniem,</li> <li>• zakup i montaż wyposażenia</li> </ul> <p>W wyniku inwestycji powstanie nowoczesny obiekt dysponujący ok. 2 250 m<sup>2</sup> powierzchni biurowej o najwyższych standardach. Ok. 1 525 m<sup>2</sup> powierzchni stanowić będzie powierzchnia biurowa przeznaczona dla właściciela budynku w związku z rozwijającą się Spółką, ok. 460 m<sup>2</sup> ma być przeznaczona na usługi instytucji prawnych, finansowych i ubezpieczeniowych. Pozostałe ok. 265 m<sup>2</sup> powierzchni zostanie przeznaczone na usługi gastronomiczne świadczone przez restaurację. Obiekt będzie przystosowany dla osób niepełnosprawnych, bez barier architektonicznych, zamontowana zostanie również winda.</p>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	II kwartał 2013 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	IV kwartał 2014 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	10 000,00

<b>Tytuł/nazwa Projektu 3</b>	
Piłski Inkubator Przedsiębiorczości	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Dąbrowskiego 8 (obręb 16 nr działek: 21/19, 21/20)	

<b>Wnioskodawca</b>	
INWEST-PARK Sp. z o.o. ul. Dąbrowskiego 8 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p><i>Projekt w realizacji, współfinansowany środkami unijnymi w ramach wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013. Przedmiotem przedsięwzięcia jest adaptacja parteru budynku biurowo – usługowego przy ul. Dąbrowskiego 8 w Pile na potrzeby Pilskiego Inkubatora Przedsiębiorczości (PIP). Adaptacja jest realizowana w oparciu o zmianę sposobu użytkowania części budynku na działalność PIP, z niezbędnym zapleczem socjalnym, wymianą kompleksową infrastruktury technicznej wewnętrznej oraz elementów budowlanych stanu wykończeniowego i pochylnią dla osób niepełnosprawnych.</i></p> <p><i>Misją PIP będzie wsparcie przedsiębiorców w rozwijaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej poprzez zapewnienie adresu oraz dostępu do powierzchni biurowej i specjalistycznych usług doradczych, finansowych, proinnowacyjnych, informacyjnych, szkoleniowych i środowiskowych. Utworzenie PIP ma na celu pobudzenie rynku pracy, aktywizację środowisk gospodarczego i naukowego oraz stworzenie miejsca i modelu świadczenia kompleksowych usług, w szczególności na rzecz sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw subregionu pilskiego w jednym miejscu, we współpracy z Gminą Piła, Wielkopolską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, Poznańskim Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości i uczelniami wyższymi działającymi na terenie miasta.</i></p>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2013 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2013 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>3 900</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 4</b>
<b>Przebudowa dróg dojazdowych do obiektów użytkowych oraz parkingu, remont elewacji pomieszczeń użytkowych przy Pilskim Inkubatorze Przedsiębiorczości</b>
<b>Lokalizacja Projektu</b>
ul. Dąbrowskiego 8 (obręb 16 nr działek: 21/19, 21/20)
<b>Wnioskodawca</b>
INWEST-PARK Sp. z o.o. ul. Dąbrowskiego 8 64-920 Piła

<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Zakres projektu obejmuje przebudowę dróg dojazdowych i parkingu polegającą na wymianie nawierzchni asfaltowej na bezpieczną; wykonanie nowego ogrodzenia; przebudowę oświetlenia; założenie trawników. Remont obiektów użytkowych polegać będzie na wymianie całości tynków (elewacyjnych). Wykonanie tych prac pozwoli poprawić wizerunek architektoniczny tego obszaru, gdzie działa kilkadziesiąt firm.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2020 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>III kwartał 2020 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>4 500</b>

### 2.3. Projekty z zakresu infrastruktury edukacyjnej

<b>Tytuł/nazwa Projektu 5</b>	
<b>Termomodernizacja budynku Gimnazjum Nr 4 im. I. J. Paderewskiego w Pile</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Gimnazjum Nr 4 im. I. J. Paderewskiego w Pile ul. Kujawska 18 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Celem projektu jest uzyskanie oszczędności finansowych związanych z opłatami za centralne ogrzewanie. Ponadto inwestycja poprawi wygląd architektoniczny budynku. W ramach projektu przewiduje się wykonanie docieplenia budynku gimnazjum (termomodernizacja) oraz wymianę pokrycia połaci dachu sali gimnastycznej.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>I kwartał 2018 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>III kwartał 2024 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>2 500</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 6</b>	
<b>Termomodernizacja budynku Żłobka Nr 1 w Pile, budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Żłobek Nr 1 w Pile ul. Grabowa 7 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	



<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Celem projektu jest uzyskanie oszczędności finansowych związanych z opłatami za centralne ogrzewanie. Ponadto inwestycja poprawi wygląd architektoniczny budynku a budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci, poprawi atrakcyjność oraz warunki bezpieczeństwa zabaw. W ramach projektu przewiduje się wykonanie docieplenia budynku żłobka (termomodernizacja) oraz budowę nowoczesnego placu zabaw dla dzieci.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2015 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2020 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	650

<b>Tytuł/nazwa Projektu 7</b>	
<b>Odnowienie elewacji budynku Gimnazjum Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki w Pile oraz remont dachu</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Gimnazjum Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki w Pile ul. Bydgoska 23 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Celem jest poprawa wyglądu zewnętrznego budynku gimnazjum oraz poprawę stanu technicznego dachu. W ramach projektu zaplanowane zostało wykonanie prac polegających na odnowieniu elewacji budynku gimnazjum oraz remoncie dachu.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2018 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2024 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	500

<b>Tytuł/nazwa Projektu 8</b>	
<b>Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola N 1 ul. dr Franciszka Witaszka 4 w Piłe. Budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. dr Franciszka Witaszka 4 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Celem projektu jest uzyskanie oszczędności finansowych związanych z opłatami za centralne ogrzewanie. W ramach projektu zostaną wykonane prace polegające na wykonaniu docieplenia budynku (termomodernizacja). Zakres projektu obejmuje również budowę nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Inwestycja poprawi wygląd architektoniczny budynku a budowa nowoczesnego placu zabaw przyczyni się do poprawy warunków bezpieczeństwa zabaw.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>I kwartał 2015 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>III kwartał 2020 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>450</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 9</b>	
<b>Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 3 Piłe, z zagospodarowaniem terenu tj. budową nowego placu zabaw dla dzieci i remontem ciągów komunikacyjnych</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Wincentego Pola 16 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Celem projektu jest uzyskanie oszczędności finansowych związanych z opłatami za centralne ogrzewanie. Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku przedszkola (termomodernizacja) oraz wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych i budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Inwestycja poprawi wygląd architektoniczny budynku natomiast remont ciągów komunikacyjnych oraz budowa placu zabaw będą miały pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa dzieci i przechodniów.</i>	

<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2015 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2020 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	600

<b>Tytuł/nazwa Projektu 10</b>	
<b>Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 5 Pile, z zagospodarowaniem terenu tj. budową nowego placu zabaw dla dzieci i remontem ciągów komunikacyjnych</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Konopnickiej 7 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p><i>Celem projektu jest uzyskanie oszczędności finansowych związanych z opłatami za centralne ogrzewanie. Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku przedszkola (termomodernizacja) oraz wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych i budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Inwestycja poprawi wygląd architektoniczny budynku natomiast remont ciągów komunikacyjnych oraz budowa placu zabaw będą miały pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa dzieci i przechodniów.</i></p>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2015 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2020 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	650

<b>Tytuł/nazwa Projektu 11</b>	
<b>Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 6 Pile. Budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci Wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Żeleńskiego 15 64-920 Piła	

<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Celem projektu jest uzyskanie oszczędności finansowych związanych z opłatami za centralne ogrzewanie. Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku przedszkola (termomodernizacja) oraz wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych i budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Inwestycja poprawi wygląd architektoniczny budynku natomiast remont ciągów komunikacyjnych oraz budowa placu zabaw będą miały pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa dzieci i przechodniów.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2015 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2020 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	600

<b>Tytuł/nazwa Projektu 12</b>	
Wykonanie nowoczesnego placu zabaw dla dzieci przy Publicznym Przedszkolu Nr 7 im. Pszczołki Mai w Pile	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Wincentego Witosa 22 A 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Przedmiotem projektu jest wykonanie nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. W wyniku realizacji projektu nastąpi poprawa atrakcyjności placu zabaw dla dzieci oraz zwiększenie warunków bezpieczeństwa zabaw.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2015 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2020 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	250

<b>Tytuł/nazwa Projektu 13</b>	
<b>Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 11 w Pile. Budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. św. Jana Bosko 2 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Celem projektu jest uzyskanie oszczędności finansowych związanych z opłatami za centralne ogrzewanie. Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku przedszkola (termomodernizacja) oraz wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych i budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Inwestycja poprawi wygląd architektoniczny budynku natomiast remont ciągów komunikacyjnych oraz budowa placu zabaw będą miały pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa dzieci i przechodniów.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>I kwartał 2015 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>III kwartał 2020 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>650</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 14</b>	
<b>Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 15 w Pile. Wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Grabowa 20 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Celem projektu jest uzyskanie oszczędności finansowych związanych z opłatami za centralne ogrzewanie. W ramach projektu przewiduje się wykonanie docieplenia budynku (termomodernizacja) oraz remont ciągów komunikacyjnych. Realizacja projektu przyczyni się do poprawy wyglądu architektonicznego budynku oraz poprawy bezpieczeństwa ruchu pieszych.</i>	

<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2015 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2020 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	600

<b>Tytuł/nazwa Projektu 15</b>	
Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 17 im. Krasnala Hałabały w Pile. Budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Śniadeckich 3 A 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p><i>Celem projektu jest uzyskanie oszczędności finansowych związanych z opłatami za centralne ogrzewanie. Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku przedszkola (termomodernizacja) oraz wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych i budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Inwestycja poprawi wygląd architektoniczny budynku natomiast remont ciągów komunikacyjnych oraz budowa placu zabaw będą miały pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa dzieci i przechodniów.</i></p>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2015 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2020 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	650

<b>Tytuł/nazwa Projektu 16</b>	
Renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Stanisława Staszica w Pile	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Buczka 11 64-920 Piła	

<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Przedmiotem projektu jest renowacja elewacji budynku szkoły podstawowej. Obiekt wpisany jest do rejestru zabytków. Wymaga podjęcia działań naprawczych przywracających pierwotny stan elewacji.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2015 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2020 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>700</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 17</b>	
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 4 im. Mikołaja Kopernika w Pile	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Grabowa 18 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku (termomodernizacja) oraz wykonanie wymiany instalacji elektrycznej oraz częściowej wymiany instalacji c.o .</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2018 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2024 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>1 500</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 18</b>	
<b>Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 5 im. Dzieci Polskich w Piłe</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
al. Niepodległości 18 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Obiekt z końca XIX w. wpisany do rejestru zabytków, dawny Instytut Głuchoniemych. Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku – termomodernizacja, z zachowaniem walorów architektonicznych budynku. Realizacja projektu przyczyni się do uzyskania oszczędności finansowych związanych z opłatami za centralne ogrzewanie oraz rewitalizacji budynku.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>I kwartał 2018 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>III kwartał, 2024 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>1 000</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 19</b>	
<b>Renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 7 im. Adama Mickiewicza w Piłe. Budowa nowej hali sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
al. Wojska Polskiego 45 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Obiekt należący do zespołu budynków dawnego seminarium nauczycielskiego, wpisany do rejestru zabytków. Przedmiotem projektu jest renowacja elewacji budynku oraz remont konstrukcji dachu, zagospodarowanie terenu szkoły wraz z chodnikami, drogami dojazdowymi i parkingiem oraz budowa nowej hali sportowej.</i>	



<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2018 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2024 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	10 000

<b>Tytuł/nazwa Projektu 20</b>
<b>Budowa Centrum Edukacji Przyrodniczej Polskiego Związku Łowieckiego w Pile</b>
<b>Lokalizacja Projektu</b>
ul. Kusocińskiego 64-920 Piła działka nr 69/29
<b>Wnioskodawca</b>
Polski Związek Łowiecki Zarząd Okręgowy
<b>Przedmiot i cel projektu</b>
<p><i>Celem projektu jest zwiększenie poziomu świadomości społeczeństwa w Polsce na temat przyczyn oraz tempa zanikania siedlisk i wymierania gatunków, znaczenia różnorodności biologicznej, dla jakości życia człowieka oraz utrzymania równowagi w środowisku, jak również potrzeba i sposób jej zachowania poprzez wybudowanie Centrum Edukacji Przyrodniczej w Pile.</i></p> <p><i>Cele szczegółowe:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa dzięki realizacji programu edukacyjnego Centrum,</i></li> <li>• <i>Edukacja ekologiczna dzieci, młodzieży, przedsiębiorców i grup zawodowych związanych z ochroną przyrody,</i></li> <li>• <i>Doskonalenie kadr związanych z ochroną przyrody, edukacją ekologiczną,</i></li> <li>• <i>Integracja różnych grup zawodowych i ich współpraca na rzecz ochrony przyrody,</i></li> <li>• <i>Podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności ich praktycznego zastosowania przez pracowników Polskiego Związku Łowieckiego ( PZŁ ), Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe ( PGL LP), nauczycieli szkół, administracji rządowej i samorządowej oraz sektora prywatnego poprzez ich aktywny udział w organizowanych przedsięwzięciach edukacyjnych,</i></li> <li>• <i>Wymiana doświadczeń grup zawodowych związanych z ochroną środowiska i przekaz najnowszych osiągnięć naukowych z zakresu różnorodności biologicznej,</i></li> <li>• <i>zакtywizowanie pracowników PZŁ, PGL, LP, nauczycieli, pracowników administracji rządowej i samorządowej oraz sektora prywatnego do podejmowania wspólnych inicjatyw w zakresie edukacji ekologicznej, aktywnych form ochrony przyrody i znaczenia różnorodności biologicznej.</i></li> </ul>

<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	2014 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	2016 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>7 637</b>

## 2.4. Projekty z zakresu infrastruktury sieciowej

<b>Tytuł/nazwa Projektu 21</b>	
<b>Budowa sieci kanalizacji deszczowej w ulic Wawelskiej, Fabrycznej i Walki Młodych w Pile</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ulice Wawelska, Fabryczna i Walki Młodych w Pile działki o numerach geodezyjnych: 61/4; 60; 50/20; 51; 52 (obręb 28 Piła) 1/3; 6; 7; 27/5; 31 (obręb 35 Piła)	
<b>Wnioskodawca</b>	
Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Spółka z o.o. w Pile ul. Chopina 2 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p><i>Zakres projektu obejmuje wykonanie kompleksowych prac projektowo-realizacyjnych w tym:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>wykonanie dokumentacji projektowej</i></li> <li>• <i>dokonanie koniecznych uzgodnień</i></li> <li>• <i>uzyskanie pozwolenia na budowę</i></li> <li>• <i>budowę sieci deszczowej o długości około 2486 mb</i></li> </ul>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>I kwartał 2012 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>IV kwartał 2013 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>2 100</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 22</b>	
<b>Budowa sieci wodociągowej w ulicy Śląskiej w Pile</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ulica Śląska	
<b>Wnioskodawca</b>	
Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Spółka z o.o. w Pile ul. Chopina 2 64-920 Piła	

<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Zakres projektu obejmuje wykonanie kompleksowych prac obejmujących:</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>wykonanie dokumentacji projektowej</i></li> <li>• <i>dokonanie koniecznych uzgodnień</i></li> <li>• <i>uzyskanie pozwolenia na budowę</i></li> <li>• <i>budowę sieci wodociągowej o długości około 700 mb</i></li> </ul>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	2014 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	2014 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>650</b>

## 2.5. Projekty z zakresu terenów zieleni

<b>Tytuł/nazwa Projektu 23</b>	
<b>Wykonanie nasadzeń drzew wysokich wzdłuż ulicy Podgórnej</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Projekt zlokalizowany zostanie w pasie drogowym ulicy Podgórnej, obręb nr 18 działki nr 660, 661, 673	
<b>Wnioskodawca</b>	
Zarząd Dróg i Zieleni w Pile ul. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Celem projektu jest oddzielenie pasa drogowy od istniejącej zabudowy, na której zlokalizowane są garaże. W ramach projektu zostaną posadzone drzewa, przeważnie wysokie, o rozłożystym pokroju oraz niższa roślinność uzupełniająca nasadzenia wysokie. Realizacja projektu wpłynie na poprawę estetyki terenu i jego atrakcyjności.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2014 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	IV kwartał 2014 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>100</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 24</b>	
<b>Zagospodarowanie terenu zieleni znajdującego się wzdłuż Alei Piastów i Placu Zwycięstwa</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Aleja Piastów (obręb 18 nr działek: 437, 440), Plac Zwycięstwa (obręb 18 nr działek: 669; 69/5; 72/2; 72/3)	
<b>Wnioskodawca</b>	
Zarząd Dróg i Zieleni w Pile ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła	

<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Przedmiotem projektu jest przebudowa zieleńców z uwzględnieniem nasadzeń trwałych wraz z wprowadzeniem elementów małej architektury nawiązujących do projektowanych elementów na Pl. Konstytucji 3 Maja (ławki, kosze, murki oporowe z siedziskami, cienniki), wraz z wykonaniem oświetlenia. Realizacja inwestycji wpłynie na poprawę wizerunku centrum miasta, stworzy nowe miejsca wypoczynku dla mieszkańców.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2014 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2015 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>200</b>

## 2.6. Projekty z zakresu infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej

<b>Tytuł/nazwa Projektu 25</b>	
<b>Rewitalizacja bulwarów nadrzecznych w Pile</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Konopnickiej (obręb 18 nr działek: 215/18) Wodna (obręb 18 nr działek: 399/5; 393; 162/1) Jana Pawła II (obręb 18 nr działek: 28/10) Bulwary Chatellerault (obręb 18 nr działek: 402/1; 683; 682; 681 )	
<b>Wnioskodawca</b>	
Zarząd Dróg i Zieleni w Pile ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>W ramach projektu zostanie przeprowadzony remont nawierzchni, montaż elementów małej architektury (ławki, kosze, balustrady, miejsca piknikowe - stoły z ławkami, siłownia na powietrzu i ścieżka zdrowia w miejscu starego miasteczka rowerowego), przebudowa oświetlenia, założenie trawników, wykonanie nowych nasadzeń trwałych, prace pielęgnacyjne w zadrzewieniach. W swoim zakresie projekt będzie komplementarny w stosunku do realizowanego projektu Piłskiej strefy aktywności turystycznej. Realizacja projektu pozwoli na pełne wykorzystanie terenów rekreacyjnych Piły i podniesie wartość użytkową w/w terenów.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	II kwartał 2014 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	II kwartał 2020 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>2 000</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 26</b>	
<b>Zagospodarowanie terenu zieleni znajdującego się w rejonie ulic: Boh. Stalingradu, Drygasa, Pl. 9 Maja</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Bohaterów Stalingradu/ Drygasa / Pl. 9 Maja (obręb 18 nr działek: 615; 602; 604; 619; 1/4; 4/4; obręb 19 nr działek: 356/5; 356/13)	
<b>Wnioskodawca</b>	
Zarząd Dróg i Zieleni w Pile ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła	

<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Przedmiotem projektu jest wykonanie nawierzchni utwardzonej, zakup i montażu elementów małej architektury (ławki, kosze, balustrady, murki oporowe), wykonanie oświetlenia oraz pielęgnacji zieleni (prac w zadrzewieniach, ewentualnie nowych nasadzeń, założenie trawników). Zagospodarowanie w/w terenu wpłynie na wzrost bezpieczeństwa mieszkańców, zwiększy również estetykę tej części miasta.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	II kwartał 2014 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2014 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	500

<b>Tytuł/nazwa Projektu 27</b>	
Przebudowa boiska do gry w rejonie ulic Kapucyńskiej - Wyrzyskiej - Komuny Paryskiej	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Kapucyńska (obręb 27 nr działek: 62/21; 34/63)	
<b>Wnioskodawca</b>	
Zarząd Dróg i Zieleni w Pile ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Zakres projektu obejmuje przebudowę boiska w tym: wymiana asfaltowej nawierzchni boiska na bezpieczną (nawierzchnia poliuretanowa), wykonanie nowego ogrodzenia oraz nawierzchni utwardzonych wokół boiska, montaż elementów małej architektury (ławki, kosze, bramki do gry w piłkę nożną, kosze do koszykówki, piłkochwyty), przebudowa oświetlenia, założenie trawników. Przebudowa boiska wpłynie na wzrost integracji mieszkańców, pobudzenie aktywności sportowej dzieci i młodzieży.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	II kwartał 2014r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	II kwartał 2015r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	200



<b>Tytuł/nazwa Projektu 28</b>	
<b>Modernizacja Ośrodka Turystyczno-Wypoczynkowego „Płotki” w Pile</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Ośrodek Turystyczno-Wypoczynkowy „Płotki”	
<b>Wnioskodawca</b>	
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pile ul. Bydgoska 76 64-920 Piła,	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Zakres projektu przewiduje przebudowę Ośrodka Turystyczno-Wypoczynkowego „Płotki”, w granicach istniejącego ośrodka, w tym: uzbrojenie w infrastrukturę techniczną terenów rekreacyjnych, rozbiórkę istniejących, wyeksploatowanych domków rekreacyjnych, budowę nowych domków całorocznych, budowę zaplecza rekreacyjnego (siłownia zewnętrzna, place zabaw), budowę ścieżek rowerowych i ciągów pieszych, dróg wewnętrznych.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2013 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>III kwartał 2015 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>10 000</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 29</b>	
<b>Zagospodarowanie gminnych terenów zieleni w Pile w rejonie Placu Lotnictwa, ulicy Chopina, ulicy Matwiejewa</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Obręb nr 19 działki nr 41/1, 29/2, 33. 30/1, 641/4, 37/3, 41/12, 29/1	
<b>Wnioskodawca</b>	
Zarząd Dróg i Zieleni w Pile, ul. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Przedmiotem projektu jest zagospodarowanie terenów poprzez usytuowanie elementów małej architektury, budowę placów zabaw i miejsc postojowych, zagospodarowanie zieleni. Planowana inwestycja wpłynie na rozwój i podniesienie jakości terenów przyległych do osiedli mieszkaniowych.</i>	

<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	2014r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	2016r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	1 200

<b>Tytuł/nazwa Projektu 30</b>
<b>Budowa markowego produktu Wielkopolski: Pilska strefa aktywności</b>
<b>Lokalizacja Projektu</b>
<p>Etap I – centrum wyspy miejskiej i bulwary rz. Gwdy</p> <p>Etap II – zagospodarowanie pl. Zwycięstwa; północnej części wyspy miejskiej oraz terenu nadrzecznego od ul. Dąbrowskiego, przez starorzecze, do zakola rz. Gwdy.</p> <p>Etap III – tereny nad Zalewem Koszyckim</p> <p>Etap IV – rejon lotniska</p>
<b>Wnioskodawca</b>
<p>Gmina Piła</p> <p>Pl. Staszica 10</p> <p>64-920 Piła</p>
<b>Przedmiot i cel projektu</b>
<p><i>Przedmiotem projektu jest stworzenie markowego produktu regionu pn. Pilska strefa aktywności. W ramach projektu mają być zrealizowane obiekty edukacyjno – kulturalne: amfiteatr, park odkrywców, mediateka oraz infrastruktura turystyczno-rekreacyjna wybudowana wzdłuż brzegów rzeki oraz na wyspie miejskiej, połączona szlakiem wodnym rzeki Gwdy na długości ok. 7 km – m.in. przystanie wodne, ścieżki pieszo-rowerowe z miejscami piknikowymi i rekreacyjnymi, boiska sportowe. Inwestycja podzielona jest na etapy zróżnicowane są pod względem lokalizacji oraz charakteru planowanych działań.</i></p> <p><i>Etap I</i></p> <p><i>Etap w realizacji, projekt pn. „Budowa markowego produktu turystycznego Wielkopolski: Pilska strefa aktywności turystycznej” został wpisany przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego na listę projektów kluczowych, wskazanych do współfinansowania środkami WRPO na lata 2007 – 2013. Zakres rzeczowy I etapu obejmuje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>ciągi pieszo-rowerowe: wzdłuż lewej strony rzeki Gwdy od Mostów Królewskich do kładki na wyspie miejskiej, trzy miejsca wypoczynkowo-piknikowe; od kładki na wyspie miejskiej od strony al. Niepodległości, wzdłuż Bulwarów Chatellerault po prawej stronie rzeki Gwdy do Placu Staszica;</i></li> <li>• <i>trzy przystanie turystyczne na rzece Gwdzie: przy al. Wyzwolenia, na wyspie miejskiej, przy moście Zygmunta Starego;</i></li> <li>• <i>zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne wyspy miejskiej – przebudowa głównego placu, przebudowa i rozbudowa fontanny, budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż wschodniego brzegu wyspy, plac zabaw, z urządzeniami siłowni, zieleni.</i></li> <li>• <i>łączna pow. rewitalizowanego obszaru wynosi ok. 3 ha.</i></li> </ul>

### **Etap II**

*Rewitalizacja i zagospodarowanie Pl. Zwycięstwa. Powierzchnia terenu 1,3 ha, na której zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego zlokalizowane mogą być tereny usług i administracji oraz komunikacji wewnętrznej (drogi wewnętrzne, place i przejścia piesze). W ramach rewitalizacji planowana jest lokalizacja nowoczesnej mediateki, połączonej z salami wystawowymi oraz usług, w tym gastronomicznych.*

*Zakończenie prac rewitalizacyjnych na wyspie miejskiej oraz zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne niewykorzystywanych terenów wzdłuż rz. Gwdy; teren o pow. ok. 30 ha od ul. Dąbrowskiego do ul. Małgorzaty. Zakres rzeczowy: wyspa miejska – budowa amfiteatru, wieży widokowej, usługowej infrastruktury towarzyszącej, z modernizacją istniejącego zagospodarowania północnej części wyspy, budowa mostku łączącego ciąg pieszo-rowerowy wyspy z istniejącą trasą do Mostów Królewskich; tereny nadrzeczne – budowa parku odkrywców, zagospodarowanie sportowo-rekreacyjne obszaru, budowa przystani na rz. Gwdzie przy Mostach Królewskich oraz na wys. pętli autobusowej przy ul. Walki Młodych, udrożnienie starorzecza i budowa przejazd/mostku, przystosowanie części nabrzeża do cumowania kajaków i małych jednostek pływających.*

### **Etap III**

*Zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne terenów nad Zalewem Koszyckim, pow. ok. 16 ha. W zakresie projektu zagospodarowanie południowo – wschodniej części Zalewu: parking dla kamperów, tereny sportowo-rekreacyjne, przygotowanie terenu do lokalizacji infrastruktury usługowej, w tym gastronomii, trasy pieszo-rowerowe, stworzenie warunków do wykorzystania Zalewu jako atrakcyjnego miejsca uprawiania cichych sportów wodnych- małe żaglówki, windsurfing, rowery wodne, łódki. Promocja walorów przyrodniczych półwyspu północnego, w tym wyznaczenie przyrodniczych ścieżek edukacyjnych.*

### **Etap IV**

*Teren planowany na lokalizację muzeum wojskowego objęty jest Lokalnym programem rewitalizacji obszarów powojennych na terenie miasta Piły. Zakres projektu obejmie adaptację 5 schronohangarów na funkcje muzealne, miejsce gromadzenia i prezentacji militariów – pojazdy wojskowe, eksponaty dokumentujące historię lotnisk. Zagospodarowanie terenu ma umożliwić wytyczenie ścieżek edukacyjnych w rejonie lotniska prezentujących historię lotnictwa w Pile i materialne dowody przeszłości (m.in. zachowane obiekty lotniskowe, historię fabryki samolotów Albatros, krąg kompensacyjny) oraz demonstrację pojazdów wojskowych w ruchu.*

*Realizacja projektu pozwoli na powstanie markowego produktu, istotnego w skali subregionu i regionu Wielkopolski. Wykorzystany zostanie w pełni potencjał wskazanych do rewitalizacji obszarów miejskich, szczególnie ich walorów przestrzennych i przyrodniczych.*

#### **Harmonogram realizacji Projektu**

Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	II kwartał 2012 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	II kwartał 2022 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>180 000</b>

## 2.7. Projekty z zakresu infrastruktury społecznej

<b>Tytuł/nazwa Projektu 31</b>	
<b>Remont jadłodajni zlokalizowanej przy ul. Okólnej 32a w Pile</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Okólna 32a 64-920 Piła	
<b>Wnioskodawca</b>	
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile ul. Kwiatowa 5 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p><i>Przedmiotem projektu jest przeprowadzenie gruntownego remontu jadłodajni, mieszczącej się w budynku dawnego przedszkola przy ul. Okólnej 32a. Jadłodajnia, dzierżawiona obecnie od gminy przez Caritas Parafii św. Antoniego w Pile, realizuje zadania polegające nażywieniu osób ubogich, kierowanych przez MOPS.</i></p> <p><i>Celem projektu poprawa warunków i jakości usług świadczonych w zakresie dożywiania osób ubogich z terenu Piły.</i></p>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2016</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>IV kwartał 2016</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>300</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 32</b>	
<b>Utworzenie punktu żywienia oraz dystrybucji pomocy rzeczowej, w rejonie ulic Niepodległości, Niemcewicza, Popiełuszki i O.M. Kolbe w Pile</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
rejon ulic Niepodległości, Niemcewicza, Popiełuszki i O.M. Kolbe	
<b>Wnioskodawca</b>	
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile ul. Kwiatowa 5 64-920 Piła	

<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p><i>Przedmiotem projektu jest utworzenie punktu żywienia oraz dystrybucji pomocy rzeczowej dla osób dotkniętych ubóstwem oraz przebywających w rejonie al. Niepodległości osób bezdomnych (Dom dla osób bezdomnych przy al. Niepodległości 135).</i></p> <p><i>Celem projektu jest poszerzenie oferty usług świadczonych w zakresie dożywiania poprzez utworzenie punktu żywienia.</i></p>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	II kwartał 2018
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2020
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	700

<b>Tytuł/nazwa Projektu 33</b>	
<p align="center"><b>Utworzenie schroniska w Pile, dla osób bezdomnych o szczególnych potrzebach</b></p>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
<p>Ul. Długosza 33 64-920 Piła</p>	
<b>Wnioskodawca</b>	
<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile ul. Kwiatowa 5 64-920 Piła</p>	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p><i>Przedmiotem projektu jest utworzenie schroniska dla osób bezdomnych o szczególnych potrzebach: starszych, niepełnosprawnych, wymagających opieki lecz nie kwalifikujących się do Domu Pomocy Społecznej. W chwili obecnej w obiekcie przy ul. Długosza 33, z uwagi na istotne bariery architektoniczne i ograniczenia lokalowe, nie ma możliwości zapewnienia opieki dla ww. grupy społecznej.</i></p> <p><i>Celem projektu jest poszerzenie bazy lokalowej zapewniającej schronienie osobom bezdomnym na terenie Piły, o szczególnych potrzebach.</i></p>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	IV kwartał 2020
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2024
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	4500

## 2.8. Projekty z zakresu infrastruktury kultury

<b>Tytuł/nazwa Projektu 34</b>	
Miejska sala koncertowo-audiowizualna w budynku przy ul. Dąbrowskiego 8 w Piła	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Dąbrowskiego 8, 64-920 Piła, obręb 16, działki nr 21/19, 21/20, 21/14, 32/1, 31/1, 30, 29, 28/7, 33/1, 51/6	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Przedmiotem projektu jest rozbudowa i przebudowa sali kinowej w budynku przy ul. Dąbrowskiego 8 w Piła na salę koncertowo-audiowizualną. Inwestycja obejmuje: przebudowę sali kinowej, uzupełnienie o garderoby, pomieszczenia techniczno-magazynowe i zaplecza, zapewnienie parametrów akustycznych, nowe instalacje sanitarne i elektryczne, zakup i montaż systemów audio-wideo, elektroakustycznych, oświetlenia scenicznego, mechaniki sceny i widowni, urządzeń inspicjenta, zmianę elewacji części parterowej, docieplenie dachu, zagospodarowanie terenu placu wejściowego oraz przebudowę parkingu. Docelowo planuje się doposażenie sali w system wideokonferencji oraz system tłumaczeń symultanicznych.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	II kwartał 2012r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	II kwartał 2015r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>6 720</b>

## 2.9. Projekty z zakresu infrastruktury mieszkaniowej

<b>Tytuł/nazwa Projektu 35</b>	
<b>Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy ul. 11 Listopada w Pile, realizowane przez Piłskie TBS Spółka z o.o.</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. 11 Listopada 45 64-920 Piła, Obręb 0018, działka nr 242/43,	
<b>Wnioskodawca</b>	
Piłskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. ul. Sikorskiego 82a 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Kompleksowa realizacja budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego z niezbędną infrastrukturą: przyłącza, tereny zielone, plac zabaw i rekreacji, ciągi piesze..</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2016 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>III kwartał 2020 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>2 000</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 36</b>	
<b>Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy ul. Kujawskiej w Pile, realizowane przez Piłskie TBS Spółka z o.o.</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Kujawska 10 64-920 Piła Obręb 0018, działki nr 63/1, 63/5,	
<b>Wnioskodawca</b>	
Piłskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. ul. Sikorskiego 82a 64-920 Piła	

<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Kompleksowa realizacja budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego z niezbędną infrastrukturą: przyłącza, tereny zielone, plac zabaw i rekreacji, ciągi piesze i drogi wewnętrzne, miejsca postojowe.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2016 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>III kwartał 2020 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>8 000</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 37</b>	
<b>Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy Pl. Powst. Warszawy w Pile, realizowane przez Piłskie TBS Spółka z o.o.</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Plac Powstańców W-wy 64-920 Piła Obręb 0027, działka nr 14/10,	
<b>Wnioskodawca</b>	
Piłskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. ul. Sikorskiego 82a 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Kompleksowa realizacja budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego z niezbędną infrastrukturą: przyłącza, tereny zielone, plac zabaw i rekreacji, ciągi piesze.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2016 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>III kwartał 2020 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>5 000</b>



<b>Tytuł/nazwa Projektu 38</b>	
<b>Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy ul. Sikorskiego w Pile realizowane przez Piłskie TBS Spółka z o.o.</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Sikorskiego 82a 64-920 Pił Obręb 0018, działka nr 176/10,	
<b>Wnioskodawca</b>	
Piłskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. ul. Sikorskiego 82a 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Kompleksowa realizacja budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego z niezbędną infrastrukturą: przyłącza, tereny zielone, plac zabaw i rekreacji, ciągi piesze i drogi wewnętrzne, miejsca postojowe.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2016 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>III kwartał 2020 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>10 000</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 39</b>	
<b>Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy ul. Żeleńskiego w Pile, realizowane przez Piłskie TBS Spółka z o.o.</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Żeleńskiego 2a 64-920 Piła Obręb 0017, działka nr 136,	
<b>Wnioskodawca</b>	
Piłskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. Ul. Sikorskiego 82a 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Kompleksowa realizacja budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego z niezbędną infrastrukturą: przyłącza, tereny zielone, plac zabaw i rekreacji, ciągi piesze.</i>	

<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2016 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>III kwartał 2020 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>3 000</b>

## 2.10. Projekty z zakresu infrastruktury bezpieczeństwa publicznego

<b>Tytuł/nazwa Projektu 40</b>	
<b>Rozbudowa miejskiego systemu monitoringu wizyjnego na terenie miasta Piły</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Obszar funkcjonalny Śródmieście i Zamość	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p>Projekt zakłada utworzenie strefy „bezpieczeństwa publicznego”, w tym zakup i instalację kamer monitorujących z włączeniem ich do miejskiego systemu monitoringu. Planuje się także przeniesienie i rozbudowę centrum monitoringu z Komendy Powiatowej Policji przy ul. Bydgoskiej do nowej siedziby na dworcu PKP.</p> <p>W obu obszarach funkcjonalnych rozbudowa monitoringu planowana jest w miejscach pełniących ogólnomiejskie funkcje publiczne oraz w miejscach sąsiadujących z terenami mieszkaniowymi, zagrożonych w sferze bezpieczeństwa.</p> <p>Miejsca w pierwszej kolejności proponowane do instalacji monitoringu.</p> <p>I. Śródmieście</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• wyspa miejska;</li> <li>• skrzyżowanie ulic: Bohaterów Stalingradu, Drygasa, Dzieci Polskich, Stefana Okrzei – przy samolocie;</li> <li>• skrzyżowanie ulic: Kilińskiego i Sikorskiego – przy Wyższej Szkole Biznesu;</li> <li>• skrzyżowanie ulic: Buczka i Okrzei – Pomnik Kolejarzy;</li> <li>• rejon ulic Grunwaldzkiej i Matwiejewa;</li> <li>• bulwary.</li> </ul> <p>II. Zamość</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• skrzyżowanie ulic: Ludowa i Wawelska (sięgacz);</li> <li>• skrzyżowanie ulic: Okólna – Ludowa (przy markecie „Polo”)</li> <li>• ulice Walki Młodych - Węglowa.</li> </ul> <p>Monitoringiem planuje się także objąć drogi wjazdowe do miasta (ulice: Wyspiańskiego, Siemiradzkiego, Poznańska, Walki Młodych, Wawelska, Bydgoska, Kossaka, al. Powstańców Wielkopolskich, al. Niepodległości, Al. Wojska Polskiego) oraz wszystkie większe skrzyżowania bądź ronda (typu Kossaka/ al. Powstańców Wielkopolskich). Celem działań jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa w mieście.</p>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	I kwartał 2013 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	IV kwartał 2018 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>1 600</b>

## 2.11. Projekty z zakresu infrastruktury drogowej

<b>Tytuł/nazwa Projektu 41</b>	
<b>Modernizacja południowej części obwodnicy śródmiejskiej na odcinku od ul. Podgórznej do ul. Kwiatowej z przebudową skrzyżowania z ul. Towarową i Pomorską</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Piła ul. Zygmunta Starego, ul. Okrzei, ul. Towarowa, ul. Pomorska.	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Przedmiotem projektu jest przebudowa odcinka ul. Zygmunta Starego na długości ok. 550 m wraz ze zmianą organizacji ruchu. Obejmuje on przebudowę skrzyżowania ulic Zygmunta Starego, Okrzei, Towarowa na rondo dwupasmowe wraz z przebudową odcinków wlotów. Na odcinku od ul. Kwiatowej do ronda ulica Zygmunta Starego zostanie poszerzona o dwa pasy ruchu. Zakres rzeczowy zawiera także: przebudowę istniejących i budowę nowych chodników, ciągów pieszo-rowerowych, budowę oświetlenia i kanalizacji deszczowej, przebudowę urządzeń infrastruktury technicznej kolidującej z zakresem inwestycji. Celem projektu jest poprawienie przejezdności, zapewnienie bezpieczeństwa ruchu w szczególności w rejonie skrzyżowania ulic Zygmunta Starego, Okrzei, Towarowa. Przedmiotowy fragment stanowi dokończenie obwodnicy jako głównej trasy wewnętrznego układu komunikacyjnego miasta.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	III kwartał 2013r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	IV kwartał 2014r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>5 000</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 42</b>	
<b>Przebudowa ul. 14-go Lutego, odcinka ul. 11 Listopada i części placu Konstytucji 3 Maja</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. 14-go Lutego, odcinka ul. 11 Listopada i części placu Konstytucji 383, 315/1, 315/2, 316/4, 320, 321/56, 321/58, 321/59, 321/60, 321/61, 321/62, 339/1, 339/2, 339/3, 340/3, 691, 235, 316/3, 317, 319, 321/50, 321/51, 321/54, 321/55, 335/6, 336, 337, 340/6, 368/1 obręb 18	

<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Plac Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p>Projekt przewiduje przebudowę następującego obszaru miasta Piły:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) część Placu Konstytucji 3-go Maja – przebudowa, stworzenie nowego wizerunku centrum miasta, polepszenie jego funkcjonalności</li> <li>2) ul. 14-go Lutego od Placu Konstytucji 3-go Maja do ul. Teatralnej i dalej do ul. Zygmunta Starego – modernizacja ulicy, przywrócenie historycznego wizerunku ulicy, poprawienie estetyki, zmiana funkcjonalności z położeniem nacisku na ruch pieszki i rowerowy,</li> <li>3) odcinek ul. 11-go Listopada od Placu Konstytucji 3-go Maja do ul. dr Franciszka Witaszka – modernizacja ulicy, przywrócenie historycznego wizerunku.</li> </ol> <p>Zmiana organizacji ruchu w centrum miasta.</p>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	IV kwartał 2013 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	III kwartał 2014 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	10 000

<b>Tytuł/nazwa Projektu 43</b>
<p><b>Połączenie ulicy Drygasa ze skrzyżowaniem z ul. Dzieci Polskich i ul. Bohaterów Stalingradu w Pile</b></p>
<b>Lokalizacja Projektu</b>
<p>ulica Drygasa ze skrzyżowaniem z ulicą Dzieci Polskich i Bohaterów Stalingradu w Pile 619, 620, 96/5, 402, 94, 93/3 obręb 18</p>
<b>Wnioskodawca</b>
Gmina Piła Plac Staszica 10 64-920 Piła
<b>Przedmiot i cel projektu</b>
<p>Zakres projektu przewiduje przebudowę skrzyżowania ulicy Drygasa, Dzieci Polskich i Bohaterów Stalingradu w Pile w zakresie jezdni, chodników parkingów, zieleni, oświetlenia i odwodnienia. Ponadto zostaną przeprowadzone prace polegające na wkomponowaniu ścieżki rowerowej oraz odbudowie sieci teletechnicznej szerokopasmowej.</p>

<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2015 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>IV kwartał 2016 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu 3 100 000zł</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>3 100</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 44</b>	
<b>Budowa ul. Piłsudskiego w Pile</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
235, 232/5, 630, 631, 627, 636, 637, 284/1, 225/11, 315/1, 383 i 382 obręb 18	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Plac Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Zakres projektu obejmuje budowę nowego odcinka ulicy Piłsudskiego zgodnego z obowiązującym planem zagospodarowania publicznego układu ulicznego miasta Piły – przebieg od ulicy 11 Listopada do skrzyżowania z Aleją Piastów. Dzięki realizacji projektu nastąpi usprawnienie organizacji ruchu w centrum miasta (zwiększony przepływ pojazdów). Przebudowa samego skrzyżowania ulicy Piłsudskiego z Aleją Piastów pozwoli na wydzielenie lewoskrętów co znacznie zwiększy przepustowość odcinka miejskiego drogi krajowej nr 11 i poprawi bezpieczeństwo na drodze.. Udrożnienie odcinka pomiędzy ulicą 11 Listopada a Aleją Piastów umożliwi rozwój niezagospodarowanych obszarów w rejonie tzw. placu pocztowego. Projekt jest pierwszym etapem rewitalizacji śródmieścia miasta Piły.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2012 r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2013 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>4 066</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 45</b>	
<b>Przebudowa ul. Kossaka w Pile na odcinku od ul. Kusocińskiego do al. Powstańców Wielkopolskich</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
ul. Kossaka -odcinek od ul. Kusocińskiego do al. Powstańców Wielkopolskich w Pile, w tym: <ul style="list-style-type: none"> <li>• skrzyżowanie ulic: al. Powstańców Wlkp./Kossaka/Roosevelta</li> <li>• skrzyżowanie ulic: Kossaka/Głuchowska/Kusocińskiego</li> </ul>	

<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła, Plac Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p><i>Przedmiotem projektu jest: przebudowa ulicy Kossaka na odcinku o długości ok.550m wraz ze zmianą organizacji ruchu na jednokierunkową; przebudowa skrzyżowania z ul. Olimpijczyków oraz zjazdem do Galerii Kasztanowej; przebudowa skrzyżowania z ul. Kusocińskiego i Głuchowską na rondo dwupasmowe wraz z przebudową odcinków wlotów na skrzyżowanie; przebudowa skrzyżowania ul. Kossaka(droga powiatowa nr 1177P) z al. Powstańców Wlkp.(drogą wojewódzka nr 188) i ul. Roosevelta(droga powiatowa nr 1216p) na rondo turbinowe wraz z przebudową odcinków wlotów na skrzyżowanie; przebudowa istniejących i budowa nowych chodników, ciągów pieszo-rowerowych i ścieżki rowerowej; budowa wysp rozdzielających; budowa nowych odcinków kanalizacji deszczowej oraz przebudowa fragmentów istniejącej sieci; budowa oświetlenia; montaż urządzeń organizacji i bezpieczeństwa ruchu. Celem projektu jest poprawienie drożności i przejezdności , poprawa bezpieczeństwa w szczególności w rejonie skrzyżowań z ul. Olimpijczyków oraz z al. Powstańców Wielkopolskich, podniesienie atrakcyjności tego terenu oraz standardu nawierzchni dla rowerzystów, uporządkowanie kwestii związanych z odwodnieniem oraz całości terenu. Projekt realizowany we współpracy ze Spółką MWiK w Pile, która wykonuje sieć kanalizacji deszczowej.</i></p>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	II kwartał 2014r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	IV kwartał 2014r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>11 300</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 46</b>
<b>Droga dojazdowa od ul. Witosa do targowiska Nr 2</b>
<b>Lokalizacja Projektu</b>
Działki nr 673/2; nr 50/12; nr 678; nr 56/8; nr 56/28
<b>Wnioskodawca</b>
Zarząd Dróg i Zieleni w Pile ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła

<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Przedmiotem projektu jest przebudowa drogi dojazdowej od ul. Witosa do targowiska Nr 2. Zakres projektu obejmuje przebudowę nawierzchni jezdni i chodników, parkingów oraz oświetlenia, zaprojektowanie barierek przy wejściu do przedszkola. Celem projektu jest podniesienie funkcjonalności dzięki przebudowie, inwestycja poprawi atrakcyjność i dostępność obszaru oraz bezpieczeństwo pieszych, w szczególności w okolicy przedszkola. Ponadto droga dojazdowa poprawi funkcjonalność dojazdu bezpośredniego do targowiska nr 2.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	2014 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	2014 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>1 300</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 47</b>	
<b>Przebudowa ul. 11-go Listopada w Pile wraz z remontem mostu</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
od ul. Piłsudskiego do ul. Browarnej	
<b>Wnioskodawca</b>	
Zarząd Dróg i Zieleni w Pile ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Przedmiotem projektu jest przebudowa ul. 11-go Listopada wraz z remontem mostu na odcinku od ul. Piłsudskiego do ul. Browarnej. Przebudowa obejmuje wymianę nawierzchni jezdni i chodników, wymianę krawężników, remont mostu im. Bolesława Krzywoustego. Celem projektu jest podniesienie funkcjonalności ulicy, inwestycja poprawi atrakcyjność oraz bezpieczeństwo ruchu.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	II kwartał 2013 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	IV kwartał 2013 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>600</b>



<b>Tytuł/nazwa Projektu 48</b>	
<b>Przebudowa ul. Lotniczej w Pile</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
od Al. Wojska Polskiego do ul. Chorwackiej	
<b>Wnioskodawca</b>	
Zarząd Dróg i Zieleni w Pile ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p><i>Przedmiotem projektu jest przebudowa ul. Lotniczej od Al. Wojska Polskiego do ul. Chorwackiej</i>  <i>Zakres przebudowy obejmuje wymianę nawierzchni jezdni i chodników, krawężników, wykonanie zjazdów, wykonanie miejsc parkingowych (przy przychodni lekarskiej)</i>  <i>Celem projektu jest podniesienie funkcjonalności ulicy, dla pojazdów zostaną wyznaczone miejsca postojowe. Inwestycja poprawi atrakcyjność oraz bezpieczeństwo ruchu.</i></p>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2013r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>IV kwartał 2013 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>850</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 49</b>	
<b>Przebudowa ul. Walki Młodych w Pile - na odcinku od ul. Okólnej do ul. Ludowej</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Od ul. Okólnej do ul. Ludowej (działki 12/2; 21/7; 22/1; 4; 21/5; 62/22; 20/1; 62/8; 6/1; 2/2; 30; 19/18; 19/17; 77)	
<b>Wnioskodawca</b>	
Zarząd Dróg i Zieleni w Pile ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p><i>Przedmiotem projektu jest przebudowa ul. Walki Młodych (na odcinku od ul. Okólnej do ul. Ludowej), w zakres której wchodzi wymiana nawierzchni jezdni i chodników, krawężników, przebudowa parkingu - wymiana nawierzchni na kostkę brukową typu polbruk.</i>  <i>Celem projektu jest podniesienie funkcjonalności ulicy, dla pojazdów zostaną wyznaczone miejsca postojowe. Inwestycja poprawi bezpieczeństwo ruchu kołowego i pieszego.</i></p>	

<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2013r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>IV kwartał 2013 r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>700</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 50</b>	
<b>Przebudowa ul. Bydgoskiej w Pile</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Skrzyżowanie z ruchem okrężnym ul. Bydgoskiej z ul. Podchorążych wraz z przyległymi odcinkami ulic, Skrzyżowanie z ruchem okrężnym ul. Bydgoskiej z ul. Kusocińskiego wraz z przyległymi odcinkami ulic	
<b>Wnioskodawca</b>	
Zarząd Dróg i Zieleni w Pile ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Przedmiotem projektu jest przebudowa jezdni, chodników i skrzyżowań oraz oświetlenia ulicznego. Duża degradacja istniejącej substancji drogowej, istniejące skrzyżowania nie zapewniają odpowiedniej przepustowości dla pojazdów powodując duże korki w ruchu drogowym. Przejścia dla pieszych nie zapewniają bezpieczeństwa dla przechodzących. W wyniku realizacji projektu nastąpi polepszenie płynności ruchu na skrzyżowaniach co wpłynie na zmniejszenie zatorów ulicznych, szczególnie w godzinach szczytu. Zastosowanie sygnalizacji świetlnej na przejściach poprawi w sposób istotny bezpieczeństwo pieszych. Ponadto zostaną wybudowane ścieżki rowerowe co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa rowerzystów.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>III kwartał 2013r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>IV kwartał 2015r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>6 630</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 51</b>	
<b>Przebudowa ul. Karpackiej w Pile</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
Odcinek od ul. Bydgoskiej do ul. Wawelskiej wraz z przebudową skrzyżowania z ul. Wawelską	
<b>Wnioskodawca</b>	
Zarząd Dróg i Zieleni w Pile ul. gen. Władysława Andersa 10, 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Przedmiotem projektu jest budowa jezdni i chodników oraz oświetlenia ulicznego. W wyniku realizacji projektu zostanie wybudowany ciąg komunikacyjny łączący Al. Niepodległości z ul. Wawelską będący alternatywą dla ulic śródmieścia miasta Piły.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	<i>II kwartał 2013r.</i>
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	<i>IV kwartał 2014r.</i>
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>800</b>

## 2.12. Projekty inne

<b>Tytuł/nazwa Projektu 52</b>	
Renowacja drogi wraz zagospodarowaniem terenu inwestycji, w tym elementy małej architektury oraz nasadzenia drzew i krzewów, w Pile przy al. Niepodległości 19-21-23	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
al. Niepodległości 19-23, działka nr 399/1 - obręb 18	
<b>Wnioskodawca</b>	
Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości al. Niepodległości 19-21-23 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<p><i>Zakres rzeczowy inwestycji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• odbudowa zniszczonej drogi dojazdowej mieszkańcom wspólnoty Nieruchomości 19-21-23 oraz mieszkańcom wspólnoty przyległej zajmującej działki 399/2 i 399/3,</li> <li>• budowa oświetlenia terenu wspólnoty poprawiającego bezpieczeństwo mieszkańców i innych przechodniów,</li> <li>• budowa miejsc parkingowych dla samochodów,</li> <li>• budowa wiaty śmietnikowej wraz z nasadzeniami roślin zielonych pełniących rolę osłaniającą.</li> </ul> <p><i>Projekt ma na celu poprawę otoczenia budynków mieszkalnych i komunikacji terenu oraz dostosowanie otoczenia zewnętrznego Wspólnoty do koncepcji miasta Piły podejmującej inwestycję dot. budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż rzeki Gwdy w rejonie al. Niepodległości.</i></p>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	II kwartał 2014 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	IV kwartał 2014 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>120</b>

<b>Tytuł/nazwa Projektu 53</b>	
<b>Oświetlenie iluminacyjne mostów w Pile</b>	
<b>Lokalizacja Projektu</b>	
most Bolesława Krzywoustego na ul.11listopada oraz most Bolesława Chrobrego na Al. Jana Pawła II	
<b>Wnioskodawca</b>	
Gmina Piła Pl. Staszica 10 64-920 Piła	
<b>Przedmiot i cel projektu</b>	
<i>Oświetlenie iluminacyjne mostów stanowi jedno działań podjętych z okazji 500-lecia nadania praw miejskich. Iluminacje mają podkreślić walory architektoniczne obiektów oraz ich otoczenia. Mają również na celu wydobycie piękna miasta, zwiększenie jego atrakcyjności turystycznej. Opracowano projekty oświetlenia mostów. Oświetlenie iluminacyjne będzie realizowane przy pomocy energooszczędnych lamp LED, a za pomocą sterownika będzie można uzyskać różne efekty świetlne.</i>	
<b>Harmonogram realizacji Projektu</b>	
Planowany termin rozpoczęcia realizacji Projektu	II kwartał 2012 r.
Planowany termin zakończenia realizacji Projektu	IV kwartał 2014 r.
<b>Planowane koszty realizacji Projektu</b>	
Szacunkowy koszt całkowity (w tys. PLN)	<b>190</b>

### 3. Wpływ projektów rewitalizacyjnych na środowisko

Lp.	Projekty	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko?	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
1	2	3	4
<b>I. ZDROWIE</b>			
1.	Rewitalizacja obszaru miasta Piły w obrębie posesji Ars Medical Sp. z o.o. oraz dróg dojazdowych od ul. Matwiejewa i ul. Kraszewskiego	Nie jest: przedsięwzięcie (rozbudowa, przebudowa oraz modernizacja budynku placówki medycznej, wraz z kompletnym wyposażeniem obiektu, modernizacją sieci kanalizacji deszczowej, sanitarnej i wodociągowej, zainstalowaniem przeciwpożarowego systemu alarmowego i monitoringu wizyjnego) będzie realizowane na terenie objętym ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 70 (uchwała nr V/53/03 z dnia 28.01.2003 r. RM w Pile, w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Piły w rejonie ulic: Matwiejewa, Grunwaldzkiej, Lotniczej), poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy. Powierzchnia zabudowy nowego obiektu wyniesie 553,3 m <sup>2</sup> , powierzchnia użytkowa 5.135 m <sup>2</sup> , kubatura 15.438,8 m <sup>3</sup> . Zatem projekt nie zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (§3, ust.1, pkt. 55 a). Inwestycja w realizacji.	Nie wyznacza
<b>II. INFRASTRUKTURA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ</b>			
2.	Rozbudowa i adaptacja obiektu przy ul. Dr Franciszka Witaszka w Pile na biurowiec z przeznaczeniem na działalność biurowo-usługową	Nie jest: Przedmiotem projektu jest rozbudowa i adaptacja trzykondygnacyjnego obiektu po centrum handlowo-usługowym na nowe funkcje biurowo-usługowe, powstanie ok. 2 250 m <sup>2</sup> powierzchni biurowej. Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie objętym ustaleniami mpzp nr 79 (Uchwała nr XVII/207/04 z dnia 27.01.2004 r. Rady Miasta Piły w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu placu Stanisława Staszica Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 69 poz. 1511 18.05.2004 r.) na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otulinę form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy (§3, ust.1, pkt. 55a).	Nie wyznacza
3.	Piłski Inkubator Przedsiębiorczości	Nie jest: Przedsięwzięcie polega na adaptacji parteru budynku biurowo – usługowego przy ul. Dąbrowskiego 8 w Pile na potrzeby Piłskiego Inkubatora Przedsiębiorczości (PIP). Adaptacja jest realizowana w oparciu o zmianę sposobu użytkowania części budynku na działalność PIP, z niezbędnym zapleczem socjalnym, wymianą kompleksową infrastruktury technicznej wewnętrznej oraz elementów budowlanych stanu wykończeniowego i pochylnią dla osób niepełnosprawnych.	Nie wyznacza

Lp.	Projekty	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko?	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
1	2	3	4
		Inwestycja w realizacji.	
4.	Przebudowa dróg dojazdowych do obiektów użytkowych oraz parkingu, remont elewacji pomieszczeń użytkowych przy Pilem Inkubatorze Przedsiębiorczości	Może być jeżeli: - będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60) - będą to parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,5 ha (§3, ust. 1, pkt. 56b)	Nie wyznacza
<b>III. INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA</b>			
5.	Termomodernizacja budynku Gimnazjum Nr 4 im. I. J. Paderewskiego w Pile	Nie jest	Nie wyznacza
6.	Termomodernizacja budynku Żłobka Nr 1 w Pile, budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci	Nie jest: Przedmiotem projektu jest m.in. budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci przy żłobku nr 1 w Pile przy ul. Grabowej. Teren nie jest objęty ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ani formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz leży poza obszarem stanowiącym otulinę form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy, a powierzchnia zabudowy będzie mniejsza niż 2 ha (§3, ust. 1, pkt. 55 b).	Nie wyznacza
7.	Odnowienie elewacji budynku Gimnazjum Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki w Pile oraz remont dachu	Nie jest	Nie wyznacza
8.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola N 1 ul. dr Franciszka Witaszka 4 w Pile. Budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci	Nie jest: Zakres projektu obejmuje również budowę nowoczesnego placu zabaw dla dzieci na terenie przedszkola. Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie objętym ustaleniami mpzp nr 79 (Uchwała nr XVII/207/04 z dnia 27.01.2004 r. Rady Miasta Piły w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu placu Stanisława Staszica Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 69 poz. 1511 18.05.2004 r.), na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otulinę form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy, o powierzchni zabudowy mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a).	Nie wyznacza
9.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 3 Pile, z zagospodarowaniem terenu tj. budową nowego placu zabaw dla dzieci i remontem ciągów komunikacyjnych	Nie jest: Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku przedszkola (termomodernizacja) oraz wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych (chodników) i budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie objętym ustaleniami mpzp nr 97 (Uchwała nr XLVI/551/06 z dnia 28 lutego 2006 r. Rady Miasta Piły (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 64 poz.1638 05.05.2006r.) w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru śródmiejskiego miasta Piły), na obszarach nie	Nie wyznacza

Lp.	Projekty	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko?	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
1	2	3	4
		objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy, o powierzchni zabudowy mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a).	
10.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 5 Pile, z zagospodarowaniem terenu tj. budową nowego placu zabaw dla dzieci i remontem ciągów komunikacyjnych	Nie jest: Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku przedszkola (termomodernizacja) oraz wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych (chodników) i budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie objętym postanowieniami mpzp nr 79 (Uchwała nr XVII/207/04 z dnia 27.01.2004 r. Rady Miasta Piły w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu placu Stanisława Staszica Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 69 poz. 1511 18.05.2004 r.), na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy, o powierzchni zabudowy mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a).	Nie wyznacza
11.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 6 Pile. Budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci Wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych	Nie jest: Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku przedszkola (termomodernizacja) oraz wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych (chodników) i budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie nieobjętym postanowieniami mpzp i mpo, na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy, o powierzchni zabudowy mniejszej niż 2 ha (§3, ust. 1, pkt. 55b).	Nie wyznacza
12.	Wykonanie nowoczesnego placu zabaw dla dzieci przy Publicznym Przedszkolu Nr 7 im. Pszczołki Mai w Pile	Nie jest: Przedmiotem projektu jest wykonanie nowoczesnego placu zabaw dla dzieci przy przedszkolu. Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie objętym postanowieniami mpzp nr 59 (Uchwała nr LV/579/02 z dnia 24.09.2002 r. RM w Pile (Dz.Urz.Woj.Wlkp. Nr 130 poz. 3594 28.10.2002 r.) w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie Placu Powstańców Warszawy), na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy, o powierzchni zabudowy mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a).	Nie wyznacza
13.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 11 w Pile. Budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci.	Nie jest: Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku przedszkola (termomodernizacja) oraz wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych (chodników) i budowa nowoczesnego placu zabaw	Nie wyznacza



Lp.	Projekty	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko?	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
1	2	3	4
	Wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych	dla dzieci. Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie objętym postanowieniami mpzp nr 97 (Uchwała nr XLVI/551/06 z dnia 28 lutego 2006 r. Rady Miasta Piły (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 64 poz.1638 05.05.2006r.) w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru śródmiejskiego miasta Piły), na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy, o powierzchni zabudowy mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a).	
14.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 15 w Pile. Wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych	Nie jest: W ramach projektu przewiduje się wykonanie docieplenia budynku (termomodernizacja) oraz remont ciągów komunikacyjnych (pieszych).	Nie wyznacza
15.	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 17 im. Krasnala Hałabały w Pile. Budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych.	Nie jest: Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku przedszkola (termomodernizacja) oraz wykonanie remontu ciągów komunikacyjnych (chodników) i budowa nowoczesnego placu zabaw dla dzieci. Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie nieobjętym postanowieniami mpzp i mpo, na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy, o powierzchni zabudowy mniejszej niż 2 ha (§3, ust. 1, pkt. 55b).	Nie wyznacza
16.	Renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Stanisława Staszica w Pile	Nie jest: Przedmiotem projektu jest renowacja elewacji budynku szkoły podstawowe	Nie wyznacza
17.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 4 im. Mikołaja Kopernika w Pile	Nie jest: Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku (termomodernizacja) oraz wykonanie wymiany instalacji elektrycznej oraz częściowej wymiany instalacji c.o.	Nie wyznacza
18.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 5 im. Dzieci Polskich w Pile	Nie jest: Przedmiotem projektu jest wykonanie docieplenia budynku – termomodernizacja.	Nie wyznacza
19.	Renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 7 im. Adama Mickiewicza w Pile. Budowa nowej hali sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu	Nie jest: Przedmiotem projektu jest renowacja elewacji budynku (remont konstrukcji dachu,) zagospodarowanie terenu szkoły wraz z chodnikami, drogami dojazdowymi i parkingiem oraz budowa nowej hali sportowej. Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie objętym postanowieniami mpzp nr 70 (Uchwała nr V/53/03 z dnia 28.01.2003 r. RM w Pile (Dz.Urz.Woj.Wlkp. Nr 60 poz. 1106 14.04.2003 r.) w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Piły w rejonie ulic: Matwiejewa, Grunwaldzkiej, Lotniczej), na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w	Nie wyznacza

Lp.	Projekty	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko?	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
1	2	3	4
		art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy, o powierzchni zabudowy mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a). Drogi dojazdowe o nawierzchni twardej o długości mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60). Parking samochodowy, wraz z towarzyszącą mu infrastrukturą, o powierzchni użytkowej mniejszej niż: 0,5 ha (§3, ust. 1, pkt. 56b).	
20.	Budowa Centrum Edukacji Przyrodniczej Polskiego Związku Łowieckiego w Pile	Może być jeżeli: będzie to zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt. 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni nie mniejszej niż 2 ha (§3, ust. 1, pkt. 55b), projekt będzie realizowany na obszarze nieobjętym ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy.	Nie wyznacza
<b>IV. INFRASTRUKTURA SIECIOWA</b>			
21.	Budowa sieci kanalizacji deszczowej w ulicy Wawelskiej, Fabrycznej i Walki Młodych w Pile	Może być, jeżeli: będą to sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem ich przebudowy metodą wykopową oraz przyłączy do budynków (§3, ust. 1, pkt. 79)	Nie wyznacza
22.	Budowa sieci wodociągowej w ulicy Śląskiej w Pile	Może być, jeżeli: będą to rurociągi wodociągowe magistralne do przesyłania wody oraz przewody wodociągowe magistralne doprowadzające wodę od stacji uzdatniania do przewodów wodociągowych rozdzielczych, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową (§3, ust. 1, pkt. 68)	Nie wyznacza
<b>V. ZIELEŃ</b>			
23.	Wykonanie nasadzeń drzew wysokich wzdłuż ulicy Podgórnej	Nie jest	Nie wyznacza
24.	Zagospodarowanie terenu zieleni znajdującego się wzdłuż Alei Piastów i Placu Zwycięstwa	Nie jest	Nie wyznacza
<b>VI. INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA, REKREACYJNA I SPORTOWA</b>			
25.	Rewitalizacja bulwarów nadrzecznych w Pile	Nie jest	Nie wyznacza
26.	Zagospodarowanie terenu zieleni znajdującego się w rejonie ulic: Boh. Stalingradu, Drygasa, Pl. 9 Maja	Nie jest	Nie wyznacza

Lp.	Projekty	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko?	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
1	2	3	4
27.	Przebudowa boiska do gry w rejonie ulic Kapucyńskiej - Wyrzyskiej - Komuny Paryskiej	<p>Może być, jeżeli:</p> <p>będzie to zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt. 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni nie mniejszej niż 2 ha, (§3, ust. 1, pkt. 55b), projekt będzie realizowany na obszarze nieobjętym ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy.</p>	Nie wyznacza
28.	Przebudowa Ośrodka Turystyczno-Wypoczynkowego „Płotki” w Pile	<p>Może być jeżeli:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- będą to ośrodki wypoczynkowe lub hotele, zlokalizowane poza terenami mieszkaniowymi, terenami przemysłowymi, innymi terenami zabudowanymi i zurbanizowanymi terenami niezabudowanymi, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454), wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha (projekt będzie realizowany na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy)</li> <li>- będzie to zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt. 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a), obszar jest objęty ustaleniami mpzp nr 72 (Uchwała nr VIII/107/03 z dnia 29.04.2003 r. RM w Pile (Dz.Urz.Woj.Wlkp. Nr 115 poz. 2126 2.07.2003 r.) w sprawie miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacji i wypoczynku w rejonie Jeziora Płocie i Jeziora Jeleniowe)</li> <li>- będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60)</li> </ul>	Nie wyznacza
29.	Zagospodarowanie gminnych terenów zieleni w Pile w rejonie Placu Lotnictwa, ulicy Chopina, ulicy Matwiejewa	<p>Może być jeżeli</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- będą to parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,5 ha (§3, ust. 1, pkt. 56b), projekt będzie realizowany na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy</li> <li>- będzie to zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt. 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni nie mniejszej niż 2 ha, x (§3, ust. 1, pkt. 55b), projekt będzie realizowany</li> </ul>	Nie wyznacza

Lp.	Projekty	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko?	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
1	2	3	4
		na obszarze nieobjętym ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	
30.	Budowa markowego produktu Wielkopolski: Piłska strefa aktywności	<p>Projekt jest w części zrealizowany i w realizacji (I etap projektu)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne centrum wyspy miejskiej – przebudowa głównego placu, przebudowa i rozbudowa fontanny, mała architektura, ciąg pieszo-rowerowy przez wyspę miejską</li> <li>- przebudowa ciągu pieszo-rowerowego od kładki na wyspie miejskiej od strony al. Niepodległości, wzdłuż Bulwarów Chatterault po prawej stronie rzeki Gwdy do Placu Staszica</li> <li>- budowa turystycznych przystani wodnych na rzece Gwdzie: przy al. Wyzwolenia, przystań przy południowym krańcu wyspy miejskiej i przystań przy moście Zygmunta Starego</li> </ul> <p>Przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- w zakresie przebudowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż rzeki Gwdy, od pomnika Stanisława Staszica, do przejścia przy moście Bolesława Chrobrego, oraz budowy siłowni zewnętrznej na wyspie miejskiej nie wpłynie negatywnie na środowisko oraz warunki zdrowia i życia ludzi (Decyzja z dnia 5 kwietnia 2013 roku, znak sprawy, GKM.VI.6220.5.2013 dla Gminy Piła, Plac St. Staszica 10, 64-920 Piła o umorzeniu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach).</li> </ul> <p>Inne elementy projektu, poza przystaniami, są na etapie koncepcji lub projektowania. Dotyczy to kontynuacji rewitalizacji wyspy miejskiej, bulwarów i zagospodarowania terenów w południowo-wschodnim rejonie Zalewu Koszyckiego.</p> <p>W pozostałym zakresie przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na środowisko jeżeli:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- będzie to zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt. 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a). Wyspa miejska jest objęta mpzp nr 78 (Uchwała nr XIII/161/03 z dnia 28.10.2003 r. RM w Pile (Dz. Urz. Woj.Wlkp. Nr 216 poz. 4689 30.12.2003 r.) w sprawie zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego Piła - Dolina rz. Gwdy); Pl. Zwycięstwa objęty jest ustaleniami mpzp (Uchwała Nr XLVI/551/06 RM Piły z dnia 28.02.2006 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru śródmiejskiego); rejon Zalewu Koszyckiego i dolina Gwdy są objęte ustaleniami mpzp nr 1 (Uchwała nr XVI/144/99 Rady Miejskiej w Pile z dnia 28 września 1999 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów wyłączonych z zabudowy), mpzp nr 98 (Uchwała Nr XLVI/552/06 Rady Miasta Piły z dnia 28 lutego 2006 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piły w rejonie ul. Skośnej) i mpzp nr 103 (Uchwała Nr LIII/641/06 Rady Miasta</li> </ul>	Nie wyznacza

Lp.	Projekty	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko?	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
1	2	3	4
		Piły z dnia 24 października 2006 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piły w rejonie ul. Okrężnej); na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy. - będą to przystanie śródlądowe dla nie mniej niż 10 statków, w tym statków używanych wyłącznie do uprawiania sportu lub rekreacji, o których mowa w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej, wykorzystujące linię brzegową na długości większej niż 20 m (§3, ust. 1, pkt. 63)	
<b>VII. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA</b>			
31.	Remont jadalni mieszczącej się przy ul. Okólnej 32a w Pile	Nie jest	Nie wyznacza
32.	Utworzenie punktu żywienia oraz dystrybucji pomocy rzeczowej w rejonie ulic Niepodległości, Niemcewicza, Popiełuszki i O.M. Kolbe w Pile	Nie jest	Nie wyznacza
33.	Utworzenie schroniska w Pile dla bezdomnych o szczególnych potrzebach	Nie jest: będzie to zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt. 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a), projekt będzie realizowany na obszarze objętym mpzp nr 35/B (Uchwała nr VIII/46/99 z dnia 2.03.1999 r. RM w Pile (Dz.Urz.Woj.Wlkp. Nr 51 poz.1090 21.07.1999r.) w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Piły w rejonie ulic: Długosza - Al. Wojska Polskiego; na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy	Nie wyznacza
<b>VIII. KULTURA</b>			
34.	Miejska sala koncertowo-audiowizualna w budynku przy ul. Dąbrowskiego 8 w Pile	Może być jeżeli: - będzie to zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt. 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni nie mniejszej niż 2 ha, w przypadku nie ujęcia w MPZP lub MPO (§3, ust. 1, pkt. 55b) na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy - będą to parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz	Nie wyznacza

Lp.	Projekty	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko?	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
1	2	3	4
		z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,5 ha (§3, ust. 1, pkt. 56b). Inwestycja w realizacji.	
<b>IX. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA</b>			
35.	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy ul. 11 Listopada w Pile, realizowane przez Pilskie TBS Spółka z o.o	<p style="text-align: center;">Może być, jeżeli</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- będzie to zabudowa mieszkaniowa z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni nie mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 53a). Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie objętym postanowieniami mpzp nr 79 (Uchwała nr XVII/207/04 z dnia 27.01.2004 r. Rady Miasta Piły w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu placu Stanisława Staszica Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 69 poz. 1511 18.05.2004 r.) na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otulinę form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy</li> <li>- będzie to zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt. 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a)</li> <li>- będą to parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,5 ha (§3, ust. 1, pkt. 56b)</li> </ul>	Nie wyznacza
36.	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy ul. Kujawskiej w Pile, realizowane przez Pilskie TBS Spółka z o.o.	<p style="text-align: center;">Może być, jeżeli</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- będzie to zabudowa mieszkaniowa z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni nie mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 53a). Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie objętym postanowieniami mpzp nr 56 (Uchwała nr LIV/558/02 z dnia 27.08.2002 r. RM w Pile (Dz.Urz.Woj.Wlkp. Nr 130 poz. 3576 28.10.2002 r.) w sprawie zmian miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego m. Piły - rejon Al. Niepodległości- Kujawskiej), na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otulinę form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy</li> <li>- będzie to zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt. 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a)</li> <li>- będą to parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,5 ha (§3, ust. 1, pkt. 56b)</li> </ul>	Nie wyznacza
37.	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy Pl. Powst. Warszawy w Pile, realizowane przez Pilskie TBS Spółka z o.o"	<p style="text-align: center;">Może być, jeżeli</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- będzie to zabudowa mieszkaniowa z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni nie mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 53a). Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie objętym postanowieniami</li> </ul>	Nie wyznacza

Lp.	Projekty	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko?	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogąących znacząco oddziaływać na środowisko?
1	2	3	4
		<p>mpzp nr 59 (Uchwała nr LV/579/02 z dnia 24.09.2002 r. RM w Pile (Dz.Urz.Woj.Wlkp. Nr 130 poz. 3594 28.10.2002r.) w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie Placu Powstańców Warszawy), na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- będzie to zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt. 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a)</li> <li>- będą to parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,5 ha (§3, ust. 1, pkt. 56b)</li> </ul>	
38.	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy ul. Sikorskiego w Pile realizowane przez Pilskie TBS Spółka z o.o.	<p>Może być, jeżeli:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- będzie to zabudowa mieszkaniowa z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni nie mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 53a). Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie objętym ustaleniami mpzp nr 97 (Uchwała nr XLVI/551/06 z dnia 28 lutego 2006 r. Rada Miasta Piły (Dz.Urz. Woj. Wlkp. Nr 64 poz.1638 05.05.2006 r.) w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru śródmiejskiego miasta Piły), na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy</li> <li>- będzie to zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt. 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a)</li> <li>- będą to parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,5 ha (§3, ust. 1, pkt. 56b)</li> </ul>	Nie wyznacza
39.	Budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne przy ul. Żeleńskiego w Pile, realizowane przez Pilskie TBS Spółka z o.o.	<p>Może być, jeżeli:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- będzie to zabudowa mieszkaniowa z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni nie mniejszej niż 2 ha (§3, ust. 1, pkt. 53b), projekt będzie realizowany na terenie nie objętym MPZP lub MPO, na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy</li> <li>- będą to parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,5 ha (§3, ust. 1, pkt. 56b)</li> </ul>	Nie wyznacza

Lp.	Projekty	Czy jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko?	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
1	2	3	4
<b>X. BEZPIECZEŃSTWO</b>			
40.	Rozbudowa miejskiego systemu monitoringu wizyjnego na terenie miasta Piły	<p>Nie jest:</p> <p>Projekt obejmuje także przeniesienie i rozbudowę centrum monitoringu z Komendy Powiatowej Policji przy ul. Bydgoskiej do nowej siedziby na dworcu PKP. Teren objęty jest ustaleniami mpzp nr 53 (Uchwała nr XLVI/474/01 z dnia 18.12.2001 r. RM w Pile (Dz.Urz.Woj.Wlkp. Nr 37 poz. 1098 07.03.2002 r.) w sprawie zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego Piła -Śródmieście w rejonie ulic: 14 - Lutego, Zygmunta Starego-Towarowej- al. Piastów), na obszarach nie objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt. 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz poza obszarem stanowiącym otuliny form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 tej ustawy. Będzie to zatem zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt. 54, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry, obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy mniejszej niż 4 ha (§3, ust. 1, pkt. 55a)</p>	Nie wyznacza
<b>XI. INFRASTRUKTURA DROGOWA</b>			
41.	Modernizacja południowej części obwodnicy śródmiejskiej na odcinku od ul. Podgórznej do ul. Kwiatowej z budową skrzyżowania z ul. Towarową i Pomorską.	<p>Może być, jeżeli:</p> <p>będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60)</p>	Nie wyznacza
42.	Przebudowa ul. 14-go Lutego, odcinka ul. 11 Listopada i części placu Konstytucji 3 Maja	<p>Może być, jeżeli:</p> <p>będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60)</p>	Nie wyznacza
43.	Połączenie ulicy Drygasa ze skrzyżowaniem z ulicą Dzieci Polskich i Bohaterów Stalingradu w Pile	<p>Może być, jeżeli:</p> <p>będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60)</p>	Nie wyznacza
44.	Budowa ulicy Piłsudskiego w Pile	<p>Może być, jeżeli:</p> <p>będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60). Inwestycja zrealizowana.</p>	Nie wyznacza
45.	Przebudowa ul. Kossaka w Pile na odcinku od ul. Kusocińskiego do al. Powstańców Wielkopolskich	<p>Może być, jeżeli:</p> <p>będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60)</p>	Nie wyznacza
46.	Droga dojazdowa od ul. Witosa do targowiska Nr 2	<p>Może być, jeżeli:</p> <p>będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60)</p>	Nie wyznacza
47.	Przebudowa ul. 11-go Listopada wraz z remontem mostu	<p>Może być, jeżeli:</p> <p>będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr oraz obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej (§3, ust.1, pkt. 60)</p>	Nie wyznacza



Lp.	Projekty	Czy jest przedsięwzięciem mogącym znacząco oddziaływać na środowisko?	Czy wyznacza ramy późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko?
1	2	3	4
48.	Przebudowa ul. Lotniczej	Może być, jeżeli: - będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60) - będą to parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,5 ha (§3, ust. 1, pkt. 56b)	Nie wyznacza
49.	Przebudowa ul. Walki Młodych (na odcinku od ul. Okólnej do ul. Ludowej)	Może być, jeżeli: - będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60) - będą to parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,5 ha (§3, ust. 1, pkt. 56b)	Nie wyznacza
50.	Przebudowa ul. Bydgoskiej	Może być, jeżeli: - będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60)	Nie wyznacza
51.	Przebudowa ul. Karpackiej	Może być, jeżeli: - będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60)	Nie wyznacza
<b>XII. INNE</b>			
52.	Renowacja drogi wraz zagospodarowaniem terenu inwestycji, w tym elementy małej architektury oraz nasadzenia drzew i krzewów, w Pile przy al. Niepodległości 19-21-23	Może być jeżeli: - będą to drogi o nawierzchni twardej o długości nie mniejszej niż 1 kilometr (§3, ust.1, pkt. 60) - będą to parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: 0,5 ha (§3, ust. 1, pkt. 56b)	Nie wyznacza
53.	Oświetlenie iluminacyjne mostów w Pile	Nie jest	Nie wyznacza

3